

HET KONINKLIJK HUIS

JAAROVERZICHT 2014

HET KONINKLIJK HUIS

JAAROVERZICHT 2014

INHOUD
JAAROVERZICHT
KONINKLIJK HUIS 2014

TEN GELEIDE	6
SELECTIE WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2014	11
KONINKLIJK STALDEPARTEMENT	133
OVERZICHT WERKZAAMHEDEN KONINKLIJK HUIS 2014	139

TEN GELEIDE

In de zomer van 2014 werd Nederland diep geraakt door de vliegcrash in Oost-Oekraïne, waarbij 298 mensen, onder wie 196 Nederlanders, omkwamen. De slachtoffers werden op 10 november herdacht tijdens een indrukwekkende nationale herdenkingsbijeenkomst in Amsterdam.

In 2014 stonden we ook stil bij de geallieerde invasie in Normandië, die zeventig jaar geleden de Bevrijding van ons land inluidde. En bij het tweehonderdjarig bestaan van onze Grondwet, de basis van onze constitutionele monarchie.

Er gebeurde meer dat nationaal en internationaal in het oog sprong. Ons land organiseerde de Nuclear Security Summit, waar 58 wereldleiders aan deelnamen. President Xi Jinping van China kwam op staatsbezoek. Het totaal vernieuwde Rotterdam Centraal Station ging open. De Nederlandse sporters veroverden vierentwintig medailles tijdens de Olympische Winterspelen. En ons voetbalelftal bereikte de derde plek tijdens het WK.

Buiten de schijnwerpers gebeurde er in 2014 eveneens veel van ingrijpend belang.

Medewerkers van de Sociale Dienst in Gorinchem hielpen vele mensen aan het werk. Honderdtachtig vrijwilligers maakten de doorstart van Museum Huis Doorn mede mogelijk. Artsen en zorgverleners wisten mensen met Parkinson meer regie te geven over hun leven. Duizend schoonmakers ronden met succes een taaltraject af. En in Groningse dorpen speelden jongeren de sterren van de hemel met een beetje hulp van de Rijdende Popschool.

Bij al deze gebeurtenissen en ontwikkelingen - groot en klein, verdrietig of blij - waren Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix of andere leden van het Koninklijk Huis betrokken. Dit Jaaroverzicht 2014 bevat een selectie van honderd activiteiten, aangevuld met andere informatie over de werkzaamheden van met name de Koning, de Koningin en Prinses Beatrix.

Centraal staan de verhalen *achter* de evenementen en initiatieven. Samen geven ze een veelzijdig beeld van de kracht, het doorzettingsvermogen, de creativiteit en de saamhorigheid die mensen binnen ons Koninkrijk tentoonspreiden.

Marco Hennis
Grootmeester van het Huis van Zijne Majesteit de Koning

SELECTIE
WERKZAAMHEDEN
KONINKLIJK HUIS 2014

9 JANUARI

200 JAAR KONINKLIJKE LANDMACHT

Op 30 november 1813 landde Willem Frederik, Prins van Oranje op het Scheveningse strand. Het land was leeggeplunderd en het leger van Napoleon had de meeste weerbare mannen in de gelederen. Na de aankomst van de Prins bleef het in militair opzicht wekenlang improviseren. Toch wist hij een strijdmacht op de been te brengen. Op 9 januari 1814 stelde de Prins (de latere Koning Willem I) de organisatie van dit nieuwe beroepsleger vast. Dat is de geboortedag van de Koninklijke Landmacht.

In 2014 vierde de Koninklijke Landmacht het 200-jarig bestaan. De viering startte 9 januari op Plein 1813 in Den Haag met een vaandelgroet aan Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. Uit handen van luitenant-generaal M.C. de Kruif ontving de Koning een eresabel. Ook werd de Koning het eerste exemplaar aangeboden van het jubileumboek over 200 jaar Koninklijke Landmacht.

's Avonds was Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix aanwezig bij een jubileumconcert in de Koninklijke Schouwburg, uitgevoerd door de Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso onder regie van Ruut Weissman.

14 EN 15 JANUARI

EEN OPBOUWEND BEGIN

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima ontvingen op 14 januari circa vierhonderd gasten in het Koninklijk Paleis Amsterdam voor de traditionele Nieuwjaarsontvangst. Speciale aandacht was er voor een sector die als gevolg van de economische crisis een moeilijk jaar achter de rug had: de bouw. Uitgenodigd waren ongeveer vijftig vakmensen, ingenieurs, bouwondernemers, architecten en ontwerpers. Onder hen ontwerper Daan Roosegaarde: "Het spannende is dat er weer een nieuw beroep wordt gedaan op onze creativiteit. Zo denken we nu samen met Heijmans na over slimme wegen die hun eigen licht genereren." De Koning stak alle aanwezigen een hart onder de riem: "Zolang er in Nederland mensen zijn die willen bouwen, mogen we vertrouwen hebben in de jaren die komen. In die zin staat deze sector symbool voor vele andere sectoren waar evenzeer gebouwd wordt aan de toekomst."

Een dag later, op 15 januari, ontvingen de Koning en Koningin traditiegetrouw de leden van het Corps Diplomatique en vertegenwoordigers van internationale organisaties om ook met hen goede wensen voor het nieuwe jaar uit te wisselen.

20 JANUARI

UNE RELATION FORTE ET VIVANTE

De President van de Franse Republiek, François Hollande, bracht 20 januari een officieel bezoek aan Nederland. Het bezoek stond in het teken van de verdere versterking van de banden tussen Nederland en Frankrijk, met speciale aandacht voor de economie. Voor Nederlandse bedrijven is Frankrijk de derde exportmarkt.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ontving de President op Paleis Noordeinde. Daarna ontmoette de President de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer en had hij een werkoverleg met minister-president Rutte. Tijdens een lunch die de Koning aanbood, beklemtoonde President Hollande het belang dat Frankrijk hecht aan samenwerking met Nederland: "Aujourd'hui, la relation entre nos deux pays est forte et vivante". Een actueel bewijs van die levende relatie werd 's middags geleverd, in het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. In aanwezigheid van de President werden daar samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen Franse en Nederlandse bedrijven. Fokker en TenCate intensiveren hun samenwerking met Airbus bij de ontwikkeling en toepassing van lichtere vliegtuigmateriaal. En Deltares gaat nog nauwer samenwerken met ImaGeau bij het onderzoek naar de vraag hoe er genoeg zoetwater voor de landbouw beschikbaar kan blijven in gebieden die last hebben van verzilting.

Natuurlijk kwam tijdens het bezoek ook de start van de Tour de France 2015 ter sprake. De Koning zei in zijn tafelrede tot de President: "U begrijpt wat het voor ons betekent dat Le Grand Départ in Utrecht zal plaatsvinden, in het hart van Nederland. De opwinding daarover is nu al voelbaar!"

22 JANUARI

GOED GEMUNT

Bij een nieuw staatshoofd, hoort een nieuwe munt. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander startte 22 januari de productie van de nieuwe Nederlandse euromunten met zijn beeltenis. Hij deed dat door de muntpersen in werking te stellen bij de Koninklijke Nederlandse Munt in Utrecht. Het ontwerp van de nieuwe euromunten is van de Nederlandse fotograaf Erwin Olaf. Een speciale muntadviescommissie beoordeelde zijn ontwerp als het beste omdat het goed past bij het moderne koningschap en uitstekend aansluit bij de bijzondere Nederlandse vormgevingstraditie. Zoals Erwin Olaf zelf zei: "Het ontwerp moet anders zijn dan het voorgaande ontwerp, maar toch een verbinding hebben met het karakter van voorgaande munten. De munt gaat per slot van rekening over van moeder op zoon."

De Koninklijke Nederlandse Munt is de enige producent van het officiële Nederlandse muntgeld. Muntmeester Maarten Brouwer vertelde dat de nieuwe munten voor zijn organisatie een hele uitdaging waren: "De nieuwe euromunten vormen een prachtige brug naar het hedendaagse Nederland en de kunst van het munten slaan. De details en facetten die de ontwerper in het profiel van de koning heeft opgenomen, zijn moeilijk op een klein metaal voorwerp als een munt af te beelden. Het is ons gelukt en daar zijn wij trots op."

28 JANUARI

IN VRIJHEID VERBONDEN

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix was 28 januari aanwezig bij de negende bijeenkomst van In Vrijheid Verbonden. Vertegenwoordigers van Boeddhisme, Hindoeïsme, Jodendom, Christendom en Islam presenteerden in de Utrechtse Domkerk hun droom voor Nederland. Hun presentaties waren een aanvulling op de bundel 'Mijn droom voor het land' die de Koning ontving na zijn inhuldiging. Iedere religie leverde een geschreven bijdrage aan het boek 'Religies dromen voor ons land'. Ook de vormgeving ervan was een gezamenlijk project. Van Joodse zijde was nagedacht over het omslag, de Hindoes bezonnen zich op het schutblad, de Boeddhisten kozen het lettertype, de Moslims namen het leeslint voor hun rekening en de Christenen dachten na over de illustraties.

In Vrijheid Verbonden ontstond in 2005, ten tijde van het Zilveren Regeringsjubileum van Koningin Beatrix. Dialoog tussen religies en levensbeschouwingen staat centraal. Mensen die vanuit verschillende religies en levensbeschouwingen samenwerken, beklemtonen gezamenlijk het belang van een vreedzame samenleving, democratie en tolerantie. De heer Lalbahadoersing, voorzitter van de stuurgroep In Vrijheid Verbonden: "We willen de rijkdom laten zien van de diverse religieuze en levensbeschouwelijke tradities in Nederland. We hebben respect voor het eigen geluid van een ieder. En we proberen publiekelijk uitdrukking te geven aan gevoelens van waardering."

Inspiratiebron van In Vrijheid Verbonden is het historische verdrag van de Unie van Utrecht (1579). Daarin staat dat alle burgers vrij zijn om hun eigen geloof te belijden en dat de overheid niemand voor het geloof ter verantwoording mag roepen of vervolgen.

30 JANUARI

AGRARISCHE VERNIEUWING

Nederland geldt als een van de innovatiefste agrarische landen ter wereld. Die vooraanstaande positie vertaalt zich ook in economisch succes: na de Verenigde Staten is Nederland wereldwijd de tweede exporteur van agrarische producten.

Een van de vele bedrijven die verantwoordelijk zijn voor dit succes, is Lely, een producent van landbouwwerktuigen en machines voor de veeteelt, opgericht in 1948 en gevestigd in Maassluis. Dit agrotechniekbedrijf produceert onder meer voedermachines, volautomatische melkrobots en grasmaaimachines voor weilanden. Hare Majesteit Koningin Máxima opende op 30 januari de nieuwe Lely Campus. Hier werken ruim 800 medewerkers aan toekomstgerichte oplossingen voor de agrarische sector. De nieuwbouw was nodig vanwege de groeiende marktvraag. Daarnaast wil het bedrijf zijn producten graag in een duurzame omgeving ontwikkelen en produceren.

Na de opening werd de Koningin rondgeleid en sprak zij met aanwezigen over de duurzaamheid van de melkveehouderij in de toekomst. Centrale uitdaging voor agrarische ondernemers is om in 2050 negen miljard mensen op aarde te voeden. Algemeen directeur Alexander van der Lely: "Als producent van innovatieve oplossingen voor de agrarische sector hebben wij duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Wij zien het als onze verantwoordelijkheid om onze producten te maken met respect voor mensen, dieren en de aarde. Daarbij streven we voortdurend naar verbeteringen en innovaties voor deze en de toekomstige generatie."

31 JANUARI

STEUN IN DE RUG VOOR STARTERS

Hare Majesteit Koningin Máxima hield 31 januari een toespraak tijdens het jubileumsymposium van de zelfstandige non-profit organisatie Qredits. Sinds 2009 helpt Qredits beginnende en bestaande ondernemers bij het succesvol starten of uitbouwen van hun bedrijf. Dit doet Qredits door het aanbieden van kredieten, vaak in combinatie met praktisch advies en persoonlijke coaching. In de eerste vijf jaar heeft Qredits bijna 4.500 kredieten verstrekt aan (startende) ondernemers die - ondanks een goed ondernemingsplan - bij gewone banken niet terecht konden. Een van hen is Bas Baak. "Ik zat in de autohandel, maar moest door een ongeluk iets anders gaan doen. Ik wilde een schoonmaakbedrijf beginnen, maar het was lastig om te starten. Via social media kwam ik met Qredits in aanraking. Zij hebben me de kans gegund. Nu heb ik een bedrijf met 32 man."

Koningin Máxima sprak tijdens het symposium als lid van het Nederlands Comité voor Ondernemerschap en Financiering. Het Comité behoorde in 2009 tot de grondleggers van Qredits, met het doel kredietverlening aan beginnende ondernemers te stimuleren en de diversiteit van het aanbod te vergroten. De Koningin wees op de behoefte waar Qredits in voorziet. "Veel ondernemers slagen erin dankzij Qredits een solide bedrijf op te bouwen." De Koningin keek ook vooruit: "We moeten goed kijken hoe het bereik van Qredits verder kan worden vergroot. Vorig jaar is een belangrijke stap gezet met de introductie van het MKB-krediet tot 150.000 euro. Voor veel ondernemers was dat fantastisch nieuws. Nu komt het erop aan dat de doelgroep ook zo goed mogelijk wordt bereikt. De naamsbekendheid moet omhoog. Zodat iedere starter weet dat Qredits er voor hem of haar is."

1 FEBRUARI

Beatrix met Hart en Ziel

Vierduizend mensen vierden op 1 februari in Ahoy het feest mee dat het Nationaal Comité Inhuldiging organiseerde voor Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix, als dankbetuiging voor 33 jaar Koningschap. De Prinses, vergezeld door een groot deel van de Koninklijke Familie, werd verrast door 33 odes van onbekende en bekende Nederlanders, in de meest uiteenlopende vormen. Het Nederlands Dans Theater gaf acte de présence, evenals beeldend kunstenaar Jeroen Henneman ("Prinses Beatrix, U liet blijken dat kunst en cultuur onontbeerlijke onderdelen zijn van onze samenleving"). Dick Barbé zong een levenslied uit de Jordaan, fluitiste Lucie Horsch speelde Haydn en Willy Richardson verwarmde de zaal met Caraïbische klanken. Het Nederlands Blazers Ensemble speelde een verbindende muzikale hoofdrol.

Onder de genodigden waren Agnes en Anton Schiphorst: "We werden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de feestelijke dankbetuiging aan Prinses Beatrix. Na enige tijd kwamen we erachter dat de Gemeente Voorst ons had voorgedragen. Wat hebben we genoten! In een wervelende show lieten Nederlanders uit alle streken van ons Koninkrijk zien hoeveel talent er aanwezig is onder de bevolking. Een klompen-act, dansers, zangers en zangeressen, een rap-act, acrobatiek, et cetera. Te veel om op te noemen. Wat een geweldige avond! We zijn de Gemeente Voorst dankbaar dat ze ons in de gelegenheid hebben gesteld dit prachtige feest te mogen meemaken."

4 FEBRUARI

SCHULDHULPMAATJE

Op 4 februari maakte Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander in Maasland (Midden-Delfland) kennis met SchuldHulpMaatje. Dit is een landelijk netwerk van lokale vrijwilligersorganisaties, kerken en diaconieën. SchuldHulpMaatje helpt mensen die in financiële problemen zijn geraakt. De professioneel getrainde vrijwilligers geven ondersteuning bij het op orde brengen van hun administratie en financiën. Zij leren deelnemers hoe je een financieel gezond leven kunt leiden. Doel is niet symptoombestrijding, maar een oplossing voor de lange termijn. Er zijn zestig lokale werkgroepen met in totaal 1150 vrijwilligers.

De Koning sprak in een open sfeer met een aantal schuldhulpmaatjes. Zij vertelden hem waarom zij dit vrijwilligerswerk doen en met welke situaties zij geconfronteerd worden. Maar ook over de dilemma's waar zij soms mee kampen. Als mens willen zij soms meer doen dan hun rol als maatje toelaat. Na afloop van het gesprek woonde de Koning de certificering bij van vijf nieuwe maatjes. Hun opleidingskosten zijn gesponsord door het Oranje Fonds, dat in 2013 een extra budget beschikbaar stelde voor initiatieven die de sociaaleconomische kansen van mensen versterken. Tot slot sprak de Koning met drie mensen die hulp krijgen. Schuldhulpmaatje de heer de Vries: "Ik vind het geweldig dat de Koning interesse toont en dat breed boven tafel komt wat de complexiteit is van de problemen waar mensen in zitten". Ook deelnemer mevrouw Maas vond het een nuttig bezoek: "Het is goed dat de Koning ervan op de hoogte wordt gesteld dat niet alles even rooskleurig is in zijn landje."

4 FEBRUARI

DE KNIKKERS VAN ANNE FRANK

Een gesmolten naaimachine, als stille getuige van het bombardement op Rotterdam. Een kindertruitje van hondenhaar, gebreed in de hongerwinter. De bril waarmee verzetsstrijdster Hannie Schaft zich vermomde. Een vervalst persoonsbewijs. Een blikje met knikkers waarmee Anne Frank speelde voordat zij moest onderduiken. Het zijn 'gewone' voorwerpen met een bijzonder verhaal, die samen het dagelijks leven in de Tweede Wereldoorlog invoelbaar maken. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende op 4 februari in de Kunsthal in Rotterdam de tentoonstelling 'De Tweede Wereldoorlog in 100 voorwerpen' met objecten uit vijftientig oorlogs- en verzetsmusea. De tentoonstelling was een initiatief van het Nationaal Comité 4 en 5 mei en de Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45. Ook particulieren droegen voorwerpen aan, zoals een kano waarmee de broers Henri en Willem Peteri in september 1941 vanuit Katwijk na 56 uur peddelen de Engelse kust wisten te bereiken.

Gastcurator Ad van Liempt stelde de tentoonstelling samen: "Het is me een paar keer overkomen: ik sta met mijn hand aan de deurknop om het depot van een oorlogsmuseum te verlaten als de collectiemedewerker zegt dat ik toch nog iets moet zien. En dan volgt er nog een voorwerp, met een bijpassend verhaal dat zo indrukwekkend of aangrijpend is dat het uiteindelijk in de selectie terecht komt. Zoals een biels van de Birmaspoorweg."

7-11 FEBRUARI

VIERENTWINTIG MEDAILLES

Een recordaantal van vierentwintig medailles (waaronder acht gouden medailles) wisten de Nederlandse sporters te veroveren tijdens de Olympische Winterspelen in Sotsji. In het totaalklassement bereikte Nederland de vijfde positie. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander woonde van 7 tot en met 11 februari de Olympische Winterspelen bij. Hij was aanwezig als erelid van het Internationaal Olympisch Comité (IOC). Hare Majesteit Koningin Máxima vergezelde hem.

Al meteen de eerste wedstrijddag kleurde het erepodium geheel oranje na de 'drieslag' van schaatsers Sven Kramer, Jan Blokhuijsen en Jorrit Bergsma op de 5000 meter. De Koning reikte de medailles zelf uit en zei 'extreem trots' te zijn. "Dit is echt helemaal grandioos. Ik ben nog steeds sprakeloos. Een waanzinnig nieuw Olympisch record en een race die zo mooi opgebouwd was. Alle drie hebben ze fantastisch gereden. Ik denk dat heel Nederland op het puntje van de stoel genoten heeft van deze wedstrijd." De Koning moest denken aan zijn eerste medaille-uitreiking als IOC-lid tijdens de Olympische Spelen in Nagano, in 1998. "Toen hadden we ook goud, zilver en brons. Datzelfde gevoel heb ik nu hier."

Na afloop van de Spelen, op 25 februari, werden alle medaillewinnaars ontvangen op Paleis Noordeinde. Op 19 maart ontving de Koning ook de Nederlandse deelnemers aan de Paralympische Winterspelen 2014. Onder hen snowboardster Bibian Mentel, die in Sotsji een gouden medaille won. Prinses Margriet was hierbij ook aanwezig. Zij is lid van de Honorary Board van het International Paralympic Committee.

12 FEBRUARI

GEZOND GEWICHT

Overgewicht is een groeiend probleem in ons land. Binnen één generatie is het aantal mensen met overgewicht of obesitas met meer dan 40 procent toegenomen. In de grote stad is één op de drie kinderen te zwaar. In Rotterdam gaat het om 30.000 kinderen. Door hun overgewicht hebben zij een grotere kans op gezondheidsproblemen zoals hart- en vaatziekten en diabetes.

Het nieuwe Centrum Gezond Gewicht van het Erasmus MC en het Sint Franciscus Gasthuis wil hier iets aan doen. Hare Majesteit Koningin Máxima was 12 februari aanwezig bij het openingssymposium van het centrum. Zij ontmoette daar de oprichters kinderarts Erica van den Akker en internist Liesbeth van Rossum. De laatste legde de aanpak van het centrum uit: "We zeggen soms te simpel: 'elk pondje gaat door het mondje'. Maar de een heeft een heel ander verzadigingsgevoel dan de ander. Hormonen, erfelijke aanleg, verbranding, bewegingspatroon, psychische factoren en sociale omgeving spelen een belangrijke rol. Wij kijken naar de gehele mens en vragen ons af: welke behandeling past nu bij *deze* patiënt."

De Koningin sprak ook met een aantal patiënten over hun ervaringen.

13 FEBRUARI

KUNSTKAMERADEN

Hare Majesteit Koningin Máxima opende 13 februari de expositie Kunstkameraden van Stichting De Cultuurkantine in Het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch. Kunstkameraden toonde kunstwerken van vijftig kinderen die met jeugdzorg te maken hebben, in de leeftijd van 5 tot 18 jaar. Het zijn kinderen die door omstandigheden meestal niet meer thuis kunnen wonen. Gedurende enkele maanden werkten zij intensief samen met professionele Brabantse kunstenaars. Ze leerden zo hun eigen talent kennen, en maakten kennis met methoden, technieken en materialen. "Het ontwikkelen van je eigen creativiteit en het laten zien wie je bent en wat er in je leeft, heeft een groot effect op de ontwikkeling van een kind", vertelde Karin Fleur van De Cultuurkantine. "Kinderen die begeleid worden door jeugdzorg, vormen echt een vergeten groep. Het zijn dan ook juist die kinderen die wij proberen te bereiken."

De Koningin bewonderde alle kunstwerken en praatte met de kinderen en de kunstenaars. De Bossche beeldend kunstenaar Marianne van Heeswijk was gekoppeld aan de tienjarige Amber. "Amber is tien keer bij mij in het atelier geweest. Ze heeft een heel rijke fantasie en was altijd vol verhalen. Ik vroeg haar hoe haar ideale wereld er uit zou zien. Daar was ze duidelijk in: in een dergelijke wereld waren er alleen maar dieren om haar heen, die haar zouden beschermen en opvoeden. Vanuit dat idee zijn we verder gaan werken." Amber toonde haar werk met trots aan de Koningin. "Ik houd van dieren. Later wil ik dierenarts worden. Het was heel bijzonder om mee te doen aan het project. Ik heb veel gelachen met Marianne. Ik had niet verwacht dat het kunstwerk zo mooi zou worden!"

3-7 MAART

CITROENEN VAN MARIA DAZA

Peru en Colombia zijn economisch in opkomst. Beide landen werken er hard aan om mensen met een laag inkomen en kleine ondernemers zoveel mogelijk kansen te geven zich te ontwikkelen. Een goede toegang tot financiële dienstverlening is daarbij een essentiële voorwaarde. Hare Majesteit Koningin Máxima bezocht beide landen als speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling.

Koningin Máxima ging kijken in de landbouwregio bij de stad Bucaramanga in het noordoosten van Colombia. Daar sprak ze onder meer met Maria Daza, die een stuk land van drie hectare van haar ouders heeft geërfd, waar ze citroenen en limoenen verbouwt voor de export. Ze heeft haar bedrijfje kunnen opbouwen met krediet van de Fundación Delamujer (Stichting van de Vrouwen). "We oogsten de citroenen en tussenpersonen exporteren die. Er gaan containers overal naartoe." Met het geld dat ze verdient heeft Maria inmiddels een eigen huis kunnen bouwen. In de hoofdstad Bogotá sprak de Koningin met de ministers van Financiën, Landbouw en Onderwijs over de Colombiaanse aanpak. Ook bezocht zij een kinderopvangproject samen met de echtgenote van President Santos.

In Peru bracht de Koningin onder meer een veldbezoek aan een van de buitenwijken van Lima. Daar ging zij kijken bij een bank die zich sterk maakt voor kleine ondernemers. Onder hen was visverkoper Severino. Hij vertelde de Koningin trots dat hij met zijn eerste lening een kar had gekocht om vis aan huis te verkopen. Met zijn extra opbrengsten kon hij dankzij de bank nu zijn kinderen naar school sturen en sparen voor een koelkast voor zijn bedrijf.

4 MAART

HARTSTOCHT VOOR DE KUNST

Koning Willem II (1792 - 1849) was een groot kunstliefhebber en een hartstochtelijk verzamelaar. Hij bouwde een indrukwekkende collectie schilderijen en tekeningen op, met werken van kunstenaars als Rembrandt, Hans Memling, Jan Steen, Francesco Melzi, Leonardo da Vinci, Raphael en Peter Paul Rubens. Na zijn overlijden werd de kunstcollectie geveild. De meeste werken gingen naar musea en verzamelaars in het buitenland. Het is de verdienste van het Dordrechts Museum - samen met de Hermitage in Sint-Petersburg, Villa Vauban in Luxemburg en het Koninklijk Huisarchief – dat een groot deel van de kunstwerken weer in Nederland bij elkaar kwam en te bewonderen was voor een groot publiek. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was op 4 maart aanwezig bij de opening van de tentoonstelling *Willem II - Kunstkoning*. Hij zag niet alleen kunstwerken uit de collectie van zijn voorvader, maar ook een groot aantal andere museumstukken die een beeld gaven van het leven van Willem II. Blikvanger was de opgezette Ierse halfbloed Wexy, het trouwe paard waarop Willem II gewond raakte tijdens de Slag bij Waterloo.

De publieke belangstelling voor 'Willem II - Kunstkoning' overtrof alle verwachtingen: in ruim drie maanden bezochten meer dan 100.000 mensen de tentoonstelling.

6 MAART

KAAS VOOR JONG EN OUD

Wat is er Hollands er dan kaas? In Alkmaar staat het Hollands Kaasmuseum, dat in 1983 zijn deuren opende in het monumentale, veertiende-eeuwse Waagegebouw. Dit museum toont de geschiedenis van de bereiding van kaas- en zuivelproducten. Het museum werkt uitsluitend met vrijwilligers die zich met veel enthousiasme inzetten voor 'hun' Kaasmuseum. Na dertig jaar en een miljoen bezoekers werd het tijd voor een nieuwe inrichting. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander heropende het geheel vernieuwde museum op 6 maart. Dankzij de inzet van audiovisuele middelen is het veel meer een 'doe-museum' geworden, waardoor het ook voor kinderen aantrekkelijker is geworden.

In de Lage Landen wordt al circa drieduizend jaar kaas gemaakt. Dat blijkt uit gevonden potjes van aardewerk uit 800 v.Chr. met gaatjes waarin de wrongel uitlekte. In de Middeleeuwen werd al Nederlandse kaas naar het buitenland geëxporteerd. Vanaf de Gouden Eeuw staat Nederland in het buitenland bekend als kaasland.

Mevrouw Lakeman, al 29 jaar als vrijwilliger actief in het museum, leidde de Koning rond. Burgemeester Bruinooge roemde de inzet van de vrijwilligers: "Kaas is maar een product. Maar de vrijwilligers hier weten dat zo'n product je een identiteit kan geven. Dat het een stad op de wereldkaart kan zetten."

10 MAART

GOED LEREN OMGAAN MET GELD

Hare Majesteit Koningin Máxima opende 10 maart in Hilversum de vierde editie van de 'Week van het geld'. In deze week leren kinderen in het basisonderwijs hoe ze verstandig kunnen omgaan met geld. Meer dan de helft van alle basisscholen deed mee. Deskundigen uit de financiële wereld gaven in totaal meer dan 5000 gastlessen op scholen door heel Nederland. De speciale 'Week van het geldkrant' bood creatief lesmateriaal, met opdrachten, puzzels en weetjes.

Tijdens het openingsevenement vond de finale plaats van 'De Gelduitdaging': een scholenwedstrijd voor kinderen in groep 8. In het najaar van 2013 waren zij aan de slag gegaan met een eigen project om geld te verdienen. Winnaar werd de Kluinveenschool uit Wieren. De kinderen organiseerden een succesvolle wintermarkt waarvan de opbrengst naar een goed doel ging.

De Week van het geld wordt jaarlijks georganiseerd door het platform Wijzer in geldzaken. Koningin Máxima is erevoorzitter van dit platform. Zij beklemtoonde in een toespraak het belang van financiële educatie. "Een euro kun je maar één keer uitgeven. Dan moet je goed weten hoe je dat doet. Als je iets moois wilt kopen, is het goed een plan te maken. Kan het bijvoorbeeld goedkoper? Of moet je ervoor sparen? En hoeveel dan per week? Anders komt die iPad er echt niet."

11 MAART

EEN HARLEY IN HUIS

Ongeveer 1,3 miljoen mensen in Nederland hebben een baan in de zorg en het welzijnswerk. De praktijk van hun werk is niet altijd zichtbaar. Tijdens de Nationale Week van Zorg en Welzijn openen ongeveer tweeduizend organisaties hun deuren, zodat iedereen kan komen kijken naar wat werken in deze sector inhoudt. Hare Majesteit Koningin Máxima was op 11 maart te gast bij zorginstelling Avoord Zorg en Wonen in Etten-Leur. Deze instelling biedt verpleging en zorg voor mensen die niet meer (geheel) zelfstandig kunnen wonen. Dat varieert van begeleiding bij dagactiviteiten en thuiszorg tot begeleiding van mensen in hun laatste levensfase, thuis of in het hospice.

De Koningin bezocht hospice Marinahof en locatie Kloostergaard, waar mensen wonen die zorg nodig hebben maar graag zelfstandig willen blijven. Ze sprak daar met bewoners, medewerkers en vrijwilligers. De medewerkers vertelden haar over de veranderingen in hun werk: steeds belangrijker daarin is mensen helpen om langer de regie over hun eigen leven te voeren. Martin den Hartog (bestuurder van Avoord Zorg en Wonen): "Ons motto is 'Zoals u wenst'. Dit zie je terug in het feit dat bij ons huisdieren toegestaan zijn en dat een van onze bewoners een Harley Davidson op zijn kamer heeft staan, omdat hij er zo moeilijk afscheid van kon nemen na een beroerte."

13 MAART

MARKANT ROTTERDAM CENTRAAL

Elke dag komen er circa 110.000 mensen op station Rotterdam Centraal en dat aantal zal de komende jaren naar verwachting nog flink toenemen. Om ruimte te bieden aan die groeiende stroom reizigers, startte na jaren van voorbereiding in 2008 de bouw van een compleet nieuw Rotterdam Centraal. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende het nieuwe station op 13 maart. Hij werd rondgeleid door Bart Verberne, bouwmanager bij ProRail. “Een groot verschil met het vroegere station is de overkapping bij de perrons. Vroeger was het grijs en donker omdat er nauwelijks daglicht kwam. Nu zie je het daglicht over de perrons komen en dat geeft een heel ruimtelijk en open gevoel. Dat wordt door onze reizigers zeer gewaardeerd.” Duizenden Rotterdammers kwamen op de opening af. Een van hen zei: “Natuurlijk ben je trots. Het is toch mooi!? Wat wil je? Dit is uitstraling voor Rotterdam.”

Rotterdam Centraal is het eerste station dat gereed komt in een reeks van grootschalige stationsvernieuwingen. Het nieuwe station is gerealiseerd door het ministerie van Infrastructuur en Milieu, de gemeente Rotterdam, Stadsregio Rotterdam, ProRail en NS. Markant is de puntvorm van de entree van het station aan de stadskant. Verantwoordelijk voor het ontwerp is een combinatie van architectenbureaus: Benthem Crouwel Architecten, MVSA Meyer & Van Schooten Architecten en West 8.

18 MAART

SAMEN AAN DE SLAG

Hare Majesteit Koningin Máxima bezocht op 18 maart bij Tilburg University een bijeenkomst over sociale innovatie. Sociale innovatie staat voor het aanpakken van maatschappelijke vraagstukken op een vernieuwende manier, waarbij ondernemers, onderwijsinstellingen, overheid, vakbonden en burgers de krachten bundelen. Denk aan het samen bestrijden van jeugdwerkloosheid en aan het in staat stellen van hulpbehoevende ouderen om op een goede manier zelfstandig te blijven wonen. In de regio Midden-Brabant werken veel partijen samen aan oplossingen op deze gebieden. Zij ondertekenden in aanwezigheid van de Koningin een *Social Innovation*-programma.

De Koningin maakte in Tilburg kennis met enkele concrete projecten die een voorbeeld zijn van sociale innovatie. Eén daarvan was “Prins Heerlijk leren en werken in de ouderenzorg” bij Servicecentrum Het Laar. Jongeren met leerproblemen krijgen de mogelijkheid een intensief begeleide, praktijkgerichte MBO-opleiding te volgen tot zorghulp of helpende zorg en welzijn. De Koningin kreeg van enkele net gediplomeerde jongeren een rondleiding langs hun werkplekken. Zij gaven uitleg over hun leer- en werkervaringen in het restaurant, de winkel en de afdeling voor dementerende ouderen. Afgestudeerde Dowie van Ingen: “Ik ben een jongen met een lichte verstandelijke beperking, dus ik kan niet naar een normale middelbare school. Dit geeft me meer rust, duidelijkheid en structuur.” Zijn studiegenoot Jules Rademacher: “Ik heb net een diploma gekregen voor zorghulp. Daar ben ik apetrots op. Ik heb nu ook een baan gekregen.”

18 MAART

CULTUUR KAN KLOVEN OVERBRUGGEN

De European Cultural Foundation (ECF) zet zich sinds de oprichting in 1954 in voor cultuur en culturele uitwisseling in Europa. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien volgde in 2007 Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet op als president van de ECF. Sinds 2008 wordt jaarlijks de Princess Margriet Award uitgereikt aan kunstenaars en denkers die het Europese publiek met hun werk raken en aan het denken zetten. Op 18 maart reikte Prinses Margriet deze award in Brussel uit aan Teatro Valle Occupato uit Rome en cultureel activist Teodor Celaskoski uit Zagreb.

Teatro Valle Occupato kreeg de prijs voor de manier waarop de theatergroep het historische theater in hartje Rome een nieuwe toekomst heeft gegeven als platform voor artistiek experiment en debat. Teodor Celaskoski ontving de onderscheiding voor zijn verbindende vermogen. Hij vindt nieuwe wegen om culturele organisaties, overheid en publieksgroepen bijeen te brengen en samen te laten werken aan culturele uitingen en stadsontwikkeling.

Prinses Laurentien hield in Brussel de openingstoespraak. Zij zei: "Over Europa wordt voornamelijk gesproken als over een gemeenschap van economische belangen en deels een gemeenschap van waarden zoals vrede, recht, sociale zekerheid, solidariteit en mensenrechten. Maar wat het niet is – of niet voldoende – is een gemeenschap van beelden, gedeelde ervaringen, gevoelens en dromen. In andere woorden: van alles wat cultuur helpt tot stand te brengen. Cultuur kan kloven overbruggen door de taal die zij spreekt en de gevoelens en ideeën die zij uitdrukt - van liefde, overlevingskracht en vrijheid."

21 MAART

KLUSSEN BIJ HET AKKERTJE EN DE ROODE SCHUUR

In 2014 organiseerde het Oranje Fonds voor de tiende keer de landelijke vrijwilligersdagen NLdoet. In die tien jaar deden anderhalf miljoen mensen ruim 40.000 vrijwilligersklussen. Op 21 maart was traditiegetrouw een aantal leden van de Koninklijke Familie als vrijwilliger actief. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima gingen aan de slag op kinderboerderij Het Akkertje in Rijswijk. Samen met de andere vrijwilligers trotseerden zij het slechte weer en hielpen zij onder andere met het verven van een schuur en het plaatsen van palen voor een nieuw hekwerk. Zorgmanager Hans Houweling was er heel blij mee: "Wij werken hier het hele jaar met mensen met een beperking. Die onderhouden en verzorgen de kinderboerderij, de dieren en het terrein. Dat gaat uitstekend. Alleen de grote klussen schieten er wel eens bij in. Op een dag als vandaag gebeurt dat uitstekend met vrijwilligers van NLdoet." Een van de vrijwilligers bij Het Akkertje: "Ik hou van beesten en ik vind het heerlijk om bezig te zijn. Dit vind ik een uitgelezen moment om iets te betekenen voor de maatschappij."

Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Prinses Marilène en mr. Tjalling ten Cate zetten zich in Zeewolde in voor het Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid. Zij hielpen met klussen in en rond de expositieruimte *De Roode Schuur* en met het onderhoud van het natuurpad dat in de omgeving is uitgezet.

21 MAART

ARMANDO IN OUD-AMELISWEERD

Oud-Amelisweerd aan de Kromme Rijn tussen Bunnik en Utrecht is een van de best bewaarde 18de-eeuwse buitenplaatsen in Nederland. Het landgoed - bestaande uit landhuis, koetshuis en omliggend park - is een rijksmonument. In het oog springend is het originele Chinese behang uit de periode 1750-1770 dat de muren van de twee grootste kamers van het landhuis bedekt. Het behang werd destijds gemaakt in Kanton en is door de V.O.C. naar Nederland gebracht.

Na een ingrijpende restauratie, ging het landhuis in 2014 met een nieuwe bestemming open voor het publiek. Bezoekers van Museum Oud-Amelisweerd (MOA) kunnen niet alleen genieten van de Chinese behangsels, maar ook van werk van kunstenaar Armando. Het MOA stelt zich tot taak de Armando Collectie in kaart te brengen en wisselende delen daarvan aan het publiek te presenteren. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix verrichtte op 21 maart de opening. Als openingshandeling klingelde zij samen met Armando belletjes waarmee zij het teken gaven voor de gerestaureerde klok op het landhuis om voor het eerst in 65 jaar weer te luiden.

Armando (1929) geldt als een van Nederlands veelzijdigste kunstenaars. Hij is schilder, tekenaar, beeldhouwer, schrijver en film- en televisiemaker. Het eerste Armando-museum in de binnenstad van Amersfoort brandde in 2007 uit, waarbij veel werk verloren ging. In Oud-Amelisweerd is nu opnieuw een plek gecreëerd voor zijn indrukwekkende oeuvre. "Ik ben heel blij dat er weer ruimte is voor zijn collectie en dat de Prinses het museum opent", zei museumdirecteur Yvonne Ploumen.

21 MAART

MEDIENPREIS

Hare Majesteit Koningin Máxima ontving 21 maart in Baden-Baden de Deutsche Medienpreis 2013. Zij ontving de prijs voor haar inspanningen als speciale pleitbezorger van de VN-secretaris-generaal voor inclusieve financiering voor ontwikkeling. Sinds 2009 zet zij zich in deze functie wereldwijd in om financiële diensten voor iedereen toegankelijk te maken. Ruim 2,5 miljard mensen hebben geen toegang tot een bank- of spaarrekening. Dit maakt het moeilijk om een lening of verzekering te kunnen afsluiten die aansluit bij hun persoonlijke situatie. Dit geldt bijvoorbeeld voor 500 miljoen kleine boerenbedrijven in ontwikkelingslanden die veelal gerund worden door vrouwen. Door geld veilig op een spaarrekening te zetten kunnen tegenvallers worden opgevangen en is er geld om kinderen naar school te laten gaan. Een betere toegang tot financiële diensten en financiële educatie dragen bij aan vermindering van armoede en meer kansen voor kleine ondernemers.

In haar dankwoord schetste de Koningin hoe in de negentiende eeuw in Duitsland de eerste stappen werden gezet om 'gewone' mensen toegang te geven tot financiële diensten. Mede dankzij de Sparkassen en de Kredietunie van Raiffeisen, wist Duitsland zich te ontwikkelen tot een van de welvarendste landen ter wereld.

De Deutsche Medienpreis wordt jaarlijks toegekend aan een persoon die een belangrijke bijdrage levert aan maatschappelijke ontwikkeling. De winnaar wordt bepaald door een jury bestaande uit hoofdredacteuren van een aantal grote media in Duitsland.

22-23 MAART

PRESIDENT XI JINPING VAN CHINA OP STAATSBEZOEK

President Xi Jinping van China en zijn echtgenote mevrouw Peng Liyuan brachten 22 en 23 maart een staatsbezoek aan Nederland op uitnodiging van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. Het was de eerste keer dat een staatshoofd van China een staatsbezoek bracht aan ons land. China en Nederland beschouwen elkaar als belangrijke partners. President Xi Jinping zei Nederland te zien als de toegangspoort naar Europa.

Onze landen werken op tal van terreinen nauw samen, zoals landbouw en voedselproductie, waterveiligheid, verbetering van het stedelijk milieu, gezondheid en handel en logistiek. De belangstelling van beide kanten voor het staatsbezoek was dan ook groot. President Xi Jinping liet zich vergezellen door een groot aantal ministers en door een uitgebreide delegatie van tweehonderd vertegenwoordigers van Chinese bedrijven. Ook reisden tweehonderd Chinese journalisten mee.

Tijdens een economisch forum in Noordwijk ontmoetten de Chinese zakenlieden hun Nederlandse counterparts. Op kasteel Keukenhof kregen de President en zijn vrouw een presentatie van Nederlandse agrarische technologie en de mogelijkheden voor samenwerking bij de toepassing daarvan in China. Vervolgens doopte mevrouw Peng een speciale tulp: de Tulipa Cathay. Tulpenkweker Jan-Karel Apeldoorn: "Op onze kwekerij hebben wij tien jaar geleden in een veld met paarse tulpen, deze nieuwe tulp gevonden. Dan moet je hem nog tien jaar opkweken voordat je uiteindelijk zover bent dat je hem een naam kunt geven."

De President ontmoette tijdens het staatsbezoek ook minister-president Rutte en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, mevrouw Broekers-Knol en mevrouw Van Miltenburg.

24 MAART

58 WERELDLEIDERS IN DEN HAAG OVER NUCLEAIRE BEVEILIGING

Op 24 en 25 maart waren 58 wereldleiders in Nederland te gast voor de derde Nuclear Security Summit (NSS). Zij maakten afspraken om te voorkomen dat terroristen nucleair materiaal uit onder meer kerncentrales, ziekenhuizen en onderzoekscentra in handen kunnen krijgen waarmee zij een kernwapen zouden kunnen maken. De eerste top werd in 2010 in Washington gehouden, op initiatief van President Obama. Hij vroeg Nederland om - na de Republiek Korea in 2012 - de derde top in 2014 te organiseren.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima ontvingen de NSS-deelnemers op 24 maart voor een diner op Paleis Huis ten Bosch in Den Haag. De Koning verwees naar de bijzondere geschiedenis van het paleis: "Mijn overgrootmoeder, Koningin Wilhelmina, stelde dit Paleis ter beschikking voor de Haagse Vredesconferenties, meer dan een eeuw geleden. De eerste vond plaats in 1899, op initiatief van de Russische Tsaar Nicolaas II. De tweede Haagse Vredesconferentie, geïnitieerd door President Roosevelt, was in 1907. Vierenveertig staten waren vertegenwoordigd. Zij waren verenigd door de overtuiging dat we als soevereine staten elkaar nodig hebben om onze wereld veiliger te kunnen maken. Die overtuiging verenigt ons ook hier vandaag, als partners werkend aan nucleaire beveiliging."

De nieuwe afspraken die tijdens de NSS in Den Haag zijn gemaakt, hebben onder meer betrekking op het verminderen van de hoeveelheid gevaarlijk nucleair materiaal in de wereld (hoogverrijkt uranium en plutonium), op een betere beveiliging daarvan en betere internationale samenwerking en uitwisseling van informatie.

29 MAART

GRONDWET FESTIVAL

Meer dan 80.000 mensen bezochten op 29 maart het Grondwet Festival in Den Haag, ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Nederlandse Grondwet. Onder hen was Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. Tijdens het festival openden instellingen en gebouwen die normaal niet vrij toegankelijk zijn hun deuren, zoals de Ridderzaal, de Eerste en Tweede Kamer, het Kabinet van de Koning, de Raad van State, de Hoge Raad en het Vredespaleis. Ook buiten was van alles te zien, zoals een levensgroot *pop-up* Grondwetboek dat toonde hoe onze Grondwet zich in 200 jaar heeft ontwikkeld. Historicus Henk te Velde: "In 1814 ging het vooral om de staat, en de staat draaide toen om de Koning. Sinds een aantal jaren staan de grondrechten voorop: de bepalingen die uitleggen welke rechten de burger heeft tegenover de overheid."

De eerste Grondwet van het onafhankelijke Nederland kwam tot stand op 29 maart 1814. In de Nieuwe Kerk in Amsterdam keurde toen een Vergadering van Notabelen de ontwerpakte goed van een commissie onder voorzitterschap van Gijsbert Karel van Hogendorp. De dag daarna werd Prins Willem Frederik (de latere Willem I) na zijn eed op de Grondwet ingehuldigd als soeverein vorst. Onze huidige Grondwet komt door een reeks opeenvolgende wijzigingen voort uit de Grondwet van 1814, en kan daarmee gelden als een van de oudste grondwetten ter wereld.

De Koning bekeek in het oorspronkelijke woonhuis van Gijsbert Karel van Hogendorp aan de Kneuterdijk 8 een gespeelde dialoog tussen Van Hogendorp en Willem I. In het Haagse stadhuis was hij aanwezig bij de voorronde van een scholierendebat over de Grondwet.

Nadere kennismaking met Eerste en Tweede Kamer

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima ontvingen op 1 en 3 april de leden van de Tweede Kamer. De ontvangst op Paleis Noordeinde stond in het teken van een nadere kennismaking. In de tweede helft van het jaar werden ook de fractievoorzitters in de Eerste Kamer door de Koning ontvangen. De fractievoorzitters in de Tweede Kamer waren in 2013 te gast geweest.

2 APRIL

EEN BEHOUDEN VAART

“Ik doop U Nh 1816 en ik wens U en Uw bemanning een behouden vaart.” Met die woorden doopte Hare Majesteit Koningin Máxima op 2 april in IJmuiden de nieuwe reddingsboot van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). De Nh 1816 vertegenwoordigt een nieuwe generatie reddingsboten: licht, uitstekend manoeuvreerbaar in alle omstandigheden, en met een kantelbare klep waardoor drenkelingen gemakkelijk aan boord kunnen worden gebracht. Na de doop ging de Koningin aan boord voor een korte vaartocht en een kennismaking met de bemanning. Daarbij nam zij ook zelf het roer over.

De KNRM is opgericht in 1824 en telt momenteel 45 reddingsstations waar voornamelijk vrijwilligers actief zijn. Jaarlijks redt en helpt de organisatie ruim 3000 mensen op de Noordzee en de grote binnenwateren van Nederland. De KNRM is volledig afhankelijk van giften. De nieuwe reddingsboot is een schenking van de Goede Doelinstichting van de verzekeringsmaatschappij Nh1816. Bij de ontwikkeling van deze ‘reddingsboot van de toekomst’ werkte de KNRM nauw samen met een aantal innovatieve partners waaronder Damen Shipyards en de Technische Universiteit Delft. Schipper Leen Langbroek: “Goede dingen wennen snel. Na tien minuten dacht ik: ja, dit is het. Het voelde als thuiskomen.”

4 EN 5 APRIL

SAMENWERKING MET INNOVATIEF ZWEDEN

In 1614 was Nederland het eerste land waar Zweden een ambassade vestigde. Om vierhonderd jaar diplomatieke betrekkingen te vieren, brachten Koning Carl XVI Gustaf en Koningin Silvia van Zweden 4 en 5 april een officieel bezoek aan Nederland. Zij deden dat op uitnodiging van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima.

Zweden geldt als een van de innovatiefste en best ontwikkelde landen ter wereld. Voor Nederland is het een aantrekkelijke en inspirerende partner op economisch, sociaal, cultureel en politiek gebied. Al die aspecten kwamen tijdens het bezoek aan bod. De Zweedse ambassade en de Zweedse Kamer van Koophandel organiseerden een seminar over innovatie en groei waarbij de beide Koningen aanwezig waren, samen met een groot aantal ondernemers uit beide landen.

Koningin Máxima en Koningin Silvia brachten een bezoek aan De Hogeweyk in Weesp. Hier wonen mensen met dementie in een speciaal voor hen gebouwde wijk met 23 woningen. In het Rijksmuseum bewonderden de beide Koningsparen het schilderij *De Samenzwering van de Bataven onder Claudius Civilis* van Rembrandt, dat door de Koninklijke Zweedse Academie voor Schone Kunsten tijdelijk aan het Rijksmuseum in bruikleen was gegeven. Het werk uit 1661 was oorspronkelijk bestemd voor het Stadhuis op de Dam (nu het Koninklijk Paleis Amsterdam), maar is al eeuwenlang in Zweeds bezit.

8 APRIL

LEREN, WONEN EN WERKEN IN HOOGVLIET

Hare Majesteit Koningin Máxima opende 8 april Campus Hoogvliet in Rotterdam. De Campus bevat drie onderwijsinstellingen, een woongebouw voor jongeren, een sportgebouw en een Art Studio voor kunst en cultuur. Campus Hoogvliet maakt het mogelijk dat jongeren uit Hoogvliet in hun eigen stadsdeel onderwijs kunnen volgen en zich kunnen ontwikkelen. Het onderwijsaanbod op de campus is groot en omvat niet alleen voortgezet onderwijs van VMBO tot Gymnasium, maar ook diverse beroepsopleidingen. Jonge ondernemers kunnen terecht in speciale bedrijfsruimtes op de Campus. Ook is er een wijkrestaurant, gerund door studenten. De buurtbewoners uit Hoogvliet kunnen gebruik maken van de faciliteiten.

Een van de opleidingsmogelijkheden op Campus Hoogvliet is de Zadkine Veiligheidsacademie, waarin verschillende partijen samenwerken: Defensie, Stadstoezicht en Politie. Siem Gielezen studeert aan de Veiligheidsacademie. Hij mocht de Koningin rondleiden. "Ik heb haar veel verteld, ook over de vervolgoopleidingen. Ze was heel geïnteresseerd in wat wij hier doen."

De bouw van Campus Hoogvliet begon in 2012. Vijf partijen hebben de handen ineen geslagen om de campus te realiseren: de gemeente Rotterdam, wooncorporatie Woonbron en de onderwijsinstellingen Einstein Lyceum, Penta College CSG en Zadkine. Ieder heeft elementen bijgedragen aan het geheel, waarin leren, wonen, werken en leven samenkomen.

8 APRIL

CROSS-OVER VOOR KONINGS DAG

In de Philharmonie Haarlem vond 8 april het Koningsdagconcert 2014 plaats, bijgewoond door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix en enkele honderden genodigden. Met het Koningsdagconcert wordt een traditie voortgezet die in 1985 in het leven werd geroepen door Prins Claus. Tot en met 2013 vond het concert jaarlijks plaats op Paleis Noordeinde en stond telkens een ander muzikaal ensemble centraal. In 2014 werden de bakens verzet: een locatie buiten de paleismuren en een gevarieerd, *cross-over* programma met minimalistische muziek, (jazz)trompet en barok. Samensteller Sieuwert Verster: "Denkt U niet dat dit de waan van de dag is. Al sinds er muziek gemaakt wordt is er een wisselwerking tussen muziek uit kerken, kroegen, kastelen en kloosters."

Het concert werd verzorgd door Holland Baroque Society, jazztrompettist Eric Vloeimans, harpiste Gwyneth Wentink, sonoloog Wouter Snoei en videokunstenaar Arnout Hulskamp. Zij brachten onder meer een bijzondere audiovisuele versie van Canto Ostinato van Simeon ten Holt, een werk dat zich verheugt in een groeiende populariteit. Eric Vloeimans: "Muziek appelleert aan de ziel en aan je geluk. Het is een heel direct medium. Nú gebeurt het. Dit is het. Daarom kun je van muziek ontroerd raken, gaan huilen of juist vrolijk worden."

De registratie van het Koningsdagconcert werd op 26 april op televisie uitgezonden, op de dag dat de Koninklijke Familie Koningsdag meevierde in De Rijp en Amstelveen. Er keken 380.000 mensen naar de tv-registratie van het Koningsdagconcert.

14 APRIL

BIJENKONING

Bijen zijn onmisbare dieren. In de vrije natuur, maar ook in de landbouw, zijn veel gewassen afhankelijk van bestuivers als de bij. Hoewel het de laatste tijd iets beter gaat, heeft de bij het nog steeds moeilijk in ons land. Door het gebruik van nieuwe insecticiden is de sterfte onder bijen hoog. Een gezonde leefomgeving voor de bij is daarom van groot belang. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander stelde op 14 april de eerste van twee bijenkasten op Landgoed de Horsten in gebruik. Ook is er een bijenkast geplaatst in de tuin van Paleis Noordeinde en op Drakensteyn. De Koning kreeg de bijenvolken aangeboden door het natuurprogramma Vroege Vogels van de VARA en imker Pim Lemmers, die erg enthousiast was. "De Koning krijgt drie extra koninginnen vandaag. Ik geniet ervan en de bijen genieten er ook van. Hier op de Horsten is het een paradijs voor ze, met de kastanjabomen, het koolzaad en de paardenbloemen."

De bewoners van de nieuwe kasten zijn Buckfast bijen, een zachtaardig Nederlands bijenras dat wordt geteeld door Stichting Buckfast Marken. De bijen steken nauwelijks en verzamelen relatief veel nectar om er uiteindelijk honing van te maken. Voor een pot honing vliegt één bij zo'n 60.000 uur. De bijen begonnen onmiddellijk met hun werk. Joost Huizing van Vroege Vogels: "Ze komen nu al met dikke oranje klompjes stuifmeel aan de poten de kasten in. Het is hartstikke druk hier. Fantastisch."

15 APRIL

LEVEN MET KANKER

Elk jaar wordt bij meer dan 100.000 mensen in Nederland kanker geconstateerd. Het leven van deze mensen – en hun naasten – verandert vaak ingrijpend. De behoefte aan een luisterend oor en een plaats waar met lotgenoten contact kan worden gelegd, is vaak groot. Inloophuis de Gele Linde in Boskoop en Gouda biedt een ontmoetingsplek voor mensen die leven met kanker, mensen die kanker hebben gehad en nabestaanden van mensen die aan de ziekte zijn overleden. Hare Majesteit Koningin Máxima opende 15 april een derde Gele Linde-inloophuis, in Alphen aan den Rijn.

In de Gele Linde staan geschoolde vrijwilligers klaar om in een huiselijke sfeer mensen de gelegenheid te bieden hun ervaringen te delen en hun problemen en beperkingen te bespreken. Er worden ook informatiebijeenkomsten gehouden en er is een databank beschikbaar om in contact te komen met lotgenoten in de buurt. De Koningin praatte met oprichters, bezoekers en vrijwilligers over het initiatief. Een van hen was gastvrouw Nan Verburg van het inloophuis: “Mensen zijn vaak in hun gezin uitgepraat. Ze willen niet steeds zeuren over de pijn die ze ’s nachts hebben gehad. En hier mogen ze alles zeggen. Ook hun diepste pijn. Maar er mag ook gelachen worden hier. Dat alles hebben we vandaag gezien met de komst van Máxima. De kroon op ons werk.”

15 APRIL

PASSIE VOOR ZEEWIER

Zeewier is veel meer dan slijmerige slierten. In de toekomst zou zeewier een belangrijke rol kunnen gaan spelen in onze economie. De biomassa van zeewier kan gebruikt worden voor de productie van voedsel, brandstof en chemicaliën. Het grote voordeel van zeewier is dat het geen zoet water, landbouwgrond, fossiele energie of bestrijdingsmiddelen nodig heeft om te groeien. Het benut gewoon de in zee aanwezige voedingsstoffen. Er is nog veel onderzoek nodig om alle mogelijkheden van zeewier te ontdekken. In het zeewiercentrum van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) op Texel wordt onder meer onderzocht welke soorten zeewier het meest geschikt zijn voor teelt in de Noordzee. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende het centrum op 15 april. Projectleider Klaas Timmermans leidde de Koning rond langs 26 bakken waarin zeewier onder diverse omstandigheden wordt gekweekt. Hij vertelde de Koning over zijn passie voor zeewier: “De schoonheid van zeewier is bijna betoverend. Bovendien biedt het mogelijkheden om wereldwijde voedsel- en energietekorten op te lossen en milieuproblemen aan te pakken.” De temperatuur in de kweekbakken wordt geregeld met aardwarmte. Elektriciteit wordt opgewekt met zonnepanelen en het gebruikte zeewater wordt na afloop gereinigd met een biologisch filter en vervolgens weer teruggepompt in het Marsdiep. “Texel is daarom de ideale locatie voor een Zeewiercentrum”, zegt Timmermans.

De Koning maakte op Texel ook een rondrit over het eiland. In Oudeschild kreeg hij onder meer uitleg over hoe Texel de zoetwatervoorziening organiseert. Ook kreeg hij een toelichting op de plannen voor de versterking van de Waddendijk op het eiland.

22 APRIL

GEWOON DURVEN

Zelfvertrouwen, persoonlijke ontwikkeling en plezier staan centraal bij de Scouting. Voor jongens en meisjes. Iedere week gaan 30.000 meisjes naar Scouting en zijn er 11.000 vrouwelijke vrijwilligers actief. Hare Majesteit Koningin Máxima is beschermvrouwe van Scouting Nederland. Zij ging 22 april op bezoek bij de meisjesscouts van Scouting Lunteren en werd rondgeleid door Anne Top (17). “Ik heb de Koningin verteld over Scouting Lunteren, dat we een nieuw gebouw hebben omdat het oude een aantal jaar geleden was afgebrand, dat we met ongeveer 150 leden zijn en dat het een super gezellige groep is. Bij de pizzaovens heb ik uitgelegd hoe deze gemaakt worden en waarom je dat zo doet en verder heb ik haar nog verteld dat Scouting je helpt je *social skills* te ontwikkelen en om net die stap te zetten die je niet durfde te zetten zodat je leert dat iets helemaal niet eng hoeft te zijn, waardoor je in de toekomst eerder iets durft te doen.”

Scouting Nederland telt in totaal 87.000 jeugdleden tussen de 5 en 21 jaar en 25.000 vrijwilligers. Wekelijks komen de kinderen en jongeren bijeen in meer dan duizend Scoutinggroepen door heel Nederland.

23 APRIL

TAALVAARDIGHEID

Een redelijke beheersing van de Nederlandse taal is een basisvoorwaarde om goed in onze samenleving te kunnen functioneren. Wie zich niet goed kan redden in het Nederlands, loopt veel kansen mis. In de schoonmaaksector werken mensen afkomstig uit meer dan honderd landen. Door laaggeletterdheid en een geringe beheersing van de Nederlandse taal is het voor een deel van deze werknemers moeilijk om een vakopleiding te volgen en een startkwalificatie te behalen. De stichting Raad voor Arbeidsverhoudingen in de Schoonmaak- en glazenwassersbranche (opgericht door de sociale partners in de sector) besloot daar iets aan te doen. In 2013 begon de stichting taalopleidingen aan te bieden aan werknemers in de schoonmaaksector. En met succes. Binnen een jaar volgden meer dan duizend schoonmakers een taaltraject. Hare Majesteit Koningin Máxima vierde op 23 april de uitreiking mee van de certificaten aan een aantal medewerkers van Hago Zorg, werkzaam in het Erasmus MC in Rotterdam. Deze schoonmakers hebben hun taaltraject versneld afgerond.

Na de uitreiking feliciteerde de Koningin de schoonmakers en praatte zij met hen over hun ervaringen. Maria Lima – Do Rosario de Fatima Da Cruz (schoonmaakster van Hago Zorg): “Ik vond het echt geweldig en zal deze dag niet gauw vergeten”.

25 APRIL

LEKKER SPORTEN

De Koningssspelen werden voor het eerst georganiseerd in 2013, het jaar dat Koning Willem-Alexander werd ingehuldigd. Het is een dag vol beweging voor kinderen van de basisschool, voorafgegaan door een feestelijk ontbijt. Elke school mag zelf bepalen hoe de Koningssspelen worden vormgegeven.

Aan de tweede editie van de Koningssspelen, die op 25 april 2014 plaatsvond, deden meer dan 5.400 scholen mee, met in totaal 1,1 miljoen basisschoolleerlingen. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander gaf het startsein in Ens, met leerlingen van de basisscholen Het Lichtschip, De Horizon en De Regenboog. Hij ontbeet met de kinderen, gaf het fluitsignaal bij verschillende wedstrijden en hanteerde het springtouw. Een jonge deelnemer: "Ik vond het wel heel speciaal. Niet iedereen ziet de Koning. En dan ook nog van zo dichtbij."

De landelijke coördinatie van de Koningssspelen is in handen van de Johan Cruyff Foundation en de Richard Krajicek Foundation. Carole Thate van de Johan Cruyff Foundation: "Het is belangrijk dat kinderen de dag starten met een ontbijt en dat ze vervolgens lekker met elkaar sporten, spelen en bewegen. We hopen dat kinderen minimaal een uur per dag bewegen, want dat is een voorwaarde om in de toekomst fit en gezond te zijn."

Geloofsbrieven

In 2014 ontving Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander op Paleis Noordeinde 39 ambassadeurs ter overhandiging van hun geloofsbrieven. Het aanbieden van de geloofsbrief is de eerste audiëntie van een nieuwe ambassadeur bij de Koning. In de geloofsbrief bevestigt het staatshoofd van een land dat de ambassadeur het betreffende land vertegenwoordigt. Alle nieuwe ambassadeurs die in Nederland aan het werk gaan, bieden eerst hun geloofsbrieven aan de Koning aan.

Het aanbieden van geloofsbrieven gebeurt traditiegetrouw op een woensdag en gaat met het nodige ceremonieel gepaard. Ambassadeurs worden door een kamerheer van de Koning met een galarijtuig bij hun residentie of ambassade opgehaald en na afloop van de overhandiging ook weer per rijtuig thuisgebracht. De rijtuigen worden getrokken door twee paarden. Voor en achter elke stoet rijden twee ruiters van de Bereden Marechaussee in gala-uniform. Bij Paleis Noordeinde staat een erewacht opgesteld. Een militaire kapel verzorgt de muziek. Na een eresaluut van vier roffels en het volkslied van het land van de ambassadeur, volgt een inspectie van de erewacht, waarna de ambassadeur met gevolg het Paleis binnentreedt.

Ambassadeurs die uit Nederland vertrekken, worden eveneens door de Koning ontvangen. De Koning verleende in 2014 afscheidsaudiënties aan 24 ambassadeurs. Op 3 december ontvingen de Koning, de Koningin en Prinses Beatrix ook de vertrekkende Nederlandse ambassadeurs voor een afscheidsaudiëntie.

26 APRIL

KONINGS DAG IN GRAFT-DE RIJP EN AMSTELVEEN

Omdat de verjaardag van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander in 2014 op een zondag viel, werd Koningsdag gevierd op de dag ervoor: zaterdag 26 april. De Koning en Koningin, Prinses Beatrix en een groot deel van de Koninklijke Familie vierden het feest mee in Graft-De Rijk en Amstelveen, in de provincie Noord-Holland. Beide gemeenten waren eigenlijk al in 2013 aan de beurt, maar door de abdicatie en inhuldiging schoof het programma een jaar op.

De Rijk is het hoofddorp van het voormalige Schermereiland, dat vroeger tussen de meren Schermer en Beemster lag. De nauwe band met het water is nog altijd goed zichtbaar in en rond de prachtige dorpskern. De Koninklijke Familie maakte kennis met de geschiedenis van het dorp dat opbloeide dankzij de haringvisserij en de walvisvaart en de daarmee verbonden nijverheid. Tijdens een uitgebreide wandeling en een vaartocht kon de Koninklijke Familie alle mooie plekken verkennen en ondertussen de bevolking van De Rijk ontmoeten. Op het terrein De Meelzak deed een aantal leden van de Familie mee met sport- en spelactiviteiten, zoals sjoelen en basketbal.

In Amstelveen, een jonge stad met 85.000 inwoners, sloten de Prinsessen Amalia, Alexia en Ariane zich bij het feest aan. Ze genoten mee van een groot aantal muziekoptredens en demonstraties, onder andere van de zeeverkenner van de Scouting Livingstonegroep en van de karateclub. Omdat Amstelveen in 2014 haar vijftigjarig bestaan vierde, werden estafettewedstrijden over een afstand van vijftig meter gehouden. Prins Pieter-Christiaan en Prinses Annette mengden zich onder de hardlopers. De Koning en Koningin waagden een schot op doel met hockey.

Aan het slot bedankte de Koning de inwoners van Graft-De Rijk en Amstelveen hartelijk namens de hele Koninklijke Familie: "Deze eerste Koningsdag is onvergetelijk geworden. Dank jullie wel voor een fantastische dag."

Na Koningsdag was de drukte voor een aantal inwoners van de bezochte plaatsen overigens nog niet voorbij. Ellen Duinmaijer van de VVV in Graft-De Rijk: "Vóór Koningsdag hadden we in een zomerweekend krap honderd toeristen. Deze maandag hadden we hier 138 toeristen aan de balie. Op een maandag dus. Dat is voor een VVV-medewerker in haar eentje een hoop werk hoor. En ze zeggen er vaak bij dat ze De Rijk hebben gezien op televisie."

4 MEI

GESCHIEDENIS DIE NIET VERBLEEKT

Ongeveer 20.000 mensen namen op 4 mei op de Dam in Amsterdam deel aan de Nationale Herdenking. Vijfeneenhalf miljoen mensen volgden de herdenking via de televisie. Ook in 98 procent van de gemeenten werd een herdenking georganiseerd, vaak met een accent op de specifieke lokale historische gebeurtenissen en de oorlogsslachtoffers uit de eigen gemeente. Op 4 mei worden alle Nederlanders herdacht die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen of vermoord. Onder hen waren 104.000 Joodse Nederlanders. Herdacht worden ook de Nederlanders die zijn omgekomen in oorlogssituaties en bij vredesoperaties na de Tweede Wereldoorlog.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima legden een krans bij het Nationaal Monument op de Dam. Voorafgaand aan de plechtigheid op de Dam sprak schrijver Jan Terlouw tijdens de herdenkingsbijeenkomst in de Nieuwe Kerk. "Toen onze kinderen de leeftijd bereikten die mijn vrouw en ik hadden in de laatste oorlogswinter, en wilden weten hoe het was geweest, heb ik er een boek over geschreven. Ik mag niet klagen over de ontvangst ervan, maar er waren ook nogal wat lezers die zeiden: zo was het niet. Ik heb me toen scherp gerealiseerd dat er zoveel aspecten aan een oorlog zijn. De oorlog op het slagveld. De oorlog in het concentratiekamp. Oorlog in de hongerende stad. Oorlog als dwangarbeid aan een spoorlijn. Oorlog in een achterhuis.(...) De jeugd voelt de enorme invloed die oorlogen hebben gehad op het leven van de mensen uit wie ze is voortgekomen. Jonge mensen willen er steeds over lezen, ze komen naar herdenkingsbijeenkomsten, ze voelen zich deel van een geschiedenis die niet is verbleekt."

5 MEI

MUZIEK OP DE AMSTEL

De Nationale Viering van de Bevrijding op 5 mei werd traditiegetrouw afgesloten met het 5 mei-concert op en rond de Amstel voor Koninklijk Theater Carré. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix waren erbij. Zij keken en luisterden naar de Philharmonie Zuidnederland, samen met violiste Liza Ferschtman, het Scapino Ballet, Jenny Arean en Wouter Hamel. Nieuw was de rol van de verteller - vertolkt door Hans Dagelet - die gedichten van F. Starik voordroeg.

Ieder van de artiesten had een eigen beweegreden om mee te doen. Jazz-zanger Wouter Hamel: "4 en 5 mei betekenen veel voor me. Mijn hele familie heeft de oorlog in voormalig Nederlands-Indië meegemaakt. Na de oorlog is er weinig tot niet over gesproken. Mijn opa is krijgsgevangen geweest in Japan. Hij sprak er nooit over. Tot vijftig jaar na de oorlog. Ik was nog geen zeventien jaar. Het was 4 mei. Mijn opa heeft zijn leven lang de kaken flink op elkaar gehouden als het over de oorlog ging. Maar die avond barstte hij in snikken uit, en vertelde wat hij had meegemaakt. De volgende dag, op 5 mei, werd hij niet meer wakker. Misschien was mijn opa toen pas bevrijd."

6 MEI

DE ACHTERHOEK CENTRAAL

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten 6 mei een streekbezoek aan de Achterhoek in de provincie Gelderland. Tijdens streekbezoeken verdiepen de Koning en Koningin zich in ontwikkelingen en initiatieven die een bepaalde streek kenmerken. Op 6 mei stond de Achterhoek Agenda 2020 centraal. Doel daarvan is een duurzame, aantrekkelijke en gezonde Achterhoek in 2020 en daarna. De Koning en Koningin spraken met bewoners, ondernemers en bestuurders over onder meer de bevordering van een vitale leefomgeving in kleine kernen en over een goede aansluiting tussen beroepsonderwijs en arbeidsmarkt.

In Neede ontmoetten de Koning en Koningin een aantal inwoners in de 'huiskamerruimte' van Grandcafé De Hofmaat. Het dorp heeft te maken met een teruglopend inwonersaantal en vergrijzing. De inwoners zetten zich op tal van manieren in om het dorp aantrekkelijk te houden voor jong en oud. Een van de initiatieven is Achterhoek Connect, een digitale ontmoetingsplaats waar mensen contacten kunnen leggen en terecht kunnen met vragen over welzijn, wonen en zorg. Gebruiker de heer Leussink (89) vertelde over zijn ervaringen met deze nieuwe manier van 'beeldzorg'. Hij kan op elk gewenst moment met de wijkverpleegkundige beeldbellen en buiten werktijd contact leggen met de verpleegkundigen van het medisch service center van Sensire. Wijkverpleegkundige Marjo van Hout vertelde de Koningin dat veel klanten zich sinds zij de iPad gebruiken veiliger en minder eenzaam voelen.

In Groenlo gingen de Koning en Koningin langs bij het Graafschap College. In een van de klaslokalen praatten zij met studenten van de mbo-richting Zorg & Welzijn over hun opleiding en hun problemen bij het vinden van stageplekken. Om dit probleem te helpen oplossen werkt het College onder meer samen met werkgevers uit Duitsland.

In Ulft openden de Koning en Koningin het innovatiecentrum ICER (Industrie, Cultuur, Educatie en Recreatie). Het centrum is een onderdeel van het DRU-Industriepark dat bestaat uit zeven gerenoveerde fabrieksgebouwen van de voormalige DRU ijzergieterij. Het DRU-Industriepark biedt ruimte voor bedrijven, onderwijs, cultuur en ontspanning.

8 MEI

OVER HET IJS MET SUPER COOL!

(Bijna) iedereen houdt van schaatsen. Maar als je een lichamelijke of verstandelijke beperking hebt, is het meestal niet gemakkelijk de ijzers onder te binden en over het ijs te zwieren. Om de drempel naar het ijs te verlagen, bundelde de Almeerse Schaatsvereniging (ASV) haar krachten met de Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale Almere en zorgorganisatie Triade. Hun initiatief heet Super Cool! en koppelt vrijwilligers aan mensen met een visuele en/of verstandelijke beperking. Samen gaan ze de baan op: buiten als het hard vriest, en anders binnen.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging op 8 mei een kijkje nemen in Almere. Hij sprak met vertegenwoordigers van de betrokken organisaties, vrijwilligers en deelnemers. Michel van Mullum (die in een rolstoel zit) komt erg graag bij ASV. "Ik vind het leuk om als een speer over het ijs te gaan. Ik haal dan de voetplankjes van mijn rolstoel af en bind easygliders onder mijn schoenen. Een vrijwilliger schaatst achter mijn rolstoel. Dat geeft mij het gevoel dat ik schaats. Het geeft mij de kracht om door te gaan en niet op te geven." Marlies Grolle is maatje van de autistische Barbara Groen "Ik was eerst Barbara's begeleider tijdens de G-schaatslessen. Barbara heeft zich zo ontwikkeld dat ze nu in de reguliere lessen meeschaatst. Nu ondernemen we leuke dingen en gaan we bijvoorbeeld samen de stad in."

De samenwerkende partners binnen Super COOL! nemen deel aan het Oranje Fonds programma Kracht van Sport. Hiermee ondersteunt het Fonds coalities van lokale partijen bij het inzetten van sport als sociaal bindmiddel.

8 MEI

GRUTSK

Watersporters die vanaf het IJsselmeer naar het Friese Merengebied wilden (of vice versa) moesten in Stavoren vaak geduld hebben. De wachttijd bij de Johan Frisosluis kon op drukke dagen oplopen tot meer dan twee uur. De sluis van bijna een halve eeuw oud voldeed niet meer aan de moderne eisen. Daarom werd in 2012 begonnen met de aanleg van een tweede, nieuwe sluis. Deze werd op 8 mei feestelijk geopend door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander.

Aan boord van de Bestevaer 56ST 'HannaH' kreeg de Koning een symbolische sleutel aangereikt. Hij maakte deze vast aan de voorschootval en hees hem omhoog. Vervolgens openden de sluisdeuren zich, waarna 'HannaH', de sluis binnenvoer. Hiermee was deze officieel geopend. Circa driehonderd mensen uit Stavoren en omgeving deden mee aan het theaterstuk dat de opening omlijstte.

De nieuwe sluis is milieuvriendelijk en oogt als een natuurlijke aanlegplaats. Dankzij een grote knik in de sluiscolk biedt deze veel ruimte waardoor het voor de recreatievaart eenvoudig manoeuvreren is. Op de plek waar de sluiscolk overgaat in het Johan Frisokanaal ligt een tweede brug. Bij het sluiten daarvan wordt energie teruggewonnen die vervolgens weer gebruikt wordt bij het openen van de brug.

De inwoners van Stavoren zijn *grutsk* (trots) op hun nieuwe sluis. "Stavoren wurdt moai sa", aldus Geeske Visser, voorzitter van Stavoren Belang. De nieuwe sluis is één van de laatste grote projecten van het Friese Merenproject. Met dit omvangrijke programma investeert de provincie Fryslân in watersport, economie en natuur.

12 MEI

INSTRUMENTEN VOOR JONGE TALENTEN

Hoorns, trompetten, gitaren, tuba's, saxofoons, fluiten, violen en pauken. Luisteraars van Radio 4 Klassiek Geeft schonken maar liefst 1723 muziekinstrumenten tijdens de landelijke inzamelingsactie voor muziekonderwijs aan kinderen. Tijdens de actie werden luisteraars opgeroepen muziekinstrumenten beschikbaar te stellen die niet meer in gebruik zijn of geld te doneren voor de aanschaf en het onderhoud van instrumenten. Hare Majesteit Koningin Máxima gaf op 12 mei het startsein voor de actie in een speciale radio-uitzending vanuit basisschool 't Palet in Den Haag. Zij interviewde twee leerlingen live op de radio en sprak met een aantal kinderen over wat muziek voor hen betekent. Ook overhandigde zij het eerste gedoneerde instrument – een trompet - aan Marco de Souza, initiatiefnemer van het Instrumentendepot Leerorkest, dat de actie samen met Radio 4 organiseerde. Het Instrumentendepot leent muziekinstrumenten uit aan leerorkesten en vergelijkbare initiatieven voor kinderen in de basisschoolleeftijd in heel Nederland.

Naast 1723 instrumenten, leverde de actie 44.000 euro op. Marwil Straat van Radio 4 was dolgelukkig met de opbrengst: "Het is fantastisch om te merken hoe onze luisteraars betrokken zijn bij onze actie. Hiermee geeft het Instrumentendepot Leerorkest vele kinderen de kans om een muziekinstrument te leren bespelen. Zo geven we de liefde voor muziek door aan een nieuwe generatie." Een jonge saxofoonspeler: "Van muziek maken word je muzikaler en het is ook gewoon leuk."

13 MEI

ANGSTHAZEN EN DURFALS

Tweehonderdvijftig vluchtelingkinderen uit asielzoekerscentra voerden op 13 mei samen met kinderen van Overijsselse basisscholen en het Nederlands Symfonie-orkest de symfonie *Angsthazen en Durfals* uit in theater De Spiegel in Zwolle. *Angsthazen en Durfals* is een participatieconcert. De kinderen in de zaal doen mee met het orkest en de verteller: ze zingen, maken ritmische geluiden, bewegen en spelen op slaginstrumenten. Daarvoor hebben ze maandenlang op school geoefend, aan de hand van een speciaal lespakket: Samenspel. Hare Majesteit Koningin Máxima was er in Zwolle bij en deed in het slotnummer enthousiast mee.

Het Nederlands Symfonieorkest organiseerde het concert samen met VluchtelingenWerk Nederland. In Nederland leven zes- tot achtduizend kinderen met hun ouders in asielzoekerscentra, waar ze ook naar school gaan. De meeste kinderen komen uit landen als Syrië, Somalië, Afghanistan, Irak en Eritrea. Met dit initiatief willen de organisaties deze kinderen laten ervaren hoe leuk het is om samen muziek te maken. Harm Mannak, directeur van het Nederlands Symfonieorkest: "Het is nog maar kort geleden dat we de Koningin hebben uitgenodigd. Dat ze dan komt en dat we zo'n feest vieren met alle kinderen, dat is geweldig."

Angsthazen en Durfals gaat over twee broers. De een is bang voor alles en de andere is bang voor niets. Samen maken ze een ontdekkingstocht en aan het eind bevrijden ze een betoverde prinses met hun getrommel. De muziek is van De Schilderijtentoonstelling van de Russische componist Moessorgski, uitgebreid met nieuwe liedjes.

13 MEI

ONDERNEMINGEN IN DE PRIJZEN

Koninklijke FrieslandCampina N.V., KOTUG International B.V. en Coöperatie TexelEnergie U.A. stonden 13 mei in de schijnwerpers bij de uitreiking van de Koning Willem I Prijs. De drie bedrijven werden onderscheiden om hun durf, daadkracht, doorzettingsvermogen, duurzaamheid en innovatie. Hare Majesteit Koningin Máxima, erevoorzitter van de Koning Willem I Stichting, reikte de prijzen uit bij De Nederlandsche Bank in Amsterdam.

Koninklijke FrieslandCampina N.V. kreeg de Koning Willem I Prijs in de categorie grootbedrijf. De jury roemde onder meer de samenhang in de zuivelketen die het bedrijf tot stand heeft gebracht. De onderneming, de coöperatie en de leden-melkveehouders werken daarbij nauw samen.

KOTUG International B.V. werd onderscheiden in de categorie midden- en kleinbedrijf. KOTUG is als maritieme dienstverlener doordrenkt met Rotterdamse daadkracht en technische innovatiedrang, aldus de jury.

Coöperatie TexelEnergie U.A. ontving de Plaque voor Duurzaam Ondernemerschap. De jury vond TexelEnergie een inspirerend voorbeeld van de participatiesamenleving waarin burgers meer verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen omgeving. De coöperatie produceert en levert duurzame energie op Texel. Directeur Brendan de Graaf: "We zijn erg vereerd met deze prijs, dit is ook een opsteker voor alle leden van de coöperatie. We doen eigenlijk gewoon ons werk, en proberen dat zo goed mogelijk te doen. Dat dit op deze manier wordt gewaardeerd, is heel mooi."

15 MEI

400 JAAR RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

De Rijksuniversiteit Groningen is – na Leiden – de oudste nog bestaande universiteit van ons land. In 2014 vierde de universiteit haar vierhonderdjarig bestaan. De lustrumactiviteiten gingen op 15 mei van start in het Academiegebouw. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was erbij en gaf het startsein. De Rijksuniversiteit Groningen is sterk betrokken bij de regio en heeft een belangrijke rol als wetenschappelijk instituut en werkgever in het noorden van het land. Onder het motto '400 jaar oneindigheid', presenteerde de universiteit haar toekomstvisie en ambities. Als research-instelling richt de universiteit zich in het bijzonder op drie maatschappelijk relevante thema's: *Energy*, *Healthy Ageing* en *Sustainable Society*.

Ter gelegenheid van het lustrum brachten 250 studenten en koorleden uit stad en ommeland de Koning een serenade. Staande op het balkon van het Academiegebouw werd hij verrast door een 'flashmob' op het plein die zich ontpopte tot gelegenheidskoor.

In 1871 verwelkomde de universiteit van Groningen de eerste vrouwelijke student in Nederland: Aletta Jacobs. Vandaag de dag studeren er 29.000 studenten, van wie iets meer dan de helft vrouw.

Voor het bezoek aan de universiteit sprak de koning in Middelstum met acht inwoners van Noordoost-Groningen over de aardbevingen als gevolg van de aardgaswinning, de effecten daarvan op hun leven en hun visie op de toekomst van het gebied.

20 MEI

‘WE KUNNEN NOG MEER’

Vijftig jongeren uit alle delen van het Koninkrijk kwamen in mei bijeen op Sint Maarten om te debatteren over onze gezamenlijke toekomst. Samen vormden zij het Koninkrijksjeugdparlement, een initiatief van het Nationaal Comité 200 jaar Koninkrijk en het Comité Koninkrijksrelaties. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix opende de beraadslagingen van het jeugdparlement op 20 mei.

De jongeren debatteerden in vijf teams uit Nederland, Curaçao, Aruba, Sint Maarten en een gemengd team uit Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Een van de parlementsleden was Warren Lasten (Team Curaçao): “We moeten veel meer gaan samenwerken. Als we onszelf als gelijkwaardig zien binnen het Koninkrijk, kunnen we veel meer samen bereiken en meer van elkaar leren.” Aster van Tilburg (Team Nederland): “Ik wilde graag meedoen omdat ik op school nooit iets heb geleerd over de andere delen van het Koninkrijk. Hier zie ik de meerwaarde.”

Op 22 mei nam de Prinses de slotverklaring in ontvangst van voorzitter Trumane Trotman. De jongeren namen zich daarin voor een Koninkrijks Carrière Website te ontwikkelen met een mentor- en buddysysteem. Doel is aanstaande studenten op de eilanden te helpen een goede studiekeuze te maken. De informatie daarover schiet nu volgens de jongeren ernstig tekort. Een ander actiepoint wordt het tegengaan van de ‘braindrain’ op de eilanden. De jongeren willen meer samenwerking tot stand brengen tussen instellingen voor hoger onderwijs in alle delen van het Koninkrijk. Jeugdparlementsvoorzitter Trumane Trotman: “Ik ben blij met wat we hebben gedaan. Ik geloof in ons. We kunnen nog meer.”

22 MEI

APPELTJES VAN ORANJE

Hare Majesteit Koningin Máxima reikte 22 mei de Appeltjes van Oranje 2014 uit op Paleis Noordeinde in Den Haag. Zijne Majesteit de Koning was bij de uitreiking aanwezig. Het motto in 2014 was ‘Samen Meer’.

Stichting MeeleefGezin uit Doorn was een van de winnaars. Deze Stichting koppelt ouders met een stabiele gezinssituatie aan ouders met psychiatrische problemen. Het meeleefgezin biedt een vertrouwde logeerplek aan de kinderen, waardoor hun ouders even op adem kunnen komen.

Ook Stichting Buurtmarkt Breedeweg uit Groesbeek won een Appeltje. Breedeweg was een dorp zonder middelpunt geworden nadat de laatste winkel was gesloten. De komst van de buurtmarkt veranderde dat. Mensen met een beperking of een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen samen een mooie winkel met producten uit de streek. Iedereen is er blij mee: klanten, regionale boeren, leveranciers uit de regio en medewerkers.

De Grote Appel ging naar Stichting AanZet uit Leeuwarden. Wat vrijwilligersorganisatie AanZet zo bijzonder maakt, is dat 70 procent van de vrijwilligers zelf een psychische kwetsbaarheid heeft. Zij draaien mee als maatje, in het Sociaal Café, als computeradviseur of als coach. Een van hen is Mark: “Door mijn werk hier heb ik heel veel vertrouwen gekregen in mijn eigen kunnen. Ik ben nu bezig met snuffelstages waardoor ik nog meer praktijkervaring opdoe en beter beslagen de arbeidsmarkt op kom.”

De winnende initiatieven werden in 2014 alle drie bezocht door de Koning of de Koningin.

23 MEI

DELFTSE FAAM

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander kwam op 23 mei naar Delft om het vernieuwde Museum Prinsenhof te openen. Het museum is gehuisvest in een bijzonder Middeleeuws gebouwencomplex. Oorspronkelijk was het een klooster, maar ten tijde van de Opstand tegen de Spanjaarden koos Willem van Oranje het gebouw als woonoord. Het Prinsenhof was de plek waar Willem van Oranje in 1584 werd vermoord; de kogelgaten zijn nog altijd te zien. Als museum voldeed het Prinsenhof niet goed meer aan de eisen van vandaag. Daarom werd het intern ingrijpend verbouwd en opnieuw ingericht.

Medewerker educatie Peter Hofland was nauw bij de herinrichting betrokken: “We hebben geprobeerd om in de presentatiemiddelen echt een slag te slaan om het publiek in 2014 aan te spreken. Zo introduceren we onder meer sprekende portretten.” Naast Willem van Oranje, wijdt het museum veel aandacht aan Delfts Blauw aardewerk en biedt het onder de titel *Meesters in Innovatie* een kennismaking met het Delftse vernuft, aan de hand van beroemde kunstenaars en wetenschappers als Johannes Vermeer, Antonie van Leeuwenhoek en Hugo de Groot. Karin Kievit van Museum Prinsenhof: “De middelgrote stad Delft heeft al eeuwenlang ambachtslieden en wetenschappers voortgebracht die niet alleen Delftse faam hebben, maar ook nationale en internationale faam”.

Ruim 2500 wetten, amvb's en Koninklijke besluiten

In de Nederlandse Grondwet is bepaald dat de Koning alle wetten en besluiten ondertekent. In 2014 ondertekende Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ongeveer 450 wetten en algemene maatregelen van bestuur en meer dan 2100 Koninklijke besluiten.

De Koning heeft geen plaatsvervanger. Ook bij verblijf in het buitenland tekent de Koning in spoedeisende gevallen wetten en besluiten. Dit doet de Koning op zijn *tablet*. Zo treedt er geen vertraging op in de wetgevingsprocedure. Terug in Nederland tekent de Koning de wetten en besluiten alsnog met de pen.

Na ondertekening door de Koning, zet de verantwoordelijke minister of staatssecretaris een handtekening. Dit heet het *contraseign*. Hiermee komt de ministeriële verantwoordelijkheid tot uitdrukking.

26-27 MEI

BEZOEK AAN TWEE OOSTERBUREN

De Duitse deelstaten Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen zijn onze directe oosterburen. Ze zijn ook als samenwerkingspartner van eminent belang. Grensoverschrijdend wordt er samengewerkt aan meer kansen voor jongeren op de arbeidsmarkt, een goede aansluiting tussen onderwijs en werk, een duurzame energievoorziening, gezonde voeding, slimme logistiek, creatief design en nog veel meer.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten 26 en 27 mei een bezoek aan de beide Duitse deelstaten. In een vol en gevarieerd programma maakten zij kennis met een groot aantal concrete samenwerkingsrelaties. Zo woonden zij in Oldenburg een seminar bij over duurzame energie. De Koning en Koningin kregen onder meer uitleg over het eerste experimentele batterijwisselstation in Duitsland, waarbij auto's, wanneer ze niet rijden, gebruikt worden als energieopslagobject. "Deutschland ist mit seiner Energiewende europäischer Schrittmacher", zei de Koning.

In Leer spraken de Koning en Koningin met ondernemers, bestuurders, schoolleiders en studenten over de maritieme samenwerking, die zich ook richt op het onderwijs. Zo werken zeevaartscholen aan weerszijden van de grens samen op het gebied van opleidingen, stageplaatsen en praktijkgericht leren.

In Münster bezocht het Paar het universitaire Zentrum für Niederlande-Studien, ondergebracht in het Haus der Niederlande. De Koning gaf de Duitse studenten een compliment: "Es gibt - sowohl in absoluten Zahlen als auch relativ gesehen - mehr Deutsche, die Niederlandistik studieren, als Niederländer, die sich für das Studienfach Germanistik entscheiden".

Het bezoek werd afgesloten in Kleef met een bijeenkomst van Nederlandse en Duitse bedrijven in de maakindustrie. Nederlandse bedrijven zijn belangrijke toeleveranciers voor Duitse fabrieken. De bijeenkomst stond in het teken van grensoverschrijdende economische samenwerking en het stimuleren van kennisuitwisseling. "Mit vielen neuen Kontakten und gemeinsamen Zukunftsplänen in der Tasche, haben wir das Treffen verlassen. Der Gipfel gibt den Unternehmen kräftigen Rückenwind für den Ausbau ihrer wirtschaftlichen Kontakte", resumeerde Wim Abbing uit Emmerich, voorzitter van de Ondernemersverbandsgruppe waarin een aantal Duitse ondernemersorganisaties hun krachten hebben gebundeld.

5 JUNI

IN HET TRUCKERSCAFÉ

In truckerscafé De Nieuwe Pionier in Europoort praatte Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander op 5 juni met zes vrachtwagenchauffeurs en twee transportondernemers. In het gesprek stond de dagelijkse werkelijkheid van de truckers centraal. Aan bod kwamen actuele ontwikkelingen in de sector, regelgeving en werkgelegenheid. Een belangrijk onderwerp was ook de liberalisering van de Europese transportmarkt met de daaruit volgende concurrentie uit (Oost-)Europese landen. Daarnaast werd ook gesproken over de verschillen in handhaving van regelgeving binnen Europa. De Koning wilde van ervaringsdeskundigen meer over deze onderwerpen horen ter voorbereiding op het staatsbezoek aan Polen, op 24 en 25 juni.

Het gesprek stond onder leiding van de voorzitter van FNV Bondgenoten, mevrouw Ellen Dekkers, en de voorzitter van Transport en Logistiek Nederland (TLN), de heer Arthur van Dijk. Een van de deelnemende truckers was Marco Noodergraaf. “We dachten met de top van het ministerie te praten over de problemen in de transportsector. Komt er een man van de Rijksvoorlichtingsdienst naar ons toe, en die zegt dat de Koning zo meteen zal aanschuiven. Ik werd ter plekke nerveus. Maar ik dacht: ‘Ik ben mezelf. Dat zal de Koning alleen maar waarderen’. Willem-Alexander had aandacht voor de sector, aandacht voor de persoon. Ik ben uitermate tevreden.”

6 JUNI

DE INVASIE HERDACHT

In de vroege ochtend van 6 juni 1944 zetten de geallieerden met schepen en vliegtuigen de aanval in op de kust van Normandië. Britse en Amerikaanse strijdkrachten, aangevuld met Canadese, Franse, Noorse, Poolse, Nederlandse en Griekse troepen, wisten een bruggenhoofd op de kust te slaan. Hiermee begon de bevrijding van West-Europa. Zeventig jaar later werd de invasie in internationaal verband herdacht. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima waren op 6 juni in Normandië, samen met minister-president Rutte en minister Hennis-Plasschaert van Defensie.

In de ochtend van 6 juni vond een Nederlands-Franse herdenking plaats in Arromanches. Bij de herdenking waren veteranen aanwezig van de Prinses Irene Brigade en van de Marine Luchtvaartdienst die in 1944 deelnamen aan de invasie. Ook Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Jaime de Bourbon de Parme was erbij. Hij is beschermheer van de veteranen van het garderegiment Fuseliers Prinses Irene. Ter nagedachtenis aan de gevallen legden de Koning en Koningin een krans. Daarna namen zij deel aan de internationale herdenking op Sword Beach bij Ouistreham. Sword Beach was in juni 1944 het meest oostelijke landingsstrand.

Een van de Nederlandse veteranen die de herdenking bijwoonden was de 88-jarige Camille Vincent Stritzko. Hij was destijds vliegtuigmaker bij 320 Squadron van de Marine Luchtvaartdienst. “Ik vind het bijzonder om dit nog mee te mogen maken. Het is jammer dat slechts nog een klein clubje veteranen erbij kan zijn.”

17 JUNI

ZILVEREN ANJERS

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix reikte 17 juni de Zilveren Anjers van het Prins Bernhard Cultuurfonds uit in het Koninklijk Paleis Amsterdam. De Zilveren Anjer wordt sinds 1950 jaarlijks toegekend aan mensen die zich vrijwillig en onbetaald hebben ingezet voor de cultuur of natuur in ons Koninkrijk. In 2014 werden de onderscheidingen toegekend aan Albert Groot uit Sittard, Jaap van Velzen uit Diemen en postuum aan Hans Noordmans uit Sneek.

Albert Groot kreeg de Zilveren Anjer voor zijn rol als moderne mecenas. Hij is gepassioneerd kunstverzamelaar en maakt het mogelijk dat een groter publiek kan genieten van kunstwerken uit privécollecties. Zo is hij initiator en voorzitter van expositieruimte Collectors House in Heerlen. Daarnaast steunt hij (jonge) beeldend kunstenaars. Jaap van Velzen werd onderscheiden vanwege zijn inzet voor het culturele erfgoed van het vooroorlogse joodse leven in Nederland. Dankzij zijn zoektocht naar objecten met een bijzonder verhaal, is veel belangrijk erfgoed behouden gebleven. De collectie is overgedragen aan het Joods Historisch Museum.

Hans Noordmans, die in januari 2014 overleed, ontving postuum de Zilveren Anjer voor zijn inzet voor het behoud van het Koninklijk Eise Eisinga Planetarium in Franeker, het oudste nog werkzame planetarium ter wereld. Onder zijn hoede vond in 1997 een grote restauratie plaats, waardoor het voortbestaan van het Planetarium voor de verre toekomst is veiliggesteld.

Goal!

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima moedigden 18 juni in Porto Alegre, Brazilië, het Nederlands elftal aan tijdens de WK-wedstrijd Nederland-Australië. Nederland won met 3-2, dankzij doelpunten van Arjen Robben, Robin van Persie en Memphis Depay.

Het Nederlands elftal bereikte op het Wereldkampioenschap voetbal 2014 uiteindelijk de derde plaats door op 12 juli gastland Brazilië te verslaan (3-0).

20 JUNI

OP DE BRES VOOR DE CONSUMENT

Een goed werkende economie kan niet zonder goed en onafhankelijk toezicht. In Nederland ziet de Autoriteit Consument & Markt (ACM) toe op de naleving van regels voor consumentenbescherming en mededinging. Zo krijgt eerlijke concurrentie de ruimte en wordt voorkomen dat bedrijven misbruik maken van hun positie of hun klanten benadelen. Onder de naam ACM werden in 2013 drie organisaties samengevoegd, zodat er nu één toezichthouder is voor consumenten- en markttoezicht. Ter gelegenheid van het eenjarig bestaan organiseerde ACM op 20 juni een internationaal congres 'Innovatie in toezicht'. Hare Majesteit Koningin Máxima opende het congres in haar hoedanigheid van speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de VN voor inclusieve financiering voor ontwikkeling.

De Koningin wees in haar toespraak op het doorslaggevende belang van een goede bescherming van consumenten en van financiële bewustwording. "Nu wereldwijd steeds meer mensen toegang krijgen tot financiële diensten, staan overheden en toezichthouders voor de uitdaging te waarborgen dat consumenten ook goed beschermd zijn. Vooral jongeren lopen risico. Jonge mensen leren om goed met hun geld om te gaan is de beste manier om te zorgen dat ze stevig in hun schoenen staan en niet in onnodige moeilijkheden komen."

Beëdigd door de Koning

Voor bepaalde functionarissen is wettelijk vastgelegd dat zij de eed of belofte afleggen ten overstaan van de Koning. Het gaat om hoge functionarissen in het openbaar bestuur en de rechterlijke macht.

In 2014 ontving Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander 26 mensen ter beëdiging. Het ging om de minister van Buitenlandse Zaken, de staatssecretaris van Financiën, de President van de Hoge Raad der Nederlanden, de Commissaris van de Koning in de provincie Utrecht, vijftien ambassadeurs (onder wie Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Jaime de Bourbon de Parme, ambassadeur te Vaticaanstad), de Rijksvertegenwoordiger voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba en zes staatsraden.

24-25 JUNI

STAATSBEZOEK AAN POLEN

Polen was het eerste land waaraan Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima een staatsbezoek brachten. Zij bezochten het land op 24 en 25 juni, op uitnodiging van President Komorowski. “Het betekent veel voor mijn vrouw en mij om hier in Polen te zijn, 25 jaar nadat de democratie in dit trotse en moedige land herleefde”, zei de Koning tijdens het staatsbanket tegen de President.

De Koning en Koningin stonden op de eerste dag stil bij de betekenis van Polen in de Tweede Wereldoorlog. De 1e Poolse Pantserdivisie onder leiding van generaal Maczek had in 1944 een sleutelrol bij de bevrijding van het zuiden van Nederland. Het Koningspaar sprak met veteranen bij het Maczek-monument. “De Nederlandse vrijheid is mede gebaseerd op Poolse heldhaftigheid. Dat vergeten wij in Nederland nooit”, zei de Koning. President Komorowski liet blijken waarde te hechten aan de historische band met Nederland. Dat kwam eens te meer tot uiting op 20 september, toen hij, samen met de Koning, in Driel bij Nijmegen de herdenking van operatie Market Garden bijwoonde. Poolse parachutisten namen daaraan in 1944 intensief deel.

De Koning en Koningin brachten in de Poolse hoofdstad ook een bezoek aan het Museum van de Opstand van Warschau, waar de Poolse strijd en de verwoesting van Warschau in de Tweede Wereldoorlog in beeld zijn gebracht. In het museum kregen zij een presentatie van de vernieuwing van de gedenkplaats van het voormalig vernietigingskamp Sobibor.

De tweede dag van het staatsbezoek droeg een sterk economisch karakter. De Koning en de President namen deel aan een seminar over de betekenis van innovatie voor samenleving en economie. In Poznań gingen de Koning en Koningin kijken bij de CLIP spoorterminal, waar goederen tussen weg en spoor kunnen worden overgeslagen. Sinds twee jaar is er een spoorverbinding tussen Poznań en de Haven van Rotterdam. Dat scheelt per week minstens 120 vrachtwagen over de weg tussen Nederland en Polen en levert per rit een CO₂-besparing op van 80 procent. Aansluitend spraken de Koning en Koningin met vertegenwoordigers van de Nederlandse en Poolse transportsector.

Een speciale rol tijdens het staatsbezoek speelden de pianisten Lucas en Arthur Jussen. Zij verzorgden het concert tijdens de zogenaemde contraprestatie, aangeboden door de Koning als dank voor de gastvrijheid.

27 JUNI

MEISJE MET DE PAREL KOMT THUIS

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ontsloot 27 juni de poort van het vernieuwde Mauritshuis aan de Hofvijver in Den Haag na een ingrijpende renovatie en uitbreiding die twee jaar in beslag nam. Door de verbouwing is de hoofdingang van het museum weer naar het voorplein verplaatst. Een ondergrondse foyer verbindt het oude gebouw met een nieuw pand aan de overzijde van de straat. De oppervlakte van het museum is verdubbeld, maar, aldus directeur Emilie Gordenker, "niet veranderd is het intieme van het Mauritshuis, warm, huiselijk en overzichtelijk".

De collectie van het Mauritshuis bestaat uit werken van Nederlandse en Vlaamse schilders uit de zeventiende eeuw. Topstukken zijn onder meer 'De Anatomische Les van dr. Nicolaes Tulp' van Rembrandt en 'Het Puttertje' van Fabritius. Vermeers 'Meisje met de Parel' maakte tijdens de renovatie een wereldreis door Japan, de Verenigde Staten en Italië, en werd in die landen door 2,2 miljoen mensen bekeken.

De kern van de verzameling bestaat uit schilderijen die ooit eigendom waren van stadhouder Willem V, Prins van Oranje-Nassau. Koning Willem I droeg de collectie over aan de Nederlandse Staat. Voordat het Mauritshuis in 1822 een openbaar museum werd, diende het onder andere als woonhuis van graaf Johan Maurits van Nassau Siegen, gouverneur van de Hollandse kolonie in Brazilië. Door de renovatie ligt het uiterlijk van het oude gebouw weer dicht bij het oorspronkelijke ontwerp van de zeventiende-eeuwse architect Jacob van Campen.

28 JUNI

TIENDE VETERANENDAG

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was 28 juni in Den Haag aanwezig bij de tiende Nederlandse Veteranendag. Op Veteranendag bedankt Nederland de 115.000 militaire veteranen (van de Tweede Wereldoorlog tot aan de VN-missie in Mali) voor hun inzet. Veteranendag is daarnaast een gelegenheid om ervaringen met elkaar te delen. De Koning luisterde in de Ridderzaal onder meer naar het verhaal van onderhoudsmonteur Suzanne Kos, die in 2008 deelnam aan de missie in Afghanistan. "Ik was de enige moeder bij deze uitzending. Van tevoren had ik er niet lang bij stil gestaan. Ik dacht zo'n missie is een makkie. Mijn man is ook militair en hij gaat regelmatig weg voor trainingen en missies. Maar mijn kinderen vonden het toch heftiger toen hun moeder wegging in plaats van hun vader: ze waren gewend dat ik vaker thuis was."

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan zijn tien bijzondere verhalen van en over Nederlandse veteranen gebundeld in het jubileumboek '10 Veteranen Verhalen'. In aanwezigheid van de tien auteurs overhandigde juryvoorzitter Gerdi Verbeet op het Binnenhof het eerste exemplaar aan de Koning. Ook werd op het Binnenhof de Herinneringsmedaille voor Vredesoperaties uitgereikt aan tachtig militairen, net terug van hun missie.

Op de Kneuterdijk in Den Haag nam de Koning het defilé af, waaraan meer dan vijfduizend veteranen deelnamen. Nieuw was een detachement van veteranen die als aalmoezenier, dominee of humanistisch geestelijk verzorger op missie zijn geweest.

30 JUNI

ER REED EEN TREIN NAAR SOBIBOR

“Ik ga u mijn persoonlijke verhaal vertellen. Het kost mij nog steeds moeite, maar ik vind het van belang dat ook u, waarde toehoorders, kennis neemt van mijn ervaringen tijdens de Tweede Wereldoorlog.” Zo begon de 93-jarige Jules Schelvis op 30 juni zijn getuigenis, in de tot de laatste stoel gevulde Westerkerk in Amsterdam. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was een van de luisteraars bij de première van het concertprogramma ‘Er reed een trein naar Sobibor’. In het voormalig vernietigingskamp Sobibor in Polen kwamen tijdens de Tweede Wereldoorlog 170.000 mensen om het leven. Onder hen 34.000 Joden uit Nederland. Jules Schelvis was één van de slechts achttien Nederlandse overlevenden. Tijdens het concert vertelde Schelvis in fragmenten over de 72 uur durende reis per trein. “Hij vertrok op 1 juni 1943 uit Westerbork, volgepropt met 3006 Joden in vijftig veewagons. Mijn vrouw Rachel, mijn huisgenoten en ik zaten in die trein. Geen van ons wist wat er te wachten stond...” De verhaalfragmenten werden afgewisseld met muziek, uitgevoerd door het Nationaal Symfonisch Kamerorkest. Het geheel werd ondersteund door historische beelden uit het archief van Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. De indringende combinatie van tekst, muziek en beeld, maakte op de aanwezigen een onuitwisbare indruk.

Jules Schelvis besloot zijn verhaal als volgt. “Dit was mijn getuigenis. Mijn wens is dat u deze in begrijpelijke woorden aan uw kinderen vertelt, zodat ook zij weten wat er in de Tweede Wereldoorlog met de Joden is gebeurd. Zij kunnen het straks, als er geen getuigen meer zijn, mogelijk aan hun kinderen doorgeven, en deze aan de hun volgende generatie.” Na Amsterdam, vertelde Jules Schelvis zijn verhaal ook in Berlijn en de Poolse stad Lublin.

3 JULI

TIVOLIVREDENBURG OPEN

“In dit gebouw gaan we nieuwe verbindingen tussen artiesten en publiek tot stand brengen, ook tussen artiesten onderling en tussen publieksgroepen onderling. We gaan mensen dichterbij zichzelf en dichterbij elkaar brengen.” Die ambitie verwoordde directeur Frans Vreeke van muziekcentrum TivoliVredenburg op 3 juli, bij de officiële opening door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander.

TivoliVredenburg in Utrecht komt voort uit poppodium Tivoli en muziekcentrum Vredenburg voor klassieke muziek. Gezamenlijk hebben zij een nieuw internationaal muziekgebouw laten bouwen met vijf zalen voor klassiek, pop, jazz en dance. Daardoor kunnen op één avond vijf verschillende concerten plaatsvinden.

Het 45 meter hoge gebouw is om de symfoniezaal geplaatst die in de jaren '70 door Herman Hertzberger ontworpen is. De Koning maakte na de openingshandeling een uitgebreide rondgang door het gebouw en sprak met Hertzberger en de architecten van de vier nieuwe zalen. In elke ruimte kreeg hij een optreden te zien, zoals van zangeres Wende Snijders en haar band. De Koning eindigde in popzaal Ronda, waar The Scene, met zanger Thé Lau, het lied ‘Open’ speelde.

5 JULI

VAN OUDE EN NIEUWE TRAMS

Elke dag maakt een kwart miljoen mensen gebruik van de trams in en rond Den Haag. De stad had in 1864 de primeur van de eerste tramverbinding in Nederland: een paardentram tussen de Lange Vijverberg en Scheveningen. In 1887 (het geboortjaar van de HTM) deed de stoomtram zijn intrede en in 1904 de elektrische tram met bovenleiding.

Het 150-jarig bestaan van de Haagse tram werd op 5 juli meegevierd door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. Hij gaf het startsein voor een rit met 25 historische trams en reed mee van het Noorderstrand in Scheveningen naar het centrum van Den Haag. Langs de route genoten vele duizenden Hagenaars van het schouwspel. "Geweldig, al die oude trams", zei een toeschouwer. "Ik herken er een heleboel. Sommige uit mijn kinderjaren, met die balkonnetjes eraan. Echt leuk!"

Na de nostalgische herinneringen was het tijd voor een blik op de toekomst. Bij de Grote Kerk werd de nieuwste stadstram van HTM aan het publiek en de Koning gepresenteerd. In de Grote Kerk sprak de Koning met trambestuurders, controleurs en andere medewerkers van HTM over hun persoonlijke ervaringen in het openbaar vervoer en de problemen die zij tegenkomen, vooral op het gebied van sociale veiligheid.

8-10 JULI

SOS KINDERDORPEN

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet was in 2014 dertig jaar beschermvrouw van SOS Kinderdorpen. In dat kader bracht zij van 8 tot 10 juli een werkbezoek aan Ghana. De Prinses bezocht Ghana samen met zanger Jan Smit, ambassadeur van SOS Kinderdorpen.

SOS Kinderdorpen is actief in 133 landen en zet zich ervoor in dat kinderen in een liefdevolle familie kunnen opgroeien. Kenmerkend is de aandacht voor de gehele omgeving waarin een kind opgroeit. De Prinses bezocht het SOS Kinderdorp Tema, maar ging ook kijken in de wijken waar families vaak een bittere strijd om het bestaan leveren. Ze kreeg te zien hoe kwetsbare families op een samenhangende en persoonlijke manier worden begeleid: scholing voor de kinderen, leerprogramma's voor moeders zodat zij kans hebben op werk en voorlichting over gezonde voeding, medische zorg en hygiëne. Doel is om gezinnen sterker en zelfredzamer te maken en daarbij de lokale gemeenschap te betrekken. De Prinses ontmoette onder meer een vrouw die met enige begeleiding een eigen bakkerijtje heeft opgezet. Daar leeft ze met haar kinderen van bijna niets, maar ze is trots dat ze zelfstandig is en dat haar kinderen naar school kunnen.

Directeur Margot Ende – Van de Broek van SOS Kinderdorpen: "De Prinses en Jan Smit zijn enorm betrokken bij ons werk. De Prinses was onder de indruk van de veerkracht waarmee de mensen onder moeilijke omstandigheden met heel beperkte middelen er echt iets van maken. Het lukt de Prinses heel goed om de kinderen op hun gemak te stellen en contact te leggen. Dan komen de gesprekjes vanzelf en de kinderen vinden het prachtig."

30 AUGUSTUS

INTERNATIONAAL MAASTRICHT

Met een reeks evenementen in 2013-2015 viert Nederland dat tweehonderd jaar geleden het Koninkrijk der Nederlanden ontstond. Op 30 augustus stond in Maastricht de internationale oriëntatie van Nederland centraal. Onze buurlanden waren daarbij op het hoogste niveau vertegenwoordigd: Maastricht verwelkomde naast het Nederlandse Koningspaar ook Koning Filip en Koningin Mathilde van België, Groothertog Henri en Groothertogin Maria Teresa van Luxemburg en Bondspresident Joachim Gauck van Duitsland en zijn partner mevrouw Daniela Schadt.

De viering begon met een kunstmodeparade op de Markt ontworpen door kunstenaar Peter George d'Angelino Tap. In het Theater aan het Vrijthof werd vervolgens een congres over internationale oriëntatie gehouden. Bondspresident Gauck was een van de sprekers. Hij verwoordde zijn visie op ons land als volgt: "Naar mijn mening heeft Nederland ronduit een talent voor het kijken en ageren over de stadsmuren heen. (...) Hier bij u in Maastricht, hier in Nederland is het te voelen, dat Erasmiaanse. Een klimaat waarin besprekingen slagen en nieuwe dingen ontstaan."

Naast voedsel voor de geest, bood Maastricht ook voedsel voor het lichaam. Het Vrijthof was het toneel van het Preuvenemint; het grootste eetfeest van Nederland. De naam Preuvenemint is een samenvoeging van de Maastrichtse woorden preuve (proeven) en evenemint (evenement).

3 SEPTEMBER

RIJDEN OP PLANTENSTENGELS

Dat ethanol (alcohol) uit maïs als autobrandstof kan dienen, is niets nieuws. Dat deze brandstof uit plantaardig restafval (kolven, bladeren en stengels) gewonnen wordt, wel. DSM heeft samen met het Amerikaanse bedrijf POET een fabriek voor bio-ethanol uit restproducten ontwikkeld. Deze fabriek, in Emmetsburg, midden in de uitgestrekte maïsvelden van Iowa in de Verenigde Staten, werd op 3 september feestelijk geopend door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander.

Het grote voordeel van bio-ethanol uit restproducten, is dat er geen extra kostbare landbouwgrond hoeft te worden opgeofferd en dat het niet ten koste gaat van de voedselproductie. Lokale boeren kunnen bovendien een extra opbrengst per oogst krijgen. Na hun gewone maïs oogst oogsten zij de achtergebleven restproducten en verkopen deze voor de productie van bio-ethanol. In Iowa profiteren vijfhonderd boeren daarvan.

DSM leverde de biotechnologische kennis voor de omzetting van cellulose in de fabriek 'Project Liberty'. De Amerikaanse partner POET brengt specialistische regionale ervaring in. De CEO van DSM, Feike Sijbesma, sprak van een historisch moment. "Vandaag gaan we een nieuw tijdperk tegemoet. Wij zijn de pioniers. De olie is misschien nog niet op, maar het stenen tijdperk eindigde ook niet omdat de stenen op waren. Er kwamen betere alternatieven beschikbaar. Dat gebeurt nu ook. Wij brengen goedkopere benzine aan de pomp, beschermen het milieu en zorgen ervoor dat we minder afhankelijk worden van buitenlandse olie."

4 SEPTEMBER

HUIS DOORN BRENGT HISTORIE TOT LEVEN

In 2014 was het honderd jaar geleden dat de Eerste Wereldoorlog begon. Nederland bleef neutraal, maar had wel direct te maken met de gevolgen van de oorlog. Het verhaal van de Eerste Wereldoorlog is bij veel Nederlanders onbekend. Zo weten veel mensen niet dat na het uitbreken ervan ongeveer een miljoen mensen vanuit België de grens overtrokken om op Nederlandse bodem bescherming te zoeken tegen het Duitse oorlogsgeweld. Meer dan 100.000 Belgen bleven de hele oorlog in Nederland.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix opende 4 september het Paviljoen Nederland en de Eerste Wereldoorlog op het landgoed van Huis Doorn. Het paviljoen bevindt zich in de verbouwde garage van de oude eigenaar van Huis Doorn, de voormalig Keizer Wilhelm II van Duitsland. Hij kocht het huis in 1920 toen hij na zijn afzetting in 1918 asiel kreeg in Nederland. De expositie geeft een beeld van het dagelijks leven in de jaren 1914-1918, waaronder de opvang van Belgische vluchtelingen, de mobilisatie van het Nederlandse leger en de economische schaarste. Het museum wordt voor een groot deel gerund door 180 vrijwilligers.

“Er was nog geen plek in Nederland waar de Eerste Wereldoorlog zo aan bod komt”, zegt directeur Herman Sietsma. In 2013 dreigde Huis Doorn te moeten sluiten doordat een deel van de subsidies wegviel. Sietsma verwacht dat het nieuwe paviljoen extra bezoekers zal trekken. “Op Huis Doorn kwamen vooral mensen af die houden van zilver, servies en porselein. Nu bieden we ook iets voor mensen die geïnteresseerd zijn in politiek en geschiedenis. Daarmee boren we een nieuw publiek aan.”

9 SEPTEMBER

SPINOZAPREMIES VOOR TOPONDERZOEKERS

Elk jaar kent de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) premies toe aan wetenschappers die in hun vakgebied tot de wereldtop behoren, als eerbewijs en stimulans voor verder onderzoek. De Spinozapremie is de hoogste Nederlandse onderscheiding in de wetenschap en bedraagt 2,5 miljoen euro. De wetenschappers mogen dat bedrag vrij besteden aan hun onderzoek.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was op 9 september aanwezig bij de toekenning van de Spinozapremies 2014 in de Nieuwe Kerk in Den Haag aan experimenteel natuurkundige Dirk Bouwmeester, archeoloog Corinne Hofman, milieutechnoloog Mark van Loosdrecht en trekvogelecoloog Theunis Piersma.

Het onderzoek van Piersma is van grote betekenis voor de bescherming van trekvogels. Het geeft inzicht in waar zich de belangrijkste problemen voor trekvogels voordoen. “Deze prijs betekent waardering voor ons werk, het is een hele eer. Trekvogels doen hele ingewikkelde dingen. Ze bereizen de wereld op fascinerende manieren. En ze maken keuzes. Als ze fouten maken, dan zijn ze er geweest. In een door mensen gedomineerde wereld hebben vooral de soorten die zich kunnen aanpassen aan de snelle veranderingen nog kansen. Trekvogels belichamen dat deel van de biodiversiteit dat ons land verbindt met een groot deel van de rest van de wereld. Zij zijn een goed model om het flexibiliteitsprobleem te onderzoeken.” Met het geld dat Piersma ontvangt voor de Spinozapremie gaat hij verder onderzoek doen naar drie soorten in Nederland: kanoet, lepelaar en grutto.

10 SEPTEMBER

TEAMWORK ROND DE F-16

Hare Majesteit Koningin Máxima bracht 10 september een werkbezoek aan vliegbasis Volkel in Noord-Brabant. De vliegbasis huisvest twee operationele F 16 squadrons; het 312 en 313 squadron.

De Koningin maakte kennis met het hele proces rondom de organisatie van een F-16 vlucht. Zij werd ontvangen door de Commandant Luchtstrijdkrachten, Luitenant-generaal Alexander Schmitger en door de Commandant van vliegbasis Volkel, Kolonel Peter Tankink. Zij leidden haar rond bij het 313-squadron, waar zij sprak met vliegers, ondersteunend personeel (planning, navigatie en inlichtingen) en technici over hun werkzaamheden. Een van de gesprekstema's was de verplaatsing van vijf F-16 vliegtuigen naar de Baltische staten in het kader van het roulatieschema van de NAVO. De Nederlandse F-16's droegen daar gedurende vier maanden bij aan de bewaking van het luchtruim.

Koningin Máxima doorliep het proces van een vluchtvoorbereiding, nam deel aan een reguliere trainingsvlucht en was aansluitend aanwezig bij de debriefing van de F-16 vluchtopdracht. Zo kon zij een goed beeld krijgen van het teamwork dat nodig is om een vlucht tot een goed einde te brengen.

12 SEPTEMBER

KOP VAN NOORD-HOLLAND

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten 12 september een streekbezoek aan de Kop van Noord-Holland. Zij startten in Den Oever, waar zij een wandeling over de dijk maakten en een toelichting kregen op het project Waddenpoort Den Oever dat zich richt op de versterking van recreatieve voorzieningen en op waterveiligheid. In Den Helder verdiepte het Koningspaar zich in de ontwikkeling van de stad, op de voormalige scheeps- en onderhoudswerf Willemsoord van de Koninklijke Marine. Willemsoord is voor een groot deel gerestaureerd en is nu een markante stadswijk met nautische en culturele instellingen en ondernemingen. De Koning en Koningin spraken op Willemsoord met bestuurders en ondernemers over de bevolkingsontwikkeling in de regio, de werkgelegenheid en het aanbod van voorzieningen. Daarbij kwam ook het belang van het Gemini Ziekenhuis voor de regio ter sprake. Onder de gesprekspartners was Alex Boon van Boon Viswereld. Hij vertelde over het ondernemersklimaat in Den Helder.

Het regiobezoek werd afgesloten met een bezoek aan Vezet in Warmenhuizen. Dit 100-jarige bedrijf is een grote speler op het gebied van versgesneden groenten en fruit en biedt aan 1500 mensen werk. Het bedrijf heeft een Vezet Academy opgericht waar medewerkers een opleiding of cursus kunnen volgen. De Koning en Koningin spraken met studenten en docenten. Docent Sjaak Ligthart: "De resultaten zijn goed. Van degenen die zich inschrijven haalt zo'n negentig procent de eindstreep. Hun zelfvertrouwen neemt door de opleiding ontzettend toe. Ook Vezet merkt de positieve effecten: meer efficiëntie en minder verspilling en verstoring."

14 SEPTEMBER

TIEN JAAR PROTESTANTSE KERK IN NEDERLAND

Op 14 september vierde de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) haar tienjarig bestaan in aanwezigheid van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima. De PKN ontstond in 2004 vanuit de vereniging van de Nederlandse Hervormde Kerk, de gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk. De Kerk telt 2 miljoen leden, verdeeld over ongeveer 1.600 plaatselijke kerken.

In het moderne kerkgebouw de Fontein in Nijkerk kwamen ongeveer 800 mensen bijeen om samen te zingen, te bidden en te kijken en luisteren naar een grote verscheidenheid aan optredens van onder anderen Gospel Choir ZO!, Trinity en Anita Meyer en René van Kooten. Vertegenwoordigers van vijf plaatselijke kerkgemeenschappen uit heel Nederland vertelden wat hun kerk voor hen persoonlijk betekent.

Dominee Arjan Plaisier, de scriba van de generale synode van de Protestantse Kerk, stond stil bij het thema van de bijeenkomst: Vieren en Verbinden. “Eerst waren er drie losse kerken, de hervormde kerk, de gereformeerde kerken en de evangelisch lutherse kerk. Die zijn samen gekomen. Dat heeft wel even geduurd, maar het is er van gekomen en nu vieren we tien jaar Protestantse Kerk. Met vreugde en dankbaarheid. Wat bij elkaar hoorde is bij elkaar gekomen. Wat ons betreft is dat geen eindpunt en zoeken we verdere vereniging, met andere kinderen van God, ook met die kinderen die niet mee konden gaan met de kerkvereniging. Verdeling in het huis van Gods kinderen, dat klopt niet. In deze eeuw hoop en bid ik dat we verder komen, tot die ene Kerk waar we allemaal bij horen.”

16 SEPTEMBER

PRINSJESDAG

In 2014 viel Prinsjesdag op 16 september. Traditiegetrouw reed Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, samen met Koningin Máxima, in de Gouden Koets naar het Binnenhof in Den Haag voor het uitspreken van de troonrede. Daarin presenteert de regering haar plannen voor het komende jaar aan de leden van de Staten-Generaal.

De troonrede begon met een eerbetoon aan de slachtoffers van de vliegcrash van 17 juli in Oekraïne. “In de zomer van 2014 bleek andermaal dat vrijheid en veiligheid kwetsbaar zijn - ook in ons deel van de wereld, ook in Nederland. Op 17 juli trof een verschrikkelijk lot de 298 inzittenden van vlucht MH17, onder wie 196 landgenoten. Daardoor wordt de feestelijke traditie van Prinsjesdag dit jaar omgeven door een rouwrand van verdriet. De vliegcrash boven Oekraïens grondgebied heeft velen direct geraakt, ook in uw verenigde vergadering, en ons allen diep geschokt. In heel het land waren mensen zichtbaar één, in stilte en rouw. Die betrokkenheid en saamhorigheid bieden troost aan iedereen die een groot persoonlijk verlies moet verwerken.”

In de troonrede werd onder meer aandacht besteed aan het belang van veiligheid en de waarde van grondrechten. “Het tegengaan van extremisme en intolerantie is een kerntaak van de overheid. Veel kracht komt uit de samenleving zelf. Ouders, scholen, sportclubs en andere partijen zijn nodig om radicalisering te voorkomen. Nederland is op dit vlak weerbaar, bouwend op een lange traditie van vrijheid en saamhorigheid.”

18 SEPTEMBER

‘JONGENS, WE GAAN AFSPREKEN’

Eén op de zeven jongeren in Nederland zit zonder werk. In totaal gaat het om meer dan 120.000 jonge mensen. In september, als de zomervakantie voorbij is, starten veel jongeren hun zoektocht naar een werkplek. Dat valt vaak niet mee: het aantal beschikbare stages en banen is beperkt en ook sluit de gekozen opleiding vaak niet goed aan op de arbeidsmarkt.

Tijdens de Werkweek tegen jeugdwerkloosheid, in september, vinden in het hele land meer dan honderd activiteiten plaats om de positie van jongeren op de arbeidsmarkt te versterken. Gemeenten, bedrijven, scholen, jongerenorganisaties en anderen laten die week zien wat zij doen om de kansen voor jongeren op werk te vergroten. Hare Majesteit Koningin Máxima was 18 september in Den Haag aanwezig bij een van de startevenementen van de Werkweek. Samen met Mirjam Sterk, ambassadeur Aanpak Jeugdwerkloosheid, ging zij kijken bij een bijeenkomst van DeBroekriem, waar werkzoekende jongeren contact leggen met managers uit het bedrijfsleven. De Koningin schoof aan bij netwerkgesprekken tussen jongeren en directeuren en personeelsmensen van bedrijven. DeBroekriem startte in 2012 en helpt jongeren hun netwerk en sollicitatievaardigheden te vergroten. Inmiddels is DeBroekriem uitgebreid naar twintig regio's. In augustus 2014 vond de duizendste deelnemer een baan. Pieter Vermeer is een van de oprichters: "Ik was werkloos en zat thuis. En een aantal vrienden van mij ook. Toen belde ik mijn vrienden en ik zei: 'jongens, we gaan afspreken. We gaan elkaar helpen.' Langzaam is dat een netwerk geworden dat elkaar helpt."

23 SEPTEMBER

SPECIALE PLEITBEZORGER BIJDT VIJFDE JAARVERSLAG AAN

Op 23 september presenteerde Hare Majesteit Koningin Máxima in New York haar vijfde jaarverslag als speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling. VN-secretaris-generaal Ban Ki-moon nam het jaarverslag in ontvangst.

Koningin Máxima zet zich wereldwijd in om financiële diensten voor iedereen toegankelijk te maken, met inbegrip van mensen met een laag inkomen en kleine en middelgrote bedrijven. In haar vijfde jaarverslag beschrijft zij wat er inmiddels is bereikt: "Vijftig landen hebben zich inmiddels op het hoogste niveau verbonden aan het realiseren van een brede toegankelijkheid van financiële dienstverlening." Het jaarverslag geeft veel voorbeelden van landen waarin grote vooruitgang is geboekt. Zo heeft in Tanzania inmiddels 57 procent van de bevolking toegang tot financiële diensten, waarmee dit Afrikaanse land een aantal jaren vóórloopt op zijn eigen planning. Op het platteland in Kenia konden vrouwen dankzij het verkrijgen van een spaarrekening de investeringen in hun bedrijf met meer dan de helft opvoeren.

"Cuando uno lo tiene a la mano, lo gasta" ("Als je het in je hand hebt, geef je het uit"), aldus een lid van een plaatselijke kredietunie in Peru, die in het jaarverslag wordt geciteerd. De leden van de Kredietunie sparen samen en kunnen als dat nodig is kleine leningen krijgen. Daardoor gaan ze naar eigen zeggen veel bewuster met geld om.

30 SEPTEMBER

ALLEMAAL BEESTJES

Microben zijn niet vies; we hebben ze hard nodig om gezond te kunnen leven. Een mens draagt ongeveer anderhalve kilo microben met zich mee. Twee derde van het leven op aarde bestaat uit micro-organismen die niet te zien zijn zonder microscoop. Zo past bijvoorbeeld een bacterie - een van de kleinste microben - meer dan één miljoen keer op de punt van een naald. Er zijn meer dan 100 miljoen verschillende soorten microben. Sinds september 2014 heeft deze fascinerende microwereld zijn eigen museum: Micropia, een onderdeel van Artis in Amsterdam. Hare Majesteit Koningin Máxima opende het op 30 september en werd rondgeleid door het hoofd van Micropia, Mevrouw Hensel –Wisse Smit.

Micropia heeft tot doel de kennis over het nut van microben te vergroten. Zo produceren microalgen in de oceaan de helft van alle zuurstof in onze atmosfeer en zijn darmbacteriën onmisbaar om ons voedsel te verteren. Bezoekers kunnen onder meer microben zien bewegen met speciaal ontwikkelde 3D-kijkers en kunnen door een bodyscan hun eigen micro-organismen leren kennen. Bij de kiss-o-meter kunnen ze zien hoeveel microben worden uitgewisseld bij een zoen.

Het idee om een 'dierentuin' voor micro-organismen op te richten is afkomstig van Haig Balian die in 2003 als directeur van Artis aantrad. "Als kind wilde ik graag ecooloog worden omdat die als een van de weinigen oog heeft voor de samenhang der dingen. Kennis van die samenhang kan niet zonder kennis van de machtigste, succesvolste en tegelijk kleinste natuur: die van micro-organismen. Vandaag komt dus een jongensdroom uit."

1 OKTOBER

FEEST VOOR DE ZINTUIGEN IN MARKTHAL ROTTERDAM

Koningin Máxima opende 1 oktober Markthal Rotterdam. Deze overdekte markt in het centrum van de stad biedt plaats aan tachtig ondernemingen. Zij brengen een gevarieerd aanbod van streek- en wereldproducten, zoals dagverse vis, gevogelte, kazen, koffie, groente en fruit. Daarnaast huisvest het gebouw De Wereld van Smaak, een centrum van educatie, voorlichting, innovatie en beleving op het gebied van vers en goed eten.

De Markthal is geïnspireerd op versmarkten in Barcelona, Valencia en Stockholm. Het energiezuinige gebouw in de vorm van een boog is ontworpen door het Rotterdamse architectenbureau MVRDV. Op de binnengevel van de overdekte markt is een kunstwerk van 11.000 m² te zien. Dit werk, 'Hoorn des Overvloeds', bestaat uit levensgrote, kleurrijke afbeeldingen van verse producten die in de Markthal worden verkocht. In de boog boven het marktgedeelte bevinden zich woningen.

De Markthal werd geopend met een feestelijke Wereldparade waarin alle (eet)culturen die er te vinden zijn zich presenteerden. Onder de toeschouwers was Rotterdammer Jan van Waning, die vlak naast het nieuwe gebouw woont. Hij herinnerde zich de plek van vroeger. "Ik heb hier vlak na de oorlog nog gevoetbald in het puin."

Een van de ondernemers die in de Markthal is gevestigd, is groenteman Rob Baan. "Kijk om je heen. Zo'n tent is in de wereld nog nooit vertoond. Hier vlakbij is het Westland, de Mainport voor groente en fruit. Nu samen met de Mainport Rotterdam! Dat is een feest."

3 OKTOBER

AMSTELHOTEL VAN DE DAKLOZEN

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix opende 3 oktober in Amsterdam een nieuwe opvanglocatie van het Leger des Heils voor dak- en thuislozen: de Majoor Bosshardtburgh. Het gebouw is vernoemd naar Alida Margaretha Bosshardt, die decennialang hét gezicht was van het Leger des Heils. Ze overleed in 2007 op 94-jarige leeftijd. De nieuwe woonvoorziening is gevestigd aan de Oudezijds Armsteeg en grenst aan het huis waar majoor Bosshardt in 1951 haar welzijnswerk op de Wallen begon. Het gebouw vervangt de Gastenburgh, het opvangcentrum aan de Oudezijds Achterburgwal, waar de bewoners vaak langdurig met vier of vijf personen op één kamer verbleven. In de Majoor Bosshardtburgh hebben alle zesendertig bewoners een eigen kamer, geheel toegerust op de zorg voor mensen met een slechte lichamelijke gezondheid. Henk Dijkstra, directeur Leger des Heils Amsterdam: "Sommige bewoners hadden nog nooit een eigen toilet gehad. Die mensen zijn zó dankbaar. We worden nu al het Amstelhotel van de daklozen genoemd. En daar zijn we hartstikke trots op!"

De Prinses woonde een bijeenkomst in de Koepelkerk bij ter gelegenheid van de opening. Daarna kreeg zij een rondleiding door de nieuwe opvangvoorziening.

Medewerkers en vrijwilligers van het Leger des Heils helpen in Amsterdam jaarlijks 4.500 mensen. Naast de opvang en begeleiding van dak- en thuislozen, biedt het Leger des Heils ook thuiszorg, dagbesteding, ondersteuning aan gezinnen en buurtopvang voor eenzame mensen.

10 OKTOBER

JONG SCHILDERTALENT

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander reikte 10 oktober de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst 2014 uit in het Koninklijk Paleis Amsterdam. Vier jonge kunstenaars ontvingen deze aanmoedigingsprijs: Niels Broszat, Koen Doodeman, Bob Eikelboom en Jessica Skowroneck. Na de feestelijke uitreiking opende de Koning de tentoonstelling met de winnende werken en een selectie uit de overige ingezonden schilderijen.

De Koninklijke Prijs is in 1871 door Koning Willem III ingesteld als Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst. Na Koning Willem III hebben de Koninginnen Emma, Wilhelmina, Juliana en Beatrix en Koning Willem-Alexander deze traditie voortgezet. De Koninklijke Prijs is bedoeld om jong talent op het gebied van schilderkunst te stimuleren. Er is een geldbedrag van 6500 euro aan verbonden.

In totaal zonden ruim 250 kunstenaars beeldmateriaal in. Over Jessica Skowroneck, een van de winnaars, schreef de jury onder voorzitterschap van Benno Tempel: "Stoer werk dat een grote mate van vrijheid ademt. Pure schilderkunst waarin het gaat om beweging, licht en kleur". Skowroneck was bijzonder blij met de erkenning. "Het liefst wil ik dat de toeschouwer eerst kijkt zonder oordelen of ideeën, in eerste instantie mag het lijken op wat gekliederd. Naarmate de toeschouwer langer kijkt hoop ik dat het werk iets met hem of haar doet. Dat het werk gaat leven op welke wijze dan ook."

11 OKTOBER

PRIMEUR IN DORDRECHT

De Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen bestaat uit plaatselijke oranjeverenigingen en -comités, die zich vrijwillig hebben aangesloten om samen te werken en elkaar te ondersteunen. Op 11 oktober hield de KBOV haar jaarcongres in Dordrecht, met als thema 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was erbij. Het was voor het eerst dat het congres door een zittend staatshoofd werd toegesproken.

De Koning nam de gelegenheid te baat om de contouren te schetsen van Koningsdag nieuwe stijl. De Koning gaf aan in de toekomst op Koningsdag graag een bezoek te brengen aan één gemeente met een centrumfunctie voor de streek. "Tijdens dat bezoek hopen we zoveel mogelijk mensen uit stad en streek te ontmoeten en een karakteristiek deel van de gemeente te doorkruisen. Maar we willen de gemeente ook graag de gelegenheid geven zichzelf op een centrale plek aan heel Nederland te presenteren."

KBOV-voorzitter Jean Paul Gebben zei in zijn congresrede: "Nederland moet soms wel nog een beetje wennen aan het nieuwe woord: Koningsdag. Ook ik verspreek me nog wel eens." Hij noemde de aanwezigheid van de Koning een belangrijke erkenning voor de bond, 'maar vooral voor die tienduizenden vrijwilligers die zich jaarlijks inzetten bij de aubades, de vieringen van Koningsdag, bij de 4 mei herdenkingen en de 5 mei vieringen'. Na afloop stond voor alle congresgangers een glas oranjebitter of jus d'orange klaar, waarna de Koning door koperblazers van Jubal en carillonspel door stadsbeiaardier Boudewijn Zwart uitgeleide werd gedaan.

15 OKTOBER

SPAANS KONINGSPAAR OP BEZOEK

Zijne Majesteit Koning Felipe VI en Hare Majesteit Koningin Letizia van Spanje kwamen op 15 oktober naar Nederland voor een eendaags bezoek. Zij werden op Paleis Noordeinde ontvangen door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima. Koning Felipe werd Koning van Spanje op 19 juni 2014, na de abdicatie van zijn vader Koning Juan Carlos.

Het Spaanse Koningspaar werd vergezeld door minister José Manuel Soria van Industrie, Energie en Toerisme. Zij hadden in Den Haag een ontmoeting met de voorzitter van de Eerste Kamer mevrouw Broekers-Knol en de voorzitter van de Tweede Kamer mevrouw Van Miltenburg. Ook hadden zij een gesprek met minister-president Rutte op het ministerie van Algemene Zaken. Na afloop zei de Spaanse Koning op het Binnenhof: "We zijn heel tevreden. Het is een kort bezoek, maar we hebben fijne gesprekken gehad met de Koning, de Koningin, de minister-president en de voorzitters van de Staten-Generaal."

20 OKTOBER

CREATIVITEIT IS DE STOOMMACHINE VAN DE 21STE EEUW

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende 20 oktober met een toespraak de Asia Europe Meeting (ASEM) voor cultuurministers in Rotterdam. Op deze bijeenkomst spraken ministers uit bijna vijftig Aziatische en Europese landen over de rol van de creatieve industrie in de maatschappij. Onderwerpen waren onder andere de betekenis van creativiteit voor duurzame steden en de eisen die de 21ste eeuw stelt aan onderwijs en arbeidsmarkt.

Minister Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap was de gastvrouw van de conferentie. Zij wilde van de tweejaarlijkse bijeenkomst meer maken dan een opsomming van nationaal beleid. Het moest een werkelijke uitwisseling van ideeën worden, een dialoog over de grenzen heen over een thema dat van groeiend belang is voor de toekomst van Europa en Azië. In onder meer de gezondheidszorg, het waterbeheer, de energiesector en de landbouw werken ontwerpers en creatieve ondernemers enthousiast mee om nieuwe oplossingen te ontwikkelen die ons leven beter en duurzamer maken. Denk aan speciale verlichting in ziekenhuizen die patiënten op hun gemak stelt en aan mooi vormgegeven stadspaleizen die het water van overvloedige regenbuien kunnen opvangen. "Creativiteit is de stoommachine van de 21ste eeuw", zei de Koning.

Om de deelnemers in de stemming te brengen, bezochten zij ook de Dutch Design Week in Eindhoven.

Op staatsbezoek

Een aantal keren per jaar brengen Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima een staatsbezoek aan een land waarmee Nederland een bijzondere band heeft, op uitnodiging van het staatshoofd van dat land. In een staatsbezoek is aandacht voor de historische relatie, maar ook voor de actuele betrekkingen en voor de kansen die er zijn op het versterken van de verbanden in de toekomst. Staatsbezoeken kunnen alle terreinen des levens omvatten: gebeurtenissen uit het verleden die hun sporen hebben nagelaten, sociale vraagstukken, cultuur, duurzaamheid, innovatie en economische contacten en kansen. Vaak wordt parallel aan het staatsbezoek een handelsmissie georganiseerd onder leiding van de minister van Economische Zaken of de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Staatsbezoeken gaan gepaard met 'vaste' ceremonieën, zoals een kranslegging bij het nationaal monument en een staatsbanket. Toch is elk staatsbezoek anders. In overleg met het gastland wordt gezocht naar een invulling die recht doet aan de specifieke onderlinge relatie.

In 2014 bracht het Koninklijk Paar staatsbezoeken aan Polen, Japan en de Republiek Korea. De President van China, Xi Jinping, bracht een staatsbezoek aan Nederland.

29-31 OKTOBER

STAATSBEZOEK AAN JAPAN

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten van 29 tot 31 oktober een staatsbezoek aan Japan, op uitnodiging van Keizer Akihito en Keizerin Michiko. Onze beide landen hechten veel waarde aan hun unieke historische band. Meer dan twee eeuwen lang, van 1641 tot 1853, was de Nederlandse handelspost Deshima bij Nagasaki het enige contactpunt tussen Japan en de Westerse wereld. Via Deshima werden niet alleen grondstoffen en goederen uitgewisseld, maar ook waardevolle wetenschappelijke, technologische en medische kennis.

Tijdens het staatsbanket memoreerde de Koning ook de pijnlijke periode in de gedeelde geschiedenis: "Zo vergeten wij ook niet - zo kunnen wij niet vergeten - de ervaringen van onze burgers en militairen in de Tweede Wereldoorlog. (...) De herinneringen aan gevangenschap, dwangarbeid en vernedering tekenen het leven van velen tot op deze dag."

Naast aandacht voor het verleden, was er tijdens het staatsbezoek veel aandacht voor de toekomst. Japan kijkt met grote belangstelling naar Nederland als toonaangevend voorbeeld van een productieve, innovatieve en duurzame landbouwproducent. De Japanse minister-president Abe bezocht in maart 2014 paprikateler Valstar in De Lier, in het Westland, en was erg onder de indruk van wat hij daar zag. De Gebroeders Valstar werken mee aan de wederopbouw van de tuinbouw in de Tohoku-regio, die in 2011 zwaar werd getroffen door de tsunami. Tijdens een conferentie over tuinbouw en voedsel werden verdere mogelijkheden tot samenwerking verkend.

Een ander belangrijk thema van samenwerking is ouderenzorg. Japan is het snelst vergrijzende land ter wereld. Tijdens een bezoek aan Tokyo University spraken de Koning en Koningin met vertegenwoordigers van de overheid en ouderen over het realiseren van speciale leefgemeenschappen voor ouderen en het gebruik van medische apparaten en robots in de zorg. Ook kwam Buurtzorg Nederland aan de orde. Deze thuiszorgorganisatie heeft model gestaan bij de oprichting van een soortgelijke organisatie in Japan.

3-4 NOVEMBER

STAATSBEZOEK AAN DE REPUBLIEK KOREA

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima brachten 3 en 4 november een staatsbezoek aan de Republiek Korea, op uitnodiging van President Park Geun-hye. Het staatsbezoek startte bij het Seoul National Cemetery, waar de Koning en Koningin een krans legden bij de Memorial Tower. Bij deze ceremonie waren ook enkele Koreaanse veteranen betrokken die begin jaren vijftig deel uitmaakten van het Nederlandse VN-bataljon. Nederland streed destijds onder VN-vlag mee voor de vrijheid van de Republiek Korea. 5.300 Nederlandse militairen, onder wie veel jonge vrijwilligers, namen aan die strijd deel. Van hen kwamen 124 manschappen om.

Tijdens het staatsbanket complimenteerde de Koning het land met alles wat sinds de Koreaanse Oorlog is bereikt: "In twee generaties is Uw land erin geslaagd na een periode van felle strijd, chaos en geweld op te klimmen naar een situatie van stabiliteit, vrede en breed gedeelde welvaart. Dat is een ongekende prestatie."

De Koning en Koningin bezochten onder meer het Dongdaemun Design Plaza, waar de Koning een reizende tentoonstelling opende van Dutch Design Awards Eindhoven met winnende ontwerpen van 2014.

De Republiek Korea is de derde economie van Azië, na China en Japan. De uitgebreide economische missie die meereisde onder leiding van minister Kamp van Economische Zaken gebruikte het bezoek om de contacten met Koreaanse bedrijven aan te halen. Guus Hiddink reisde mee als boegbeeld. Hij was bondscoach van het Koreaanse voetbalelftal tijdens het WK van 2002, waar hij voor een sensatie zorgde door de halve finale te halen.

Het staatsbezoek werd op 4 november afgesloten. Als dank boden de Koning en Koningin aan President Park een concert aan van harpiste Lavinia Meijer.

6 NOVEMBER

LEKKER MUZIEK MAKEN IN GRONINGEN

Hare Majesteit Koningin Máxima beleefde 6 november een muzikale dag in Groningen. Zij ging kijken en luisteren bij Power Play in Warffum en De Rijdende Popschool in Garmerwolde. Beide zijn deelnemer aan Kinderen Maken Muziek, een samenwerking tussen het Fonds voor Cultuurparticipatie en het Oranje Fonds.

Power Play is een programma van muziekgezelschap Triton uit Winsum en muziekvereniging Euphonia uit Warffum. Zij geven muzieklessen op (basis)scholen en proberen het zelfvertrouwen van de kinderen te vergroten door hen muziek te leren maken uit het hoofd. Zo kunnen ook dyslectische kinderen goed meedoen. De Koningin praatte met initiatiefnemers, docenten en vrijwilligers en was bij een les en een optreden.

's Middags bezocht Koningin Máxima De Rijdende Popschool. Professionele coaches van de popschool rijden met een busje naar dorpen in de provincie Groningen om daar kinderen, jongeren en volwassenen die in een popband willen spelen, les te geven. De Koningin genoot van een concert van twee bandjes van de popschool. De leden van de jongste popband waren gemiddeld negen jaar oud. De reactie van de organisatoren na afloop was enthousiast. "Het was echt een supermiddag met een geweldige sfeer en wij van De Rijdende Popschool zijn heel erg blij en trots dat we Koningin Máxima op visite hadden. We zijn ook supertrots op onze kanjers die zo geweldig hebben staan optreden. De eerste band heeft laten zien dat je met weinig muzieklessen al heel veel kunt presteren door het samen te doen. En met de tweede band, de Burning Birds, is duidelijk geworden hoe ver je kunt komen door lekker door te gaan met muziek maken en een hechte band te vormen."

Op werkbezoek

Met een zekere regelmaat laat Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander zich informeren over het werkgebied van een minister of staatssecretaris. Dit kan zijn in een gesprek in het Paleis, maar ook tijdens een werkbezoek waarin hij kennis maakt met de uitvoeringspraktijk van een beleidsterrein. In het najaar van 2014 startte de Koning met een dergelijke serie werkbezoeken. Dit is een vervolg op de reeks individuele gesprekken die hij in het eerste jaar na zijn inhuldiging voerde met alle bewindspersonen.

Op 13 november ging hij met minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op werkbezoek bij UWV Groningen. De Koning liet zich informeren over de uitdagingen rondom werkgelegenheid in de regio. Een voorbeeld is mobiliteitscentrum Aldel, opgericht om honderden ex-werknemers van aluminiumbedrijf Aldel in Delfzijl en toeleveringsbedrijven in de regio te begeleiden naar nieuw werk. De Koning kreeg ook een rondleiding door het telefonische Klant Contactcentrum van UWV. Hij luisterde mee met klantgesprekken en sprak met medewerkers. Vervolgens namen de Koning en de minister deel aan een netwerktraining voor 50-plussers.

Een tweede werkbezoek voerde de Koning op 2 december naar Arnhem. Minister Blok voor Wonen en Rijksdienst begeleidde hem daarbij. De Koning en minister Blok gingen kijken op voormalig defensie terrein Saksen Weimar, waar kazernegebouwen zijn omgebouwd tot sociale huurwoningen, een woonzorgcomplex en atelierwoningen voor kunstenaars. De Koning praatte daar met bewoners over hun ervaringen. In de wijk Presikhaaf bezochten de Koning en de minister een modelwoning met energiebesparende voorzieningen.

10 NOVEMBER

NATIONALE HERDENKING SLACHTOFFERS MH17

Op 17 juli stortte vlucht MH17 van Malaysia Airlines neer in Oekraïne op weg van Amsterdam naar Kuala Lumpur. Aan boord waren 283 passagiers en 15 bemanningsleden. Onder de passagiers waren 196 Nederlanders. De slachtoffers van de vliegramp werden op 10 november herdacht tijdens een nationale herdenkingsbijeenkomst in de RAI in Amsterdam. Tijdens de ceremonie noemden nabestaanden de namen en leeftijden van alle slachtoffers. Vier nabestaanden voerden persoonlijk het woord of droegen een gedicht voor. Een van hen was Gita Wiegel. Haar woorden maakten grote indruk.

*Ik ben Gita Wiegel, ik ben 13 jaar.
Ik sta hier omdat mijn moeder, Pris Rangin, is omgekomen door de vliegramp.
Mijn moeder was een prachtpersoon vind ik zelf, ze was lief, gezellig, zorgzaam.
Mijn moeder was niet alleen als een moeder voor me, ze was als mijn beste vriendin, mijn maatje, mijn huisgenote, maar vooral mijn voorbeeld.
Om het kort samen te vatten, ze was eigenlijk mijn alles.*

*Elke dag word je achtervolgd door het feit dat de persoon die je zo dierbaar was, er niet meer is.
De ene dag denk je iets meer aan die persoon dan de andere dag, maar vergeten doe je niet.
Het nieuws was zo onverwachts...
...er waren zo veel dingen die ik nog met mijn moeder wilde gaan doen en dingen die ik zou willen verbeteren.*

Ongeveer 1600 nabestaanden en betrokkenen bij de vliegramp deelden tijdens de herdenkingsbijeenkomst hun verdriet en hun respect voor de slachtoffers. Tussen hen waren de Koning en Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet en de heer Van Vollenhoven.

Vier dagen na de ramp, op 21 juli, waren de Koning en Koningin aanwezig bij de nabestaandenbijeenkomst in Nieuwegein. Daarna hield de Koning een korte televisietoespraak als eerbetoon aan de getroffen. Op 23 juli waren de Koning en Koningin aanwezig op de vliegbasis Eindhoven, toen de eerste lichamen van slachtoffers in ons land werden teruggebracht.

11 NOVEMBER

TWINTIGSTE UITBLINKERSLUNCH

De Gouden Strop. Het Gouden Kalf. De Gouden Griffel. De Zilveren Camera. De Theo d'Or. Nederland kent tal van prijzen voor mensen die een bijzondere prestatie hebben geleverd. De Prins van Oranje en Prinses Máxima organiseerden eind 2006 voor het eerst een Uitblinkerslunch op Paleis Noordeinde om hun waardering te uiten voor mensen die iets bijzonders hebben gepresteerd. Dat kan het winnen van een cultuur- of wetenschapsprijs zijn of het leveren van een uitzonderlijke sportprestatie. Maar het kan ook een verkiezing zijn tot beste buschauffeur, beste buurvrouw, docent van het jaar, agrarisch ondernemer van het jaar of maker van het lekkerste broodje van Nederland.

Op 11 november 2014 boden Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima voor de twintigste keer een Uitblinkerslunch aan. Zesentwintig bijzondere gasten waren daarbij aanwezig, onder wie de secretaresse van het jaar, de ingenieur van het jaar, de beste tv-presentator, de wereldkampioen streetdance en de visspecialist die is gekozen tot beste zelfstandige winkelier van Nederland.

Tot en met 2014 zijn in totaal 533 uitblinkers op Paleis Noordeinde te gast geweest. Elke lunch is weer spannend omdat uitblinkers uit heel verschillende werelden elkaar ontmoeten. Dat levert vaak onverwachte verbindingen en zeer geanimeerde gesprekken op. De waardering van de gasten is over het algemeen hoog. Humberto Tan, aanwezig op 11 november, zei: "ik vind het mooi dat positieve kracht wordt beloond".

11 NOVEMBER

MAATJES GEZOCHT

Een maatje is een vrijwilliger die een-op-een gekoppeld is aan iemand die op bepaalde punten in het leven een coach, mentor of luisterend oor nodig heeft. Een maatje gaat koffie drinken bij een eenzame buurtgenoot. Of op stap met een kind dat thuis aandacht tekort komt. Bij een maatje staan 'gewone', maar zo belangrijke menselijke kwaliteiten centraal, zoals aandacht, tijd, warmte, humor en begrip. Hoewel Nederland in vergelijking met andere landen veel vrijwilligers heeft, zijn er altijd meer maatjes nodig.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander gaf 11 november in Museum Catharijneconvent in Utrecht het startsein voor de nieuwe campagne Maatjes Gezocht van het Oranje Fonds. Met de campagne werden in de afgelopen jaren zo'n duizend nieuwe vrijwilligers per jaar geworven.

Aansluitend bezocht de Koning in het museum de tentoonstelling "Ik geef om jou! Naastenliefde door de eeuwen heen". In de tentoonstelling zijn ook verhalen van maatjes uit de campagne Maatjes Gezocht opgenomen. Een van hen is Aagje (1950): "Op een verjaardag vertelde iemand enthousiast over aangepast zwemmen. Nu begeleid ik wekelijks in het zwembad kinderen met een beperking. Het belangrijkste is dat je dingen doet die bij je passen. Zelf doe ik alleen vrijwilligerswerk waarvan ik vind dat het belangrijk is en dat ik leuk vind. Je moet bereid zijn om een andere wereld te leren kennen, want als maatje stap je even uit je eigen wereld in een andere werkelijkheid. Heel fascinerend."

12 NOVEMBER

DE STRIJD TEGEN NEUROBLASTOOM KINDERKANKER

Jaarlijks krijgen zo'n dertig kinderen de diagnose neuroblastoom, een agressieve en zeldzame vorm van kinderkanker. De overlevingscijfers voor deze kinderen zijn slechter dan voor kinderen met andere typen kinderkanker; 70% van de patiënten overlijdt. Villa Joep, de stichting tegen neuroblastoom, heeft de afgelopen tien jaar het onderzoek naar de ziekte een sterke impuls gegeven. Hare Majesteit Koningin Máxima was 12 november aanwezig bij een relatiebijeenkomst van Villa Joep. Zij praatte met patiëntjes en hun broertjes en zusjes terwijl zij een kunstworkshop kregen in het Stedelijk Museum Amsterdam. Daarna nam de Koningin deel aan een bijeenkomst met ouders en wetenschappers, waar onder meer de meest recente ontwikkelingen in het onderzoek werden besproken. Moeders vertelden hoe hun leven was veranderd nadat hun kinderen de diagnose neuroblastoom kregen. "De vanzelfsprekendheid van het leven is weg", zei de moeder van Lois. De moeder van Lennard vertelde hoe haar zoon van de ene op de andere dag enorme buikpijn kreeg. Wat volgde was de diagnose en het heftige behandeltraject. "We zijn overgeschakeld op standje verdoofd en het enige dat we nu kunnen doen is overleven."

Onderzoeker Rogier Versteeg van het AMC vertelde hoe belangrijk het is de strijd tegen de ziekte voort te zetten. "Tien jaar geleden was neuroblastoom een groot raadsel. Nu weten we veel meer over de verzameling cellen bij deze ziekte. We hebben dankzij de financiële ondersteuning van Villa Joep onderzoek kunnen doen waarom de ene cel resistent is voor chemotherapie en de andere niet. De bedoeling is deze ontregelde cellen aan te pakken."

13 NOVEMBER

DALFSEN TROTS OP KULTURHUS

De Trefkoele is al sinds 1973 een begrip in Dalfsen. Van een gebouw dat vooral gericht was op sport is de Trefkoele getransformeerd in een centrum dat ruimte biedt aan sport, welzijn, cultuur, educatie en zorg.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende 13 november het vernieuwde Kulturhus Trefkoele+. Het ontmoetingscentrum voor alle inwoners van de gemeente biedt onderdak aan een bibliotheek, een kinderopvang, een ouderensoos, een jongerensoos, Vluchtelingenwerk Nederland, Vrijwilligerspunt Dalfsen, het Centrum voor Jeugd en Gezin, een logopediepraktijk en de Historische kring. Daarnaast zijn er twee grote sporthallen.

Uiteraard kreeg de Koning een demonstratie handbal, de sport die Dalfsen landelijke bekendheid heeft gegeven. Het eerste damesteam van Sercodak Dalfsen is vier jaar achtereen landskampioen geworden. Ook de judoka's van vereniging Judo Kwai lieten hun kunnen zien. Daarna hesen jonge sporters samen met de Koning als openingshandeling de Trefkoele-vlag.

Burgemeester Noten van Dalfsen was trots op het nieuwe Kulturhus en wees op het belang ervan voor de gemeenschap: "Deze vernieuwde Trefkoele heeft 250.000 'hits'. Dat betekent dat 250.000 keer per jaar iemand in deze Trefkoele iets doet, anderen ontmoet, samen met anderen een activiteit onderneemt."

19 NOVEMBER

ONDERWIJS OP EZINGE

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende 19 november het Onderwijspark Ezinge in Meppel. Op het Onderwijspark zijn scholen voor voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en speciaal onderwijs gevestigd. Ruim 3.000 leerlingen volgen onderwijs op Ezinge.

Bij de bouw is nadrukkelijk rekening gehouden met het behoud van de eigen identiteit van de drie scholen en het belang van een veilige leeromgeving. Gezamenlijke ruimtes voor de leerlingen, een (top)sporthal en een theaterzaal bieden mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. De inrichting van het Onderwijspark maakt samenwerking tussen de scholen mogelijk, maar ook tussen leerlingen, met het bedrijfsleven, met gastdocenten en de Meppeler samenleving.

De Koning kreeg een rondleiding over het Onderwijspark. Tijdens de rondleiding sprak hij met leerlingen en met ouders, vertegenwoordigers van de schoolbesturen en ondernemers. Een van de hoogtepunten bij de opening was het filmpje dat docenten Joris van Ballegoijen en Hans Hooijer samen met een aantal leerlingen maakten. Leerlingen vertellen daarin over wat zij in de toekomst hopen te bereiken. "Over 15 jaar ben ik gezagvoerder bij China Airlines." "Over 15 jaar heb ik een eigen BMW-garage." "Over 15 jaar ben ik profvoetballer bij PEC Zwolle." "Over 15 jaar sta ik in een vol Carré." "Over 15 jaar ben ik als neurowetenschapper betrokken bij het onderzoek naar Alzheimer". "Over 15 jaar zie ik mezelf werken op de design-afdeling van Apple." "Over 15 jaar kook ik in mijn eigen restaurant." "Over 15 jaar hoop ik nog steeds gelukkig te zijn."

20 NOVEMBER

TIEN JAAR SCHULDPREVENTIE IN GRONINGEN

Hare Majesteit Koningin Máxima woonde 20 november het jubileumcongres '10 jaar schuldpreventie in Groningen' bij. Wat destijds begon als experiment van de Groningse Kredietbank is uitgegroeid tot een brede aanpak waarin de gemeente samenwerkt met scholen, universiteiten, bedrijven, Centra voor Jeugd en Gezin, woningbouwverenigingen, vakbonden en zelfs jeugdgevangenissen. Doel: voorkomen dat mensen in de schulden komen en mensen leren op een verantwoorde manier om te gaan met hun financiën.

Wethouder Mattias Gijsbertsen vertelde waarom Groningen schuldpreventie zo centraal stelt: "Er gebeurt heel wat in een mensenleven. Je kunt ziek worden, je baan kwijtraken of in een scheiding terecht komen. Dit kan je financiële situatie volledig overhoop gooien. Ook één op de drie jongeren heeft problemen met geld. Ik ben blij dat we voorloper zijn, maar belangrijker vind ik dat we onze ervaringen delen met andere gemeenten."

De Koningin ging eveneens kijken bij het Centrum voor Jeugd en Gezin Zuid, waar zij met ouders en medewerkers sprak. Bij dit Centrum kunnen ouders informatie krijgen over financieel opvoeden, maar ze kunnen ook elkaar tips geven. Die 'uit het leven gegrepen' adviezen werken volgens de ouders vaak het best.

21 NOVEMBER

PARKINSONNET

Meer dan 40.000 mensen in Nederlanden hebben de ziekte van Parkinson. Wie aan de ziekte lijdt, kan uiteenlopende klachten hebben, zoals trillen van handen en benen, stijve spieren, evenwichtsproblemen en het trager worden van bewegingen. Om de zorg voor Parkinsonpatiënten beter te maken, hebben zorgverleners het landelijk netwerk ParkinsonNet opgericht. Bij ParkinsonNet zijn patiënten nauw betrokken bij het ontwerpen en ontwikkelen van de zorg. Zij hebben onder meer 24 uur per dag online toegang tot informatie. Ook wordt samenwerking tussen de aangesloten professionals ondersteund. Doel is de kwaliteit van zorg te verbeteren, ziektecomplicaties tegen te gaan en het aantal ziekenhuisopnames te verminderen.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander was 21 november aanwezig bij het tiende congres van ParkinsonNet in het Beatrixtheater in Utrecht. Hij sprak met patiënten en zorgverleners en maakte kennis met nieuwe vormen van zorg waarmee mensen met Parkinson de regie kunnen nemen over hun eigen ziekte en gezondheid. ParkinsonNet-grondlegger Professor Bas Bloem zei tijdens het congres veel van nieuwe vormen van zorg te verwachten. Innovaties als videoconsult, thuismeten en medicatiebegeleiding op afstand hebben volgens hem de toekomst, omdat ze zorgverleners in staat stellen de zorg dicht bij huis te brengen en patiënten de mogelijkheid geven een zelfstandiger leven te leiden. "Wij zijn ongelooflijk trots op wat ParkinsonNet in de afgelopen tien jaar bereikt heeft. Onze droom is echter nog lang niet gerealiseerd, we gaan door met innoveren totdat alle Parkinsonpatiënten de allerbeste zorg ontvangen."

24-28 NOVEMBER

BEZOEK AAN CHINA

Binnen een tijdsperiode van één generatie zijn honderden miljoenen Chinezen erin geslaagd uit de armoede te ontsnappen. De inspanningen van de overheid en van bedrijven om mensen toegang te bieden tot financiële diensten speelden daarbij een belangrijke rol. Inmiddels maakt bijna twee derde van de Chinezen gebruik van een bankrekening. Toch is er in het immense land nog veel te doen op dit gebied, vooral op het platteland. Hare Majesteit Koningin Máxima bezocht China van 24 tot 28 november als speciale pleitbezorger van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering voor ontwikkeling. Zij sprak met onder anderen de echtgenote van President Xi Jinping, mevrouw Peng Liyuan, en met gouverneur Zhou Xiaochuan van de People's Bank of China. Ook hield zij een toespraak voor studenten van de National School of Development van de Universiteit van Beijing en ging zij op bezoek bij boeren en kleine ondernemers in de omgeving van de hoofdstad. Kweekster Zhou Guozhi uit het dorp Lou Manchu was een van de mensen met wie zij sprak. Zhou vertelde over haar tomatenkassen die eerder onvoldoende beschermd waren tegen de winterkou. Dankzij een kleine lening is ze in staat geweest haar kassen met folie te beschermen, waardoor haar bedrijf kon overleven.

De Koningin sprak in Huangzhou ook met de topman van een van de grootste Chinese bedrijven: Jack Ma van internetonderneming Alibaba. Hij vertelde haar over de nieuwe manieren van financiering via internet die het bedrijf heeft ontwikkeld. Hierdoor komt toegang tot financiële diensten ook binnen bereik van mensen die niet in de grote stad wonen.

26 NOVEMBER

BLAUWE ENERGIE

Energie winnen uit zoet en zout water; in theorie is het mogelijk. Maar of deze veelbelovende vorm van energiewinning ook echt perspectief biedt, zal in de praktijk moeten blijken. Nederland beschikt over de eerste installatie waarbij het concept in de praktijk wordt getest. Deze bevindt zich op de plek waar grote hoeveelheden zout en zoet water elkaar bijna raken: de Afsluitdijk. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander opende 26 november de Blue Energy proefinstallatie op het voormalige werkeiland Breezanddijk.

Blue Energy is een technologie waarmee 24 uur per dag energie kan worden opgewekt, zonder CO₂-uitstoot. Door het zoute en zoete water langs membranen te voeren ontstaat een spanningsverschil dat wordt omgezet in elektriciteit. Als de proef slaagt, kan Blue Energy bijdragen aan een schonere economie en nieuwe werkgelegenheid in Noord-Nederland. Toekomstdroom is om op de Afsluitdijk genoeg modules te bouwen om alle huishoudens van Friesland, Groningen en Drenthe van stroom te voorzien. "Dat gebeurt onafhankelijk van de wind of de zon en het kan landschappelijk netjes in de Afsluitdijk worden geïntegreerd", aldus Pieter Hack van REDstack, het bedrijf dat Blue Energy samen met FUJIFILM en kennisinstituut Wetsus heeft ontwikkeld.

Onderdeel van de proef – die een aantal jaren in beslag neemt - is ook een onderzoek naar de gevolgen van deze vorm van energiewinning voor de visstand, de mosselkweek en de natuur in de Waddenzee.

28 NOVEMBER

GETROFFEN DOOR DE VOGELGRIEP

Half november werd een aantal pluimveebedrijven in Nederland getroffen door vogelgriep. Na een besmetting bij een bedrijf in Hekendorp, werd de ziekte ook aangetroffen in Zoeterwoude, Ter Aar en rond Kamperveen. De overheid bestrijdt vogelgriep onder meer door risicovolle transporten van kippen en ander pluimvee te voorkomen en getroffen bedrijven te ruimen. Voor de pluimveehouders die hiermee te maken krijgen, zijn de gevolgen groot. Zij zien vaak het resultaat van jaren hard werken verloren gaan.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en staatssecretaris Dijkema van Economische Zaken spraken op 26 november in Oudewater met een van de getroffen pluimveehouders. Een aantal vertegenwoordigers van brancheorganisaties binnen de pluimveesector was bij het gesprek aanwezig, evenals burgemeester Verhoeve van Oudewater. De burgemeester: "De uitbraak heeft onze kleine gemeenschap geraakt. Inwoners zijn geschrokken." Pluimveehouder de heer Wiltenburg uit Hekendorp vertelde wat de vogelgriep voor zijn bedrijf met 125.000 kippen betekende. Ook vertelde hij de Koning hoe hij de genomen maatregelen had ervaren en hoe hij aankeek tegen de toekomst van zijn bedrijf en van de sector. De heer Wiltenburg waardeerde de aandacht voor zijn verhaal. "De Koning was begaan en begripvol. Het viel me op dat hij zeer goed geïnformeerd was."

MILITAIRE WILLEMS-ORDE

Nederland leverde vanaf 2002 een bijdrage aan het stabiel en veiliger maken van Afghanistan. Tussen 2006 en 2010 lag het zwaartepunt van de Nederlandse inzet in de provincie Uruzgan; een droog en bergachtig gebied waar de Taliban een grote bedreiging vormde. Kapitein Gijs Tuinman leidde daar in 2009 een eenheid bestaande uit enkele tientallen mensen. Hij droeg de verantwoordelijkheid voor een aantal essentiële operaties. Zo wist zijn eenheid de belangrijke verbindingsweg tussen Tarin Kowt en Kandahar voor langere tijd veilig te stellen en konden dankzij zijn eenheid meerdere Talibanstrijders worden gearresteerd en veel wapens en springstof in beslag worden genomen.

Vanwege zijn heldhaftig, beleidvol en moedig optreden kreeg Gijs Tuinman op 4 december de Militaire Willems-Orde uitgereikt door Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander. De Militaire Willems-Orde is de hoogste Nederlandse dapperheidsonderscheiding. De onderscheiding werd op 30 april 1815 door Koning Willem I ingesteld als erkenning van uitstekende daden van moed, beleid en trouw in de strijd.

In zijn toespraak stond de Koning ook stil bij korporaal Kevin van de Rijdt die tijdens een verkenningsoperatie van de eenheid van Gijs Tuinman om het leven kwam. "Wij noemen zijn naam hier met groot respect. Degenen die hem na stonden, zijn in ons midden. Zijn verhaal hoort hier vandaag thuis omdat wij maar al te goed beseffen dat het werk voor vrede en veiligheid gepaard gaat met grote offers. Wij kunnen niet spreken over dapperheid zonder te spreken over het intense verdriet om degenen die zijn gevallen."

Prof. mr. Pieter van Vollenhoven 75 jaar

Prof. mr. Pieter van Vollenhoven werd op 30 april 75 jaar. Die mijlpaal werd gevierd op 8 december in het Beatrixtheater in Utrecht, gecombineerd met de viering van vijftienvijftig jaar Fonds Slachtofferhulp, waarvan de heer Van Vollenhoven oprichter en voorzitter is. Prinses Margriet, de Koning, de Koningin, Prinses Beatrix, de vier zonen van Prinses Margriet en de heer Van Vollenhoven met hun echtgenotes en enkele andere familieleden waren daarbij aanwezig.

De heer Van Vollenhoven is actief op het gebied van veiligheid en slachtofferhulp in een aantal functies. Naast voorzitter van het Fonds Slachtofferhulp is hij voorzitter van de stichting Maatschappij en Veiligheid en praktijkhoogleraar Risicomanagement aan de Universiteit Twente. Ook zet hij zich onder meer in voor de herbestemming van monumenten en voor natuurbehoud.

In 2014 was de heer Van Vollenhoven bij een aantal evenementen aanwezig. Zo opende hij op 12 november de gerestaureerde boerderij 'De Aarlese Hoeve' in Best, de oudste boerderij in West-Europa die bovengronds bewaard bleef. Het houtskelet van de stal dateert van omstreeks 1263.

Op 12 september was de heer Van Vollenhoven op vliegbasis Gilze-Rijen bij de viering van 50 jaar gebruik van de Alouette III helikopter. De heer Van Vollenhoven is reservekolonel van de Koninklijke Luchtmacht. Hij kreeg bij deze gelegenheid een onderscheidingsteken uitgereikt voor 45 jaar eervolle dienst als officier bij de luchtmacht.

10 DECEMBER

PRINS CLAUS PRIJZEN

De Colombiaanse kunstenaar en plantenexpert Abel Rodríguez ontving op 10 december de Grote Prins Claus Prijs uit handen van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Constantijn. De Koning en Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Laurentien en Prinses Mabel waren bij de feestelijke uitreiking aanwezig. Abel Rodríguez behoort tot de Nonuyastam in het Amazonegebied. Zijn tekeningen en schilderijen brengen de rijke flora van het Amazonegebied gedetailleerd in kaart en laten zien hoe mooi, maar ook hoe kwetsbaar het eco-systeem is. Zijn werk is geworteld in eeuwenoude inheemse kennis en in een traditie waarin de mens in harmonie met de natuur leeft. Rodríguez werkt samen met Tropenbos International Colombia aan projecten op het gebied van ecologie en samenleving.

Het Prins Claus Fonds zoekt naar samenwerking in gebieden waar de middelen en mogelijkheden voor culturele expressie en onderzoek beperkt zijn en cultureel erfgoed wordt bedreigd. Met de jaarlijkse Prins Claus Prijzen eert het Fonds kunstenaars, denkers en organisaties die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van hun land. Prins Constantijn is erevoorzitter van het Fonds. In zijn toespraak ging hij in op de levensfilosofie van Abel Rodríguez: "I'd like to end with one of your reflections: 'I am very calm with everything. I never worry, I don't rush. I don't feel defeated by life.' I am sure many of us would love to be able to say this!"

Naast de hoofdlaureaat werden ook negen andere laureaten geëerd, uit onder meer Brazilië, Indonesië en Turkije.

11 DECEMBER

NATIONAAL MILITAIR MUSEUM

In Park Vliegbasis Soesterberg, op de plek waar in 1913 de Luchtvaartafdeling van de Koninklijke Landmacht werd opgericht, staat 100 jaar later het Nationaal Militair Museum. Een transparant gebouw met een spectaculair dak van 110 x 250 meter. Het nieuwe museum toont de betekenis van de Nederlandse krijgsmacht in verleden, heden en toekomst. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander verrichtte op 11 december de opening.

In het nieuwe Nationaal Militair Museum zijn de collecties van het Legermuseum in Delft en het Militair Luchtvaart Museum in Soesterberg samengevoegd. Persoonlijke verhalen van militairen uit alle rangen en tijden worden geïllustreerd door de uitgebreide collecties van de landmacht en de luchtmacht. Naast grote objecten zoals tanks en vliegtuigen zijn er ruimtes waar bezoekers zelf kunnen ervaren hoe het voelt om in een F16 te vliegen of in de geschutskoepel van een tank te zitten.

De officiële opening werd opgeluisterd door de Koninklijke Militaire Kapel. Na de opening werd de Koning rondgeleid door het museum. Directeur Hedwig Saam: "Het Nationaal Militair Museum wil overbrengen dat vrede een niet vanzelfsprekend groot goed is en laat de waardevolle rol zien die de krijgsmacht speelt in de samenleving. Tijdens de rondleiding hebben we de gelegenheid gehad om de Koning te laten zien dat we met het museum de verbinding zichtbaar maken tussen de krijgsmacht en de hedendaagse maatschappij." Na de opening op 11 december wist het museum in de laatste weken van 2014 ruim 50.000 bezoekers te trekken.

Begroting

De begroting van de Koning is een onderdeel van de Rijksbegroting en is te vinden op www.rijksbegroting.nl. Informatie over de uitgaven ten behoeve van het Koninklijk Huis is ook beschikbaar op www.koninklijkhuis.nl, in de rubriek Financiën Koninklijk Huis.

Ieder jaar biedt de minister van Financiën op Prinsjesdag de Rijksbegroting aan de Tweede Kamer aan. Alle afzonderlijke begrotingsvoorstellen, waaronder de begroting van de Koning, worden door het parlement behandeld en vastgesteld. Voor de begroting van de Koning is de minister-president politiek verantwoordelijk. In 2014 bedroeg de ingediende begroting van de Koning 39.987.000 euro.

Na afloop van het jaar wordt verantwoording over de begroting afgelegd. Dat gebeurt op Verantwoordingsdag, de derde woensdag in mei. Dan wordt via het jaarverslag inzichtelijk gemaakt hoe de feitelijke uitgaven op de begroting waren. In het jaarverslag met betrekking tot de begroting van de Koning wordt meer uitgebreid op het onderwerp financiën ingegaan.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, Hare Majesteit Koningin Máxima en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix krijgen een grondwettelijke uitkering van het Rijk. Die uitkering omvat een inkomensdeel en een deel voor personele en materiële uitgaven. De Wet Financieel Statuut van het Koninklijk Huis bepaalt de hoogte van de uitkering en hoe deze jaarlijks wordt geïndexeerd. In 2014 werd voor het inkomensdeel van de Koning 817.000 euro geraamd, voor de Koningin 324.000 euro en voor Prinses Beatrix 462.000 euro. Andere leden van het Koninklijk Huis ontvangen geen uitkering.

Het grootste deel van de begroting van de Koning heeft betrekking op functionele uitgaven voor de uitoefening van zijn functie als staatshoofd. Het gaat hierbij onder meer om personeelsuitgaven en bedrijfsvoeringskosten van de Dienst van het Koninklijk Huis, de instandhouding van het rijtuigenpark en de stallen, uitgaven voor evenementen zoals het Koningsdagconcert, reis- en verblijfskosten en de gebruikskosten van Paleis Huis ten Bosch, Paleis Noordeinde en het Koninklijk Paleis Amsterdam. De paleizen zijn eigendom van het Rijk en worden voor gebruik ter beschikking gesteld van de Koning. Ook de Gouden Koets is niet van de Koning. Deze is ondergebracht in de Stichting Kroongoederen.

12 DECEMBER

AFSCHEID VAN KONINGIN FABIOLA

Op 5 december overleed Hare Majesteit Koningin Fabiola. Zij was de weduwe van Koning Boudewijn, de oom van Zijne Majesteit Koning Filip der Belgen.

Op 12 december vond de begrafenisplechtigheid plaats in de Sint-Michiels en Sint-Goedelekathedraal in Brussel. Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix woonde de plechtigheid bij.

Doña Fabiola Mora y Aragon werd in 1928 in Madrid geboren. Na haar opleiding als verpleegster werkte zij in een Madrileens ziekenhuis. In 1960 trouwde zij met Zijne Majesteit Koning Boudewijn. Als koningin zette zij zich in voor sociaal werk en het welzijn van kinderen en jongeren. Via het Koningin Fabiolafonds voor Geestelijke Gezondheid ondersteunde zij acties ten behoeve van mensen met psychische stoornissen of een verstandelijke beperking.

Koning Filip herdacht Koning Fabiola drie weken na haar overlijden in zijn Kersttoespraak. "Niet zo lang geleden hebben we afscheid genomen van Koningin Fabiola. Aan de zijde van Koning Boudewijn had ze ons land helemaal in haar hart gesloten. Ze bezat de gave om al wie ze ontmoette, met eenvoudige woorden en gebaren, hoop te geven. Zonder voorbehoud zette ze zich in voor wie het moeilijk had. We zijn haar zeer dankbaar voor alles wat ze heeft gedaan, voor wie ze was."

12 DECEMBER

TOPSTUKKEN UIT DRESDEN IN GRONINGER MUSEUM

Hare Majesteit Koningin Máxima opende 12 december in het Groninger Museum de tentoonstelling 'Het geheim van Dresden', met werken uit de collectie van de Gemäldegalerie Alte Meister. Deze wereldberoemde verzameling omvat kunstwerken die de keurvorsten van Saksen in de achttiende eeuw bijeen brachten. August de Sterke (regeerperiode 1694-1733) en zijn zoon August III (regeerperiode 1733-1763) waren behalve Keurvorst van Saksen ook Koning van Polen. Zij zagen het belang in van een hoogstaand cultureel leven voor de bloei en welvaart van hun land. Directeur van het Groninger Museum Andreas Blühm: "De koningen van Saksen en Polen wilden wedijveren met Parijs, Wenen en Sint-Petersburg. Ze ontwikkelden een collectie die niet alleen voor het hof was, maar ook voor het volk. *Het geheim van Dresden* is het verhaal over de geschiedenis van smaak en de ontwikkeling van een collectie van een koning naar een modern museum."

Een topstuk is Rembrandts *Ganymedes in de klauwen van de adelaar* uit 1635. "Eén van de meest spraakmakende Rembrandts. En nog steeds een raadsel voor velen", aldus Blühm. "Zeus verbeeld als adelaar, verliefd op Ganymedes, plussend in zijn klauwen. Misschien is het een karikatuur op de klassieke manier waarop je mythologie kunt uitbeelden."

Naast dit werk van Rembrandt bewonderde de Koningin schilderijen van onder anderen Canaletto, Velazquez, Titiaan en Ruysdael.

16 DECEMBER

WERKEN AAN WERK

Eind 2014 waren er 630.000 werkloze mensen in ons land actief op zoek naar werk voor 12 uur of meer per week. Zij vormen 8 procent van de beroepsbevolking. De Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard/Vijfheerenlanden in Gorinchem is een van de organisaties die zich elke dag weer inzetten om mensen aan het werk te helpen. Daarnaast begeleidt de dienst inwoners met betalingsachterstanden of schulden. Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander ging 16 december op werkbezoek bij de dienst om meer te horen over de praktijkervaringen in het begeleiden van mensen naar werk. Hij praatte met medewerkers, werkgevers en samenwerkingspartners over de aanpak van jeugdwerkloosheid en het versterken van onderwijs voor de technische en de maritieme sector in de regio. Een concreet voorbeeld is Behouden Vaart. Deze stichting knapt samen met werkloze jongeren oude boten op. Op deze manier helpt Behouden Vaart jongeren om zich voor te bereiden op een baan in de maritieme wereld.

De Koning sprak ook met wethouders, met leden van de ondernemingsraad en met vertegenwoordigers van organisaties waarmee de Sociale Dienst nauw samenwerkt, zoals UWV, Dress for Success en werk-leerbedrijf Avelingen Groep. Directeur Elone van Velthuisen van de Sociale Dienst omschreef het belang van de samenwerking: "Mensen met een bijstandsuitkering doen bij Avelingen Groep werkervaring en arbeidsritme op. Waar nodig wordt dat aangevuld met een opleiding. Op deze manier wordt de kans op een baan op de reguliere arbeidsmarkt groter."

16 DECEMBER

SAMENWERKEN IN DE RUIMTE

Europese landen werken al vijftig jaar samen op het gebied van ruimtevaart. Nederland was een van de tien landen die aan de basis stonden van deze samenwerking. ESTEC in Noordwijk is het technische hart en de grootste vestiging van de Europese Ruimtevaartorganisatie ESA. Hier worden nieuwe missies bedacht en getest voordat ze de ruimte in gelanceerd worden. Een voorbeeld van een ESA-missie, is satelliet Rosetta, die in november 2014 na een reis van ruim tien jaar de komeet Churyumov-Gerasimenko bereikte. In die jaren legde de satelliet, samen met komeetverkenner Philae, 500 miljoen kilometer af.

Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander vierde 16 december in Noordwijk vijftig jaar Europese samenwerking in de ruimte mee. Ook André Kuipers was van de partij. Jonge onderzoekstalenten presenteren hun projecten aan de Koning. Een van hen was Darko Radakovic, die studeert aan de Universiteit van Amsterdam. “We hebben een experimentele opstelling gemaakt waarbij we kijken hoe verschillende valleien waar gletsjers doorheen gaan, de gletsjerstromingen beïnvloeden. Ik ben heel blij dat ik de mogelijkheid heb dat te demonstreren aan de Koning.”

“De ruimte is zo ontzettend groot. Het is logisch dat we daar samenwerken”, zei Franco Ongaro, directeur van ESA/ESTEC. “Door dit in Nederland samen met de Koning en alle ambassadeurs te vieren, kunnen we onze vijftigste verjaardag heel mooi afsluiten.”

25 DECEMBER

NEDERLAND IS MEER DAN ZEVENTIEN MILJOEN SELFIES

Vrijheid was het centrale thema van de Kersttoespraak van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander, die 25 december werd uitgezonden op radio en televisie.

“De vraag is: hoe blijven we trouw aan ons ideaal van een vrije, open samenleving waarin ieder mens zichzelf mag zijn en op voet van gelijkwaardigheid mag meebouwen? Hoe dienen we samen de vrede? Hoe houden we de tirannie - groot en klein - buiten?”

De waarde van vrijheid en democratie is vooral duidelijk voor wie er niet over beschikt. Zeventig jaar geleden verwelkomden wij juichend onze bevrijders. Het is pas vijftwintig jaar geleden dat miljoenen mensen geëmotioneerd de overgang vierden naar een Europa zonder Muur en zonder prikkeldraad. Een Europa verbonden door vrijheid en democratische beginselen.

Kunnen we vandaag de weelde van de vrijheid dragen? Mijn antwoord is: ‘ja’. Als we blijven beseffen dat onze vrijheid onze gezamenlijke verantwoordelijkheid is. En dat mensen alleen echt vrij kunnen zijn als zij zichzelf mogen zijn in een samenleving die accepteert dat mensen van elkaar verschillen.

Eenheid zonder verscheidenheid is verstikkend. Verscheidenheid zonder eenheid is los zand. Nederland is meer dan zeventien miljoen selfies. We hebben elkaar nodig, sterker dan we vaak zelf beseffen.”

Facebook, Twitter, Youtube en andere communicatiekanalen

Op Koningsdag 2014 lanceerde de Rijksvoorlichtingsdienst de Facebookpagina van het Koninklijk Huis. Belangstellenden vinden daar informatie over het werk en de activiteiten van Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander en Hare Majesteit Koningin Máxima. Ook is er ruimte voor achtergronden bij evenementen, historische data en gebeurtenissen. Zo kunnen bijvoorbeeld werkbezoeken van de Koning – die zonder aanwezigheid van media plaatsvinden – beter worden toegelicht. In januari 2015 had de pagina bijna 160.000 likes. Sommige *posts* worden meer dan 250.000 keer bekeken. Iedereen kan rechtstreeks een reactie achterlaten bij de *posts*.

Op twitter (@KoninklijkHuis) had het Koninklijk Huis eind 2014 bijna 150.000 volgers. De eerste *tweet* van @KoninklijkHuis dateert van 25 sept 2010. De teller staat inmiddels op 760. Gemiddeld worden 22 *retweets* per dag verzonden.

De website www.koninklijkhuis.nl blijft het digitale naslagwerk met nieuwsberichten, agenda-informatie, toespraken, CV's, achtergronden, historisch materiaal en downloadbare beelden. Nieuw op de website is de plaatsing van foto's van het aanbieden van de geloofsbriefen en beëdigingen, waardoor een steeds terugkerend, belangrijk onderdeel van het werk van de Koning zichtbaarder wordt.

Het Youtube-kanaal van het Koninklijk Huis heeft 7.700 abonnees. Er werden in 2014 18 video's geplaatst van uiteenlopende evenementen. Daarnaast bevat het kanaal historisch materiaal, waarmee het een soort naslagwerk wordt. Het Koninklijk Huis YouTube-kanaal is gestart in 2010.

Uiteraard worden alle publieke optredens en bijzondere gebeurtenissen nog steeds aangekondigd via persberichten. In 2014 waren dat er 363.

Samen geven de communicatiekanalen een actueel en zo volledig mogelijk beeld van het Koninklijk Huis in foto, film en tekst.

- www.koninklijkhuis.nl
- www.youtube.com/koninklijkhuis
- www.twitter.com/koninklijkhuis
- www.facebook.com/hetkoninklijk.huis

KONINKLIJK
STALDEPARTEMENT

KONINKLIJK STALDEPARTEMENT

Het Koninklijk Staldepartement zorgt voor al het vervoer van de leden van het Koninklijk Huis en de hofhouding. Het is gevestigd in de nabijheid van Paleis Noordeinde, aan de Hogewal in Den Haag. Het gebouwencomplex, genaamd De Koninklijke Stallen, dateert van 1878 en is ontworpen door architect H.P. Vogel. Het is een aantal keer verbouwd, maar heeft zijn karakteristieke, statige vorm behouden.

De Koninklijke Stallen herbergen acht rijpaarden, vierentwintig koetspaarden, een aantal gala- en andere rijtuigen, ongeveer dertig hofauto's en een Koninklijke bus. Een deel van de Koninklijke rijtuigen is opgesteld in Paleis Het Loo Nationaal Museum in Apeldoorn. Daar zijn ze voor het publiek te bewonderen. De meeste rijpaarden behoren tot het Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland. Zij hebben verschillende kleuren en worden bereden door onder anderen Leden van de Koninklijke Familie en adjudanten van de Koning.

De koetspaarden en rijtuigen worden gebruikt bij ceremoniële gelegenheden, zoals de Koninklijke rijtoer op Prinsjesdag. De koetspaarden zijn volgens traditie allemaal zwart. Er zijn twee soorten: Friese paarden van het Koninklijk Friesch Paardenstamboek en Gelderse koetspaarden van het Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland. Om het jaar mag één van beide soorten op Prinsjesdag de Gouden Koets trekken. De acht paarden zijn dan ingespannen met speciale galatuigen, die bewaard worden in de galatuigenkamer van de Koninklijke Stallen.

De Gouden Koets was een geschenk van de bevolking van Amsterdam aan Koningin Wilhelmina, ter gelegenheid van haar inhuldiging in 1898. De koets is uitgevoerd in neobarokstijl. Op het dak zijn vier vrouwenfiguren te zien. Zij verbeelden de nijverheid, de handel, de landbouw en de scheepvaart. Boven hun hoofden heffen zij een kussen waarop het rijkszwaard, de scepter en de kroon liggen. Overigens is de koets niet van goud, maar van hout, bedekt met bladgoud.

Een andere bijzonder rijtuig is de Glazen Koets, die in 1826 voor Koning Willem I werd gebouwd. De koets in empirestijl heeft een donkerblauwe kast, die is afgezet met een vergulde lijst van laurier- en eikenbladeren. De naam van de koets komt van het glas dat de ornamentenrand beschermt.

Een bijzondere functie hebben de zes Gala Berlines. Zij vervoeren de buitenlandse ambassadeurs die bij hun aantreden hun geloofsbrieven komen aanbieden aan de Koning op Paleis Noordeinde. De ambassadeurs worden bij hun residentie met de koets opgehaald en na afloop weer keurig thuisgebracht. De naam Berline komt van Berlijn, de stad waar het rijtuig in 1662 werd ontworpen.

De eerste 'gemotoriseerde koets' die de Koninklijke stallen binnenreed, was een Renault die Prins Hendrik, de echtgenoot van Koningin Wilhelmina, in 1908 kocht. In de jaren daarna volgden er negen hofauto's van de Amsterdamse rijtuigenfabrikant Spijker. De Cadillac diende tussen 1925 en het einde van de jaren '50 als hofauto. Daarna stapte het Koninklijk Huis over op het automerk Ford. Hofauto's zijn tegenwoordig zowel van het merk Audi als van Volvo. De hofauto's zijn blauw en hebben een kenteken met de letters AA.

Sinds 1991 biedt het Staldepartement ook onderdak aan een Koninklijke bus. Deze wordt ingezet tijdens staatsbezoeken en grote evenementen, zoals Koningsdag. De huidige bus, met 25 zitplaatsen, is geheel van Nederlands fabricaat en gemaakt door het bedrijf VDL/Kusters. In 2007 werd de oude Koninklijke Bus (een geschenk van Verenigd Streekvervoer Nederland en DAF) na vijftien jaar trouwe dienst overgedragen aan het DAF-museum in Eindhoven.

De Koning kan naast de hofauto's en de Koninklijke bus, voor binnen- en buitenlandse reizen ook gebruik maken van de Koninklijke trein. Zo reisde hij op 11 oktober 2013 met een gezelschap bijzondere gasten per Koninklijke trein naar Maastricht, voor de opening van United World Colleges. De Koninklijke trein is in beheer bij de Nederlandse Spoorwegen in Utrecht. De huidige Koninklijke trein werd in 1993 opgeleverd. De basis voor het ontwerp was het intercityrijtuig dat de NS op dat moment gebruikte. Het Koninklijk rijtuig heeft een salon met daarin een vergadertafel en zes stoelen, twee slaapkamers en een keukentje. Als de trein wordt ingezet, regelt het Staldepartement dit samen met NS.

Het Koninklijk Staldepartement coördineert ook alle vluchten van de leden van het Koninklijk Huis. Dit varieert van lijnvluchten en vluchten met het regeringsvliegtuig tot (in voorkomende gevallen) de inzet van vliegtuigen en helikopters van de Koninklijke Luchtmacht. Het regeringsvliegtuig kan gebruikt worden voor leden van het kabinet en leden van het Koninklijk Huis.

Het toestel heeft de registratie PH-KBX. PH is de internationale luchtvaartcode voor Nederland, KBX staat voor Koningin Beatrix. Het regeringsvliegtuig is een Fokker Executive Jet 70 en biedt plaats aan 24 personen. Koning Willem-Alexander heeft zijn vliegbrevet. Hij vliegt regelmatig het regeringsvliegtuig. Ook vliegt hij regelmatig bij KLM Cityhopper. Van het aantal vluchten dat in 2014 is gemaakt door het Koningspaar, is voor 56 procent gebruik gemaakt van lijnvluchten van reguliere luchtvaartmaatschappijen en voor 28 procent van het regeringstoestel. De overige vluchten, 16 procent van het totaal, zijn gemaakt met onder meer toestellen van het ministerie van Defensie dan wel met luchtvaartuigen die op basis van de vliegeregeling ingehuurd werden.

Bij het Koninklijk Staldepartement werken een kleine vijftig mensen: chauffeurs, planners, koetsiers, rijknechten, beheerders van de stallen en koetshuizen en vakmensen onder wie een zadelmaker, een rijtuigmaker en een rijtuigenschilder. Het onderhoud van de rijtuigen en de tuigage gebeurt grotendeels in eigen beheer. Grotere restauraties worden uitbesteed.

De leiding van het Koninklijk Staldepartement is in handen van de Stalmeester. Hij is op Prinsjesdag en op andere speciale dagen verantwoordelijk voor de Koninklijke stoet. Tijdens Prinsjesdag en bij andere officiële gelegenheden zoals staatsbezoeken en huwelijken, dragen de medewerkers van het Koninklijk Staldepartement het galatenu. Het galatenu van de Stalmeester bestaat uit een rode galajas met opstaande kraag, een steek met zwarte veren, witte handschoenen en een sabel.

OVERZICHT WERKZAAMHEDEN
KONINKLIJK HUIS 2014

JANUARI

Den Haag	Vaandelgroet t.g.v. 200-jarig jubileum van de Koninklijke Landmacht	Koning
Den Haag	Bijwonen concert t.g.v. 200 jaar Koninklijke Landmacht	Prinses Beatrix
Haarlem	Bezoek Kinderen Maken Muziek project	Koningin
Leeuwarden	Bijwonen kampioenskeuring Koninklijke Vereniging Het Friesch Paarden-Stamboek	Prinses Beatrix
Amsterdam	Ontvangst deelnemers Ambassadeursconferentie	Koning, Koningin, Prinses Beatrix en Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Nieuwjaarsontvangst Nederlandse genodigden	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Nieuwjaarsontvangst Corps Diplomatique en Internationale Organisaties	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen balletgala Stichting Dansersfonds '79	Prinses Beatrix
Den Haag	Inkomend officieel bezoek president François Hollande van de Republiek Frankrijk	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Londen	Toespraak tijdens 'World Education Forum'	Prinses Laurentien
Bunnik	Openen nieuw kantoorpand BOVAG	Koning
Utrecht	Verrichten ceremoniële muntslag nieuwe muntreeks	Koning
Delft	Deelname Voorleesontbijt	Prinses Laurentien
Italië	Kennismakingsbezoek Italië	Koning, Koningin
Den Haag	Bijwonen openingsvoorstelling Holland Dance Festival	Prinses Beatrix, Prins Constantijn, Prinses Laurentien
Utrecht	Bijwonen bijeenkomst vijf wereldreligies t.g.v. 200 jaar Koninkrijk	Prinses Beatrix
Den Bosch	Openen nieuw hoofdkantoor Enexis	Koning
Den Haag	Audiëntie viceminister-president van de Russische Federatie, de Heer Arkady Dvorkovich	Koning
Maassluis	Openen Lely Campus	Koningin
Utrecht	Bijwonen viering 10 jaar MVO Nederland	Koning
Den Haag	Audiëntie Secretaris-Generaal NAVO, de Heer Anders Fogh Rasmussen	Koning
Utrecht	Bijwonen symposium t.g.v. 5-jarig bestaan Qredits	Koningin

FEBRUARI

Rotterdam	Dankbetuiging Prinses Beatrix	Prinses Beatrix en Leden Koninklijke Familie
New York	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Rotterdam	Openen expositie De Tweede Wereldoorlog in 100 voorwerpen	Koning
Maasland	Bezoek Stichting SchuldHulpMaatje	Koning
Sotsji	Bijwonen Olympische Winterspelen	Koning, Koningin
Leiden	Bijwonen conferentie 'Chinese Buddhism'	Prinses Beatrix

Rotterdam	Bijwonen openingssymposium Centrum Gezond Gewicht	Koningin
Amsterdam	Openen Europese conferentie over cultuureducatie	Koningin
Den Bosch	Openen expositie Stichting De Cultuurkantine	Koningin
Den Haag	Huldiging Olympische Ploeg	Koning, Koningin
Gouda	Openen nieuwe stadsbibliotheek Chocoladefabriek	Prinses Laurentien

MAART

Colombia en Peru	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Dordrecht	Bijwonen opening tentoonstelling Willem II - Kunstkoning	Koning
Alkmaar	Heropenen Het Hollands Kaasmuseum	Koning
Hoofddorp	Openen sportcomplex Koning Willem-Alexander	Koning
Hilversum	Openen Week van het Geld 2014	Koningin
Etten-Leur	Bezoek i.k.v. Nationale Week van Zorg en Welzijn	Koningin
Den Haag	Bijwonen Uitblinkerslunch	Koning, Koningin
Rotterdam	Openen vernieuwd station Rotterdam Centraal	Koning
Den Haag	Bijwonen concert en dankbetuiging Koninklijk Conservatorium	Prinses Beatrix
Zeist	Bezoek aan Kwintes, Vriendendienst Samen Sterk	Koning
Huis ter Heide	Ontmoeting met nabestaanden omgekomen militairen	Prinses Beatrix
Brussel	Uitreiken en toespraak houden Princess Margriet ECF Award	Prinses Margriet, Prinses Laurentien
Tilburg	Bezoek aan Prins Heerlijk en de Startersbeurs	Koningin
Den Haag	Huldiging van de Paralympiërs	Koning, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amstelveen	Openen fototentoonstelling In Woord en Beeld	Professor Van Vollenhoven
Bunnik	Bijwonen opening Museum Oud Amelisweerd	Prinses Beatrix
Rijswijk en Zeewolde	Bijdragen aan NLdoet	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Leden Koninklijke Familie
Baden-Baden	In ontvangst nemen Deutsche Medien Preis	Koning, Koningin
Amsterdam	Inkomend Staatsbezoek China	Koning, Koningin
Den Haag	Audiëntie President Nazarbayev van de Republiek Kazachstan	Koning
Den Haag	Audiëntie President Gül van de Republiek Turkije	Koning
Den Haag	Audiëntie Minister-president Harper van Canada	Koning
Den Haag	Lunch t.g.v. officieel bezoek President Park Geun-hye, Republiek Korea	Koning, Koningin en Prinses Beatrix
Den Haag	Diner t.b.v. delegatieleiders van de 'Nuclear Security Summit'	Koning, Koningin
Den Haag	Audiëntie Kroonprins van Abu Dhabi, Zijne Hoogheid Sheikh Mohammed bin Zayed Al Nahyan	Koning
IJmuiden	Openen gerenoveerd stadhuis van Velsen	Prinses Margriet
Den Haag	Werkbezoek Kapittel der Militaire Willems-Orde, Civiele Orden en Kanselarij	Koning
Eindhoven	Bijwonen muziekworkshops georganiseerd i.s.m. de Kapel van de Koninklijke Luchtmacht	Koningin
Utrecht	Bijwonen bijeenkomst 10-jarig bestaan ROC Midden-Nederland	Koningin
Groningen	Bijwonen Prins Claus Concert	Prinses Beatrix

Amsterdam	Toespraak 'fourth annual Morningstar Investment Conference Europe'	Koningin
Den Haag	Diner Nationaal Comité Inhuldiging	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Den Haag	Debat en wandeling Grondwetpad	Koning
Den Haag	Audiëntie President Pierre Nkurunziza van Burundi	Koning

APRIL

Den Haag	Ontvangst leden Tweede Kamer der Staten-Generaal	Koning, Koningin
Enschede	Openen nieuw centrum voor innovatie 'The Gallery'	Koning
IJmuiden	Doop verrichten reddingsboot NH 1816	Koningin
Den Haag	Ontvangst leden Tweede Kamer der Staten-Generaal	Koning, Koningin
Amsterdam	Inkomend officieel bezoek Zweden	Koning, Koningin
Den Haag	Audiëntie President Ernest Bai Koroma van Sierra Leone	Koning
Rotterdam	Bijwonen opening Campus Hoogvliet	Koningin
Haarlem	Bijwonen Koningsdagconcert	Koninklijke Familie
Zierikzee	Openen gerestaureerde Nieuwe Kerk	Professor Van Vollenhoven
Wassenaar	Bijwonen diner 75 jaar diplomatieke betrekkingen Canada-Nederland tevens 75 jaar Museum Kröller-Müller	Prinses Margriet
Dordrecht	Bezoek aan Stichting Vorrinklaan	Koningin
Almere	Openen PIT Veiligheidsexpo	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Audiëntie de Heer Weil, voorzitter van de Bondsraad van de Bondsrepubliek Duitsland	Koning
Almere	Bijwonen theatervoorstelling ouders en financiële opvoeding	Koningin
Wassenaar	In gebruik name eerste bijenkast op Landgoed de Horsten	Koning
Texel	Werkbezoek Texel en openen Zeewierkenniscentrum NIOZ	Koning
Groesbeek	Bezoek aan Stichting Buurtmarkt	Koningin
Alphen aan den Rijn	Openen derde Inloophuis De Gele Linde	Koningin
Wassenaar	Ontvangst President Juan Evo Morales Ayma van de Republiek Bolivia	Koningin
Rotterdam	In ontvangst nemen boek De Nederlandse koopvaardij in oorlogstijd	Prinses Margriet
Utrecht	Bijwonen congres Het Nederlandse Rode Kruis	Prinses Margriet
Lunteren	Bezoek aan Scouting groep	Koningin
Rotterdam	Bijwonen toekenning 100ste taaltraject	Koningin
Amsterdam	Uitreiken 'World Press Photo of the Year Award'	Prins Constantijn
Ens	Bijwonen opening Koningsdagspelen	Koning
Wassenaar	Audiëntie Zijne Hoogheid Bartolomeus (Oecumenische Patriarch Constantinopel)	Koning
Wassenaar	Ontvangst bloemenhulde Garderegimenten	Koning
Amsterdam	Bijwonen galadiner 200 jaar De Nederlandsche Bank	Koning, Koningin
Wassenaar	In ontvangst nemen van witte anjer	Koning
De Rijp, Amstelveen	Meevieren Koningsdag	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Leden Koninklijke Familie

MEI

Amsterdam	Nationale Dodenherdenking	Koning, Koningin
Rhenen	Bijwonen herdenking Militair Ereveld Grebbeberg	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen afsluiting viering Nationale Bevrijding 5 mei Concert op de Amstel	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Wageningen	Bijwonen herdenking capitulaties 1945 in Johannes de Doperkerk	Professor Van Vollenhoven
Achterhoek	Streekbezoek	Koning, Koningin
Ermelo	Openen vernieuwd Nederlands Hippisch Centrum	Koning
Rome	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Amsterdam	Bijwonen première van ANNE	Koning
Almere	Bezoek aan initiatief Super Cool van Almeerse Schaatsvereniging Triade en de VMCA	Koning
Stavoren	Bijwonen opening nieuwe sluis	Koning
Putten	Openen nieuwbouw Woonzorgcentrum De Schauw	Prinses Beatrix
Amsterdam	Bijwonen 'Twee Eeuwen Concert' in het Koninklijk Concertgebouw	Prinses Beatrix
Den Haag	Startschot verzorgen inzamelingsactie muziekinstrumenten i.s.m. radio 4	Koningin
Amsterdam	Uitreiken Koning Willem I Prijs 2014	Koningin
Zwolle	Bijwonen muziekvoorstelling 'Angsthazen en Durfals'	Koningin
Amsterdam	Bijwonen diner met Corps Diplomatique	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Groningen	Openen lustrum Rijksuniversiteit Groningen	Koning
Huizen	Bijwonen jubileumconcert Stichting Muziek in Huis	Koningin
Middelstum	Werkbezoek i.k.v. energie / gesprek met inwoners over gaswinning	Koning
Driebergen	Werkbezoek innovatie in de zorg	Koningin
Amsterdam	Bijwonen jubileumcongres Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	Koning
Haaksbergen	Openen fabriek van Unipro	Koningin
Sint Maarten	Bijwonen Koninkrijksjeugdparlement	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen oratie nieuwe houder Prins Claus Leerstoel	Koningin
Utrecht	Verrichten eerste muntslag tweede dubbelportret op 2-euro munt	Koning
Otterlo	Openen tentoonstelling 'Seurat. Meester van het pointillisme' in het Kröller-Müller Museum	Koning
Den Haag	Openen 'Ecsite Annual Conference 2014'	Koningin
Kaatsheuvel	Bijwonen galaconcert 150 jaar Koninklijke Sophia's Vereeniging	Koningin
Den Haag	Uitreiken Appeltjes van Oranje	Koning, Koningin
Den Haag	Ontvangst de Heer Peter Maurer, president van het Internationaal Comité van het Rode Kruis	Prinses Margriet
Delft	Heropenen museum Het Prinsenhof	Koning
Amsterdam	Bijwonen 100-jarig bestaan Cordaid	Koningin
Middelburg	Bijwonen uitreiking Four Freedoms Awards	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven

Duitsland	Uitgaand bezoek Nedersachsen en Nordrhein-Westfalen	Koning, Koningin
Oud-Beijerland	Openen nieuwe locatie Stichting De Overbrugging	Prinses Beatrix
Voorschoten	In ontvangst nemen MS atlas t.g.v. Wereld MS Dag	Koningin
Apeldoorn	Openen 'Paleis Het Loo toegankelijk voor iedereen'	Prinses Margriet
Den Haag	Openen WK Hockey 2014	Koning
Den Haag	Openen tentoonstelling 'Golf in Nederland' t.g.v. 100-jarig bestaan Nederlandse Golf Federatie	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Openen Kiesgroep-overleg Wereldbank	Koningin

JUNI

Amsterdam	Bijwonen opening Holland Festival	Koning, Koningin
Amsterdam	Bijwonen Paleissymposium "Grote Steden"	Koning, Koningin
Apeldoorn	Ontvangst Prins Albert van Monaco i.v.m. opening van de tentoonstelling 'Grace Kelly; prinses en stijlicoon'	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Schoonhoven	Openen tentoonstelling Koninklijke cadeaus in zilver t.g.v. heropening Zilvermuseum	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen bijeenkomst 'DFI SME Finance Working Group'	Koningin
Rotterdam	Bijeenkomst met chauffeurs en transportondernemers	Koning
Amersfoort	Openen Meander Medisch Centrum	Prinses Margriet
Normandië	Bijwonen herdenking 70 jaar D-day	Koning, Koningin
Roermond	Openen tentoonstelling Joep Nicolas	Prinses Beatrix
Delft	Openen Nationale Tuinweek	Prinses Beatrix
Amsterdam	Bijwonen uitreiking 'Pritzker Architecture Prize'	Prinses Beatrix
Apeldoorn	Bijwonen Grand Défilé i.k.v. 200 jaar Koninkrijk	Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
New York	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Den Haag	Ontvangst delegatieleiders EUROSAL-congres	Koning
Porte Allegre	Bijwonen poulewedstrijd WK Voetbal	Koning, Koningin
Amsterdam	Uitreiken Zilveren Anjers	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen opening tentoonstelling Museum Beelden aan Zee	Koning
Den Haag	Openen nieuwbouw Sophia Revalidatie	Prinses Margriet
Den Haag	Toespraak bij opening ACM Congres	Koningin
Amsterdam	Openen Zomertentoonstelling	Koning
Den Haag	Bijwonen 200-jarig bestaan Hoge Raad van Adel	Koning
Eindhoven	Bijwonen bijeenkomst 'Kracht on Tour'	Koningin
Polen	Uitgaand Staatsbezoek Polen	Koning, Koningin
Den Veenhoop	Bezoek kinderoncologisch vakantiekamp Zomerztheid	Prinses Margriet
Amsterdam	Bijwonen Europese Polio Conferentie	Prinses Beatrix
Driebergen-Rijsenburg	Uitreiken certificaten Oranje Fonds Groeiprogramma	Koning, Koningin
Den Haag	Heropenen van het Mauritshuis	Koning
Maarssen	Bijwonen jubileumbijeenkomst t.g.v. 200-jarig bestaan Nederlands Bijbelgenootschap	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen Veteranendag	Koning

Arnhem	Bijwonen voorstelling Introdans 'End of Season'	Prinses Margriet
India	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Amsterdam	Bijwonen première van concerttournee 'Er reed een trein naar Sobibor'	Koning

JULI

Amsterdam	Bijwonen 100-jarig bestaan 'Shell Technology Centre'	Koning
Amsterdam	Kennismakingsbezoek Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen	Koning
Wassenaar	In ontvangst nemen hulzen van de saluutschoten bij de troonswisseling	Koning
Utrecht	Openen TivoliVredenburg	Koning
Den Haag	Bezoek de Buzinezzclub	Koningin
Den Haag	Bijwonen viering 150-jarig bestaan HTM	Koning
Ghana	Bezoeken SOS Kinderdorpen	Prinses Margriet
Parijs	Bijwonen 'PISA Financial Literacy Launch'	Koningin
Ankara	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Amsterdam	Toespraak opening 'International Congress for the Study of Child Language'	Prinses Laurentien
Born	Heropenen fabriek VDL Nedcar	Koning
Nieuwegein	Bijwonen nabestaandenbijeenkomst vliegkamp MH17	Koning, Koningin
Eindhoven	Bijwonen aankomst eerste slachtoffers vliegkamp MH17	Koning, Koningin

AUGUSTUS

Amsterdam	Bijwonen concert 'European Union Youth Orchestra'	Prinses Beatrix
Everdingen	Bijwonen sluitingsdag Zwaluwen Jeugd Actie en in ontvangst nemen cheque Prinses Beatrix Spierfonds	Prinses Beatrix
Maastricht	Bijwonen viering t.g.v. 200 jaar Koninkrijk	Koning en Koningin

SEPTEMBER

Rotterdam	Bijwonen afsluiting lustrumjaar Erasmus Universiteit tevens openen academisch jaar	Koning
Verenigde Staten	Bijwonen opening Project Liberty DSM	Koning
Hilversum	Bijwonen reünie Engelandvaarders	Prinses Beatrix
Middelburg	Bijwonen Symposium 'Teaching Excellence, University College Roosevelt'	Koningin
Den Haag	Bijwonen dansevenement 'Free to Move' van Prinses Beatrix Spierfonds	Prinses Beatrix
Doorn	Openen het Paviljoen Nederland en de Eerste Wereldoorlog op het landgoed van Huis Doorn	Prinses Beatrix
Hitzacker	Bijwonen inwijding 'Prinz-Claus-Promenade'	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen uitreiking NWO-Spinozapremies	Koning

Den Haag	Audiëntie President Thein Sein van de Republiek der Unie van Myanmar	Koning, Koningin
Enschede	Werkbezoek i.k.v. Prinses Margriet Fonds aan Universiteit Twente	Prinses Margriet
Volkel	Werkbezoek aan Koninklijke Luchtmacht	Koningin
Den Haag	Aanbieden jubileumboek 50 jaar Alouette III	Prinses Beatrix
Den Haag	Ontvangst Fractievoorzitters Eerste Kamer der Staten-Generaal	Koning
Amsterdam	Bezoek aan Stichting Laluz	Koningin
Bussum	Bijwonen Pensioencongres van de Nederlandsche Bank	Koningin
Woensdrecht	Bezoek Koninklijke Militaire School Luchtmacht en de Elementaire vliegeropleiding	Koning
Noord-Holland	Streekbezoek aan Kop van Noord-Holland	Koning, Koningin
Gilze-Rijen	Bijwonen viering 50 jaar Alouette en uitreiken officiersmedaille 45	Professor Van Vollenhoven
Nijkerk	Bijwonen viering 10-jarig bestaan Protestantse Kerk Nederland	Koning, Koningin
Den Haag	Prinsjesdag	Koning, Koningin, Prins Constantijn en Prinses Laurentien
Straatsburg	Toespraak tijdens 'Moneyval'	Koningin
Den Haag	Ontvangst Fractievoorzitters Eerste Kamer der Staten-Generaal	Koning
Den Haag	Bijwonen Start van de Werkweek	Koningin
Utrecht	Bijwonen eucharistieviering t.g.v. 125-jarig bestaan kerkelijke 'Unie van Utrecht'	Prinses Beatrix
Driel	Bijwonen herdenking 'Market Garden 2014' in aanwezigheid van President Komorowski van de Republiek Polen	Koning
New York	Bijwonen Algemene Vergadering van de Verenigde Naties	Koningin
Eindhoven	In ontvangst nemen heruitgave Sportalbum 1898	Koning
Ede	Openen Woon-, Zorg- en Dienstencentrum Bethanië	Prinses Margriet
Amsterdam	Openen Micropia	Koningin
's-Hertogenbosch	Openen nieuwe Research en Development centrum van Plantlab	Koning

OKTOBER

Rotterdam	Openen Markthal	Koningin
Den Haag	In ontvangst nemen 1e exemplaar 'Bijbel in Gewone Taal'	Koning
Rotterdam	Bijwonen symposium Verantwoord Financieel Gedrag	Koningin
Zuidoostbeemster	Openen Fort Resort Beemster	Professor Van Vollenhoven
Amsterdam	Bijwonen uitreiking Heinekenprijzen	Koning
Basel	Bijwonen bijeenkomst Standard Setting Bodies	Koningin
Den Haag	Bijwonen uitreiking Max van der Stoel Award	Prinses Beatrix
Amsterdam	Openen opvangcentrum 'Majoor Bosshardtburgh'	Prinses Beatrix
Berlijn	Bijwonen galadiner 25 jaar 'International Paralympic Committee'	Prinses Margriet
Denemarken	Bezoek Nederlandse marineschepen die deelnemen aan de marineoefening 'Northern Archer'	Koning
Nijmegen	Bezoek aan Sociale Werkvoorziening Breed	Koningin
Hoorn	Bezoek 'Vision 2020' aan Diabetes zorgcentrum	Prinses Margriet
Leiden	Bijwonen opening 35ste symposium van de Veerstichting	Prinses Beatrix
Leeuwarden	Bezoek aan Stichting AanZet	Koning
Amsterdam	Uitreiken Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst	Koning

Amsterdam	Bezoek PharmAcces	Koningin
Dordrecht	Bijwonen Oranjecongres van Koninklijke Bond van Oranje Verenigingen in Nederland	Koning
Arnhem	Bijwonen voorstelling t.g.v. het 25-jarig jubileum Introdans Ensemble voor de Jeugd	Prinses Margriet
Amsterdam	Bijwonen viering 40 jaar Blijf van m'n Lijf	Koningin
Den Haag	Inkomend kennismakingsbezoek Zijne Majesteit Koning Felipe VI en Hare Majesteit Koningin Letizia van Spanje	Koning, Koningin
Den Haag	Toespraak bij uitreiking van de nieuwe Standaard Koninklijke Marechaussee	Koning
Rome	Toespraak tijdens 'World Food Day'	Koningin
Doorn	Bezoek Stichting Meeleefgezin	Koningin
Rotterdam	Bijwonen opening 'Asia Europe Meeting' voor cultuurministers	Koning
Amsterdam	Bijwonen opening tentoonstelling Magisch Afrika	Prinses Beatrix
Apeldoorn	Bijwonen viering 200-jarig jubileum Koninklijke Marechaussee	Prinses Beatrix
Apeldoorn	Openen hoofdzendergebouw Radio Kootwijk	Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Audiëntie Zijne Excellentie David Johnston, Gouverneur-Generaal van Canada	Koning, Koningin
België	Bijwonen herdenking aanvang Eerste Wereldoorlog	Prinses Beatrix
Japan	Uitgaand Staatsbezoek Japan	Koning, Koningin
Eindhoven	Openen nieuwbouw zorglocatie Archipel Landrijt	Prinses Beatrix
Amsterdam	Bijwonen jubileumbijeenkomst t.g.v. 65-jarig bestaan KWF Kankerbestrijding	Prinses Beatrix

NOVEMBER

Republiek Korea	Uitgaand Staatsbezoek Zuid-Korea	Koning, Koningin
Amersfoort	Bijwonen viering 200-jarig bestaan Commissies van Toezicht op het gevangeniswezen	Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen uitreiking Nationale Iconen	Koning
Garmerwolde	Bezoek aan Stichting de Rijdende Popschool	Koningin
Warffum	Bezoek aan Stichting Power Play	Koningin
Utrecht	Bijwonen finale gala-avond van het Internationaal Franz Liszt Pianoconcours	Koningin
Amsterdam	Bijwonen nationale herdenkingsbijeenkomst slachtoffers vliegcrash MH17	Koning, Koningin, Prinses Beatrix, Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Bijwonen 20e Uitblinkerslunch	Koning, Koningin
Utrecht	Bijwonen start Beste Maatjes Campagne van het Oranje Fonds	Koning
Amsterdam	Uitreiken Erasmusprijs	Koning, Koningin
Amsterdam	Bijwonen bijeenkomst Villa Joep	Koningin
Amsterdam	Bijwonen opening 'World Cities Culture Forum'	Koning
Best	Heropenen boerderij De Aarlese Hoeve	Professor Van Vollenhoven
Westbeemster	Openen CONO Kaasmakerij	Koningin
Alkmaar	Openen Lustrumbeursvloer van Stichting De Waaier	Koningin
Groningen	Werkbezoek met Minister Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Koning
Dalfsen	Openen Kulturhus de Trefkoele	Koning

Rotterdam	Openen 90ste Noorse Kerstmarkt	Prinses Beatrix
Amsterdam	Bijwonen Paleissymposium 'Über die Zeit'	Koning, Koningin, Prinses Beatrix
Den Haag	Bijwonen 10e uitreiking Internationale Kindervredesprijs	Koning
Meppel	Openen Onderwijsplein Ezinge	Koning
Groningen	Bijwonen 10 jaar Schuldpreventiebeleid	Koningin
Leiden	Bijwonen onderdeel van de kinderrechtentop van Unicef	Prinses Beatrix
Utrecht	Bijwonen symposium Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt	Koningin
Utrecht	Bijwonen viering 10 jaar ParkinsonNet	Koning
New York	Bijwonen 'Peter Stuyvesant Ball'	Prinses Margriet, Professor Van Vollenhoven
Den Haag	Bijwonen jubileumconcert Residentie Orkest	Koning, Koningin
Joure	Openen Brede School	Koningin
China	Bezoek als speciale pleitbezorger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor inclusieve financiering	Koningin
Den Haag	Ontvangst Commissarissen van de Koning en de Belgische Gouverneurs	Koning
Den Haag	Audiëntie Secretaris-Generaal van de NAVO, de Heer Jens Stoltenberg	Koning
Friesland	In gebruik name Blue Energy installatie op de Afsluitdijk	Koning
Breda	Bezoek De Nederlandse Defensie Academie	Koning
Amsterdam	Bijwonen 100 jaar geestelijke verzorging Defensie	Koning
Utrecht	Bijwonen Braillesymposium van NLBB Vereniging van Leesgehandicapten	Prinses Laurentien
Luntenen	Bijwonen onderdeel van het Nationaal Congres Palliatieve Zorg	Prinses Beatrix
Rotterdam	Bezoek aan Stichting Pluspunt	Koning
Oudewater	Werkbezoek vogelgriep en gesprek met betrokkenen	Koning

DECEMBER

Amsterdam	Uitreiken Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs	Koningin
Arnhem	Werkbezoek met Minister voor Wonen en Rijksdienst	Koning
Amsterdam	In ontvangst nemen derde rapport Dutch Sustainable Growth Coalition (DSGC)	Koningin
Leeuwarden	Bezoek aan project S-team van Het Buro	Koningin
Den Haag	Ontvangst leden Illustre Lieve Vrouwe Broederschap	Koning
Rotterdam	Werkbezoek aan internationaal maritiem dienstverlener KOTUG	Koningin
Den Haag	Afscheidsaudiëntie Nederlandse Ambassadeurs	Koning, Koningin en Prinses Beatrix
Den Haag	Uitreiken Militaire Willems-Orde	Koning, Koningin
Den Haag	Ontvangst de Heer E.B. Holiday, Gouverneur van Sint Maarten	Koning
Utrecht	Bijwonen tweemaal congres Expertisecentrum handicap + studie	Prinses Laurentien
Utrecht	Viering 75ste verjaardag Professor Van Vollenhoven en viering 25-jarig bestaan Fonds Slachtofferhulp	Professor Van Vollenhoven en Leden Koninklijke Familie
Den Haag	Ontvangst de Heer F.J. Refunjol, Gouverneur van Aruba	Koning
Amsterdam	Uitreiken Prins Claus Prijs	Koning, Prins Constantijn

Wassenaar	Ontvangst mevrouw L.A. George-Wout, Gouverneur van Curaçao	Koning
Soesterberg	Openen Nationaal Militair Museum	Koning
Almelo	Werkbezoek Qredits	Koningin
Utrecht	Werkbezoek aan IDH, 'the sustainable trade initiative'	Koningin
Amsterdam	Bijwonen diner en voorstelling i.k.v. 60-jarig bestaan 'European Cultural Foundation'	Prinses Laurentien
Groningen	Bijwonen opening tentoonstelling 'Het geheim van Dresden. Van Rembrandt tot Canaletto' in het Groninger Museum	Koningin
Den Haag	Bijwonen gala-avond project 'Eeuwige Jeugd' voor jonge kunstenaars	Koningin
Brussel	Bijwonen begrafenisplechtigheid Koningin Fabiola	Prinses Beatrix
Amsterdam	Bijwonen Koninkrijksconcert	Koning
Noordwijk	Bijwonen viering 50 jaar Europese Ruimteluchtvaart, ESTEC	Koning
Gorinchem	Werkbezoek aan de Sociale Dienst	Koning
Wassenaar	Kersttoespraak	Koning

Colofon

Samenstelling	Dienst van het Koninklijk Huis, Kabinet van de Koning en Rijksvoorlichtingsdienst
Vormgeving	ttwoo, Creative Design Agency, Amsterdam
Druk	Koninklijke BDUprint
Copyright fotografie	ANP: 6,7,8,9,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,27,28,29,30,31,33,35,36,37,38,39,41,42,43,45,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,60,62,64,65,66,67,68,69,70,71,75,76,77,78,79,80,81,84,85,86,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,103,104,105,106,107,108,109,111,112,113,116,117,119,120,122,123,124,125,126 Frank van Beek: 129 Getty Images: 73 Hollandse Hoogte: 34, 46, 61, 63, 72,74,82,87,114,115,118 Dienst Koninklijk Huis: 135 Dienst Koninklijk Huis, Julia King: 134 Dienst Koninklijk, Jack de Vries: 137 Joris Lugtigheid: 83 Jeroen van der Meyde: 110 Anton Nieboer: 136 Novum: 26,44,128 Xander Remkes: 32 Rijksvoorlichtingsdienst, Eric Maas: 40 Rijksvoorlichtingsdienst: 130,131 Bram Sayes: 121 Jos Stewart: 127
ISBN	978-90-818851-3-3

© 2015 Dienst van het Koninklijk Huis/Rijksvoorlichtingsdienst, Den Haag

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Rijksvoorlichtingsdienst.

